

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษ

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา:

โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ยอดมงคล และคณะ

กรกฎาคม 2551

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษ

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา:

โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

คณะผู้วิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ยอดมงคล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

นางสาวยิ่งศักดิ์ คชโคตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

นางสาวสุนทรี ฐนะบุตร

โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์

นางศรีสุดา ดาวงษา

โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำนำ

โครงการวิจัย “รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย” เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 1 และ 2 เพราะผู้สอนในช่วงชั้นดังกล่าว แทบทุกโรงเรียนไม่มีผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางภาษาอังกฤษโดยตรง

โครงการวิจัยนี้ เป็นลักษณะของการรวบรวมปัญหา วิธีการแก้ไขและทดลองแก้ไขตามเครื่องมือที่คิดร่วมกันระหว่างผู้สอนที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการทดลองและคณะผู้วิจัย และมีการประเมินคุณภาพของเครื่องมือในสถานการณ์จริง

คณะผู้วิจัยคาดหวังว่า เครื่องมือและผลการวิจัยจะเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการหาแนวทางแก้ไขในประเด็นอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้สอนภาษาอังกฤษทุกระดับต่อไป

นางสาวกฤษณา ยอดมงคล และคณะ

กันยายน 2551

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ นายไพโรจน์ เสาวนนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำภู ตำบลบ้านน้ำภู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ที่กรุณาอนุญาตให้ครูประจำการเข้าร่วมโครงการวิจัย และอำนวยความสะดวกในเรื่องการจัดสรรเวลา ทำให้งานวิจัยสามารถดำเนินไปได้เป็นอย่างดี

ขอขอบ คุณชาวบ้านน้ำภูที่ให้ความร่วมมือในการตอบคำถามแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ครูประจำการโรงเรียนบ้านน้ำภู ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยจนสำเร็จได้ด้วยดีและขอบคุณครูประจำการของโรงเรียนต่างๆในจังหวัดเลย ที่ช่วยทดลองใช้คู่มือครูในการพัฒนาตนเองพร้อมกับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนา ปรับปรุงคู่มือให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ที่สนับสนุนให้ทุนวิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณ ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยใช้เวลา นอกเหนือจากการสอน ออกไปทำการวิจัยได้

นางสาวกฤษณา ยอดมงคล และคณะ

รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ขอดมมงคล และคณะ
สนับสนุนทุนวิจัย โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงทดลอง (Experimental research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ
คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครู
ในช่วงชั้นที่ 1
2. เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือ กิ่งคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอน
จริงได้
3. เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

พื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาขนาดเล็ก จัดให้มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับ
ประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมายคือ อาจารย์ประจำการที่สอนวิชา
ภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ทุกคน และ อาจารย์ประจำการที่สอนช่วงชั้นอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการ
ตามความสมัครใจ ของโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คณะผู้วิจัยประสบผลสำเร็จ ในการใช้โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์เป็น
โรงเรียนนำร่องในการทดลองการวิจัย ได้ทราบปัญหาว่า การออกเสียงภาษาอังกฤษเป็นปัญหามาก
ที่สุด และในด้านการแก้ไขปัญหาก็ทำได้ ผู้วิจัยได้วิธีการสร้างคู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษ
ขั้นพื้นฐานด้วยโฟเนติกส์ เพื่อพัฒนาความรู้ของตัวครูโดยเฉพาะ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ไม่ประสบความสำเร็จเพราะปัญหาที่พบ มีความหลากหลายและขึ้นอยู่กับ
ความรู้ของแต่ละบุคคล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ไม่ประสบความสำเร็จเพราะผู้สอนมีภาระกิจการสอนและงานอื่นๆ ของ
โรงเรียนมากเกินไป

การประเมินคู่มือครูที่เป็นผลสำเร็จของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

เพื่อเป็นการประเมินคู่มือครูในสถานการณ์จริง ผู้วิจัยได้มีโอกาสดูคู่มือดังกล่าวเป็นเอกสารหลักในการอบรมความรู้เรื่องการใช้สัทอักษร (Phonetic symbols) เพื่อฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับครูในเดือน สิงหาคม 2551 ผู้เข้ารับการอบรมเป็นครูในช่วงชั้นที่ 1 รวมจำนวน 140 คน ครูในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 100 คน และ ครูในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 30 คน ได้รับการตอบรับจากครูที่เข้ารับการอบรมในระดับที่น่าพอใจว่า คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐานเข้าใจง่าย มีประโยชน์ต่อผู้สอนมากและใช้ได้จริง และจากการสังเกตการณ์เก็บข้อมูลในการใช้คู่มือออกเสียงภาษาอังกฤษ พบว่าใช้เวลาเพียง 1 วัน ผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการฝึกออกเสียงได้เป็นอย่างดี จึงสรุปได้ว่าการแก้ไขปัญหาคือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต้องพิจารณาแก้ไขที่จุดเริ่มต้นของกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ศักยภาพด้านภาษาอังกฤษของผู้สอนก่อนกิจกรรมใดๆ

ข้อเสนอแนะ

นอกเหนือจากการออกเสียง ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยตรง ควรได้รับการแก้ไขปัญหาคือในด้านไวยากรณ์ วัฒนธรรม และวิธีการสอน

Title: English Skill Development for English Teachers with Non-English Degree of Schools under the Jurisdiction of Office of Basic Education Commission: a Case Study of Ban Nam Phu School, Amphoe Muang Loei, Loei Province

Author: Assistant Professor Krissana Yodmongkhon, et al.

Fund: Supported by The Thailand Research Fund (TRF)

Abstract

This experimental research has 3 purposes: 1) to use Ban Nam Phu School as a pilot small-sized school in order to find the problems and the solutions for English teachers with non-English Degree of level 1 (Prathomsuksa 1-3), 2) to produce teaching materials expected to be teachers' manuals in accordance with the present teaching English book, and 3) to encourage the teachers to learn how to do researches, while cooperating this research activities, for solving the teaching problems in schools.

Area: Ban Nam Phu School, a small-sized extended school. It has pre-schooling level, primary level and junior secondary level.

Results:

1. It was successful for having Ban Nam Phu School as the pilot area, learning real problems of English teachers and solving one but the most important problem: teacher's manual for producing English sound correctly by using phonetic symbols.
2. It was unsuccessful because of so many problems varied to individual knowledge.
3. It was unsuccessful because of so many daily-jobs besides teaching loads. These burdens prevent the teachers from learning motivation.

Evaluation and Implement:

In order to evaluate its efficiency, the teacher's manual was used in August 2008 as the training manual for 4 English-teacher training courses on English pronunciation. The 270 attendants were teachers with Non-English Degree of Schools under the Jurisdiction of Office of Basic Education Commission, in Loei and Nong Bua Lum Phu Provinces. The positive responses were revealed by the attendants. It was shown that the manual meets English teachers' needs although the training time was only one day. It could be concluded that to solve English-teaching problems, the teachers' knowledge could be received the priority before the others.

Suggestion:

Besides the pronunciation, English grammar, English culture and teaching techniques are to be studied.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการ “รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พื้นที่ศึกษา: โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย”

โรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา ผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนมากไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง ความรู้ด้านภาษาอังกฤษซึ่งเป็นศาสตร์เฉพาะทางของผู้สอนมีไม่เพียงพอ ซึ่งคาดว่าเป็นปัญหาหนึ่งของกระบวนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ของนักเรียน

พื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานานาชาติ จัดให้มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมายคือ อาจารย์ประจำการที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ทุกคน และ อาจารย์ประจำการที่สอนช่วงชั้นอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการตามความสมัครใจของโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

คำถามวิจัย คือ จะสามารถพัฒนาทักษะครูประจำการในโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษ ให้มีความชำนาญหรือเก่งขึ้นได้อย่างไร

วิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงทดลอง (Experimental Research)

มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1
2. เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือ วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอนจริงได้
3. เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์โดยมากขาดความมั่นใจในการออกเสียงภาษาอังกฤษ แต่จำเป็นต้องสอนโดยใช้คู่มือครูที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ควบคู่กับตำราเรียนของสำนักพิมพ์นั้นๆ เมื่อพิจารณาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คณะผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในการใช้โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์เป็นโรงเรียนนำร่องในการทดลองการวิจัย ได้ทราบปัญหา และสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษได้ระดับหนึ่ง โดยวิธีการสร้างคู่มือการออกเสียง

ภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาตัวครูก่อน สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะมีปัญหาที่หลากหลายตามรายบุคคล ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ไม่ประสบผลสำเร็จเพราะ ผู้สอนมีภาระการสอนและงานอื่นๆ ของโรงเรียนมากเกินไป

สำหรับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 นั้น คณะผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานว่าผู้สอนภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 มีปัญหาที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะปัญหาการออกเสียง ซึ่งเป็นปัญหาที่ปรากฏมากที่สุด และสามารถแก้ไขด้วยวิธีเดียวกันได้ คณะผู้วิจัยใช้ข้อมูล 3 แหล่ง คือ ข้อมูลพื้นฐานที่เก็บข้อมูลโดยนักศึกษาจำนวน 88 ราย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเอง 20 ราย และขยายแหล่งข้อมูลเป็นโรงเรียนในจังหวัดเลยระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส โดยเน้นที่ผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ในอำเภอต่างๆ ตามสภาพจริง ใช้วิธีการสุ่มแบบรายชื่อตามอำเภอละ 2-4 คน รวมจำนวน 40 คน พบว่าผู้สอนต่างก็มีปัญหาที่ไม่แตกต่างจากโรงเรียนบ้านน้ำภู และเมื่อนำคู่มือที่จัดทำขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาการสอนออกเสียง ไปทดสอบยังโรงเรียนเหล่านี้ พบว่าได้รับการตอบรับจากครูที่ทดลองใช้คู่มือว่าเป็นคู่มือที่สามารถใช้พัฒนาตนเองได้จริง

เพื่อเป็นการประเมินคู่มือครูในสถานการณ์จริง ผู้วิจัยได้มีโอกาสนำคู่มือดังกล่าวเป็นเอกสารหลักในการอบรมความรู้เรื่องการใช้สัทอักษร (Phonetic symbols) เพื่อฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับครูในเดือน สิงหาคม 2551 ผู้เข้ารับการอบรมเป็นครูในช่วงชั้นที่ 1 รวมจำนวน 140 คน ครูในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 100 คน และ ครูในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 30 คน สำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 ไม่ประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า การแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต้องพิจารณาแก้ไขที่จุดเริ่มต้นของกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ศักยภาพด้านภาษาอังกฤษของผู้สอน

ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการวิจัยความรู้ความเข้าใจของผู้สอนและมีการพัฒนาในเรื่องวัฒนธรรมที่ปรากฏในภาษา ไวยากรณ์ และวิธีการสอนตามบริบทของตนเอง

สารบัญ

หน้า

คำนำ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(5)
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(7)
สารบัญ	(9)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพ	(13)

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา	2
1.3 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา	5
1.4 คำถามหลักของการวิจัย	14
1.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	14
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	15
1.7 ขอบเขตการวิจัย	15
1.8 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
1.9 คำนิยามศัพท์	17

บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	18
2.1 แนวคิดเชิงทฤษฎี	18
2.2 สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1	28
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
2.4 สรุป	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	38
3.1 การเลือกกรณีศึกษา	38
3.2 ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน	39
บทที่ 4 บริบทพื้นที่เป้าหมาย	47
4.1 บริบทโรงเรียนบ้านน้ำแถมโดยทั่วไป	47
4.2 บริบทชุมชนบ้านน้ำแถม	52
4.3 สรุป	55
บทที่ 5 ผลการวิจัย	56
5.1 คำถามหลักของการวิจัย	56
5.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	59
5.3 การนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์	66
5.4 การประเมินคู่มือในสถานการณ์จริง	67
5.5 การเผยแพร่คู่มือครูที่เกิดจากผลการวิจัย	70
5.6 สรุปผลการวิจัย	71
บทที่ 6 อภิปรายผลการวิจัย	73
6.1 คำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย	73
6.2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย	75
6.3 รูปแบบการแก้ไขปัญห	82
6.4 ข้อเสนอแนะ	85
6.5 สรุป	85

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	90
ภาคผนวก ก คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน	91
ภาคผนวก ข ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย	149
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	160
ภาคผนวก ง ข้อคิดเห็นของผู้ทดลองใช้คู่มือครู “การออกเสียงภาษาอังกฤษด้วย โฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน”	164
ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมการวิจัย	173
ภาคผนวก ฉ ประเมินคุณภาพคู่มือในสถานการณ์จริง	184
ภาคผนวก ช บทความสำหรับเผยแพร่	188
ภาคผนวก ซ ประวัติคณะผู้วิจัย	198

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	15
ภาพที่ 2.1 แสดงสามเหลี่ยมปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเรียนการสอน	36
ภาพที่ 4.1 แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดเลยและที่ตั้งโรงเรียนบ้านน้ำภู	51
ภาพที่ 4.2 แสดงที่ตั้งอำเภอเมืองเลย: เส้นทางจากศาลากลางจังหวัดเลยไปมหาวิทยาลัย ราชภัฏเลยและไปโรงเรียนบ้านน้ำภู	51
ภาพที่ 4.3 แสดงที่ตั้งบ้านน้ำภูโดยสังเขป	53
ภาพที่ 6.1 แสดงรูปแบบการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะผู้สอนภาษาอังกฤษ	84

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1	29
ตารางที่ 2.2 แสดงหน่วยการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบ้านน้ำภู	31
ตารางที่ 3.1 แสดงระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน	39
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลบุคลากร โรงเรียนบ้านน้ำภู	50
ตารางที่ 5.1 แสดงปริมาณปัญหาตามทักษะการใช้ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	57
ตารางที่ 5.2 แสดงปริมาณปัญหาตามทักษะการใช้ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา	57
ตารางที่ 5.3 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 1-2	68
ตารางที่ 5.4 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 3	68
ตารางที่ 5.5 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 1	69
ตารางที่ 5.6 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 2	69

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านภาษาอังกฤษของผู้สอน ที่ส่วนมากไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง และเชื่อว่าน่าจะมีผลกระทบต่อผลลัพธ์ทางการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

ในสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยเฉพาะการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 1-2 ปรากฏว่าครูที่ประจำการ ต้องสอนหลายวิชา พบว่าส่วนมากโรงเรียนไม่มีครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษแม้แต่คนเดียว และยิ่งไปกว่านั้น พบว่ามีผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษบางคน ที่สอนในช่วงชั้นที่ 3-4 ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ จากการศึกษาสภาพการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษในระดับช่วงชั้นต่างๆไม่เป็นทางการ และการสังเกต พูดคุยกับผู้สอน ภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้พบปัญหาบางส่วนดังนี้

- 1) ผู้สอนไม่มั่นใจในการออกเสียงภาษาอังกฤษ
- 2) ผู้สอนไม่รู้วิธีการออกเสียงภาษาอังกฤษที่มีลักษณะแตกต่างจากภาษาไทย
- 3) ผู้สอนไม่มั่นใจในการอธิบายไวยากรณ์ วัฒนธรรมที่ปรากฏในตำราเรียน
- 4) ผู้สอนไม่ต้องการสอนภาษาอังกฤษ แต่จำเป็นต้องสอน

ส่วนหนึ่งที่เป็นผลสืบเนื่องจากสาเหตุข้างต้น คือ นักเรียนระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะในเขตชนบทมักจะมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับค่อนข้างต่ำ บ้างก็ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ รวมทั้งมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็นมาก เมื่อนักเรียนเหล่านี้ เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ก็เกิดผลสืบเนื่องทางวิชาการ คือ ไม่สามารถศึกษาวิชาภาษาอังกฤษให้ได้ผลสัมฤทธิ์ในระดับที่ควรจะเป็น และส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ต่อผู้เกี่ยวข้อง และระบบการเรียนการสอนในระดับต่างๆ

นอกจากนี้ ในฐานะที่ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับต่างๆไม่เป็นทางการ และได้รับการแต่งตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นกรรมการประเมินบุคลากรของการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ สังกัดคณะอนุกรรมการที่ 9 จังหวัดขอนแก่น ตั้งแต่พุทธศักราช 2547-2549 และในพุทธศักราช 2550 ทำหน้าที่เป็นกรรมการประเมินผลงานของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษา

ต่างประเทศ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ (คศ.3) ที่จังหวัดหนองคาย พุทธศักราช 2551 ทำหน้าที่เป็นกรรมการประเมินผลงานของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตจังหวัดอุดรธานี เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตจังหวัดหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขตจังหวัดเลย เขต 1 และเขต 2 ซึ่งการทำหน้าที่นี้ ทำให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสด่านและประเมินผลงานวิชาการของผู้สอนภาษาอังกฤษจำนวนมากพอสมควร และได้พบปัญหาที่เป็นจริงมากขึ้น

ผู้วิจัยพบว่า ส่วนหนึ่งของข้อผิดพลาดของผู้เสนอผลงานสาระภาษาต่างประเทศ เป็นเรื่องของความถูกต้องของเนื้อหาที่น่าสนใจ เช่น การสอนวิธีการออกเสียงภาษาอังกฤษ การสอนไวยากรณ์ การทดสอบที่ไม่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และที่น่าสนใจมาก คือ ผู้ที่ไม่ผ่านการประเมินหลายคน เป็นผู้ที่ได้รับใบประกาศเกียรติคุณเป็นครูต้นแบบสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง แต่เมื่อไม่ผ่านการประเมิน ก็เกิดความท้อถอยว่าการทำผลงานวิชาการสาระภาษาต่างประเทศยากเกินไป ครูหลายคนที่ต้องการส่งผลงานวิชาการ จึงเปลี่ยนสาระการเรียนรู้ จากสาระภาษาต่างประเทศ ไปเป็นสาระอื่นๆ ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้ เป็นการลดจำนวนครูภาษาอังกฤษของระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนน้อยอยู่แล้วให้ลดปริมาณลงไปอีก เพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีเงื่อนไขว่า ถ้าครูมีวิทยฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษสาระใด ครูผู้นั้นต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและผู้ประเมินผลงานในสาระนั้นๆ ซึ่งปรากฏการณ์เช่นนี้เป็นการสวนทางกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ที่สนับสนุนให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาสากลได้ดียิ่งขึ้น

งานวิจัยนี้ จึงมีข้อสังเกตว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ส่วนหนึ่งน่าจะมีเกี่ยวข้องกับแนวคิดที่ว่า ความรู้พื้นฐานเดิมของครูย่อมส่งผลต่อความรู้ที่จะต้องถ่ายทอดให้นักเรียน ซึ่งหมายความว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษควรมีความรู้เรื่องภาษาอังกฤษในระดับที่เหมาะสมกับการสอน กล่าวคือ ผู้ใช้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ควรจะรู้ทั้งเนื้อหา (content) ว่าเป็นเรื่องอะไร (To know what) และ รู้วิธีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม (To know how) เพราะการที่มีความรู้ถึงแก่นแท้หรืออย่างน้อย เข้าใจถึงธรรมชาติและเนื้อหาของศาสตร์นั้นๆในระดับดีพอสมควร การนำความรู้ออกไปใช้ก็จะมีลักษณะที่มีความเป็นธรรมชาติ มีการปรับใช้ให้เหมาะสมได้ตามสถานการณ์ รู้วิธีการประยุกต์ การปรับเปลี่ยนเนื้อหา กรณีที่ผู้ใช้ความรู้ในศาสตร์นั้นๆรู้ว่าคืออะไร (To know what) แต่ไม่เข้าใจแก่นของเนื้อหาและไม่รู้ถึงความเหมาะสมในการใช้ ว่าควรใช้เมื่อไร

อย่างไร การเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้ก็จะเป็นลักษณะการท่องจำ (learn by rote) มากกว่า ความเข้าใจที่แท้จริง

ในปัจจุบันนักวิชาการสาขาภาษาต่างประเทศในประเทศไทย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มักจะพัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษในด้านวิธีการสอน การใช้เครื่องมือต่างๆ การผลิตสื่อ โดยมีฐานความเชื่อว่าผู้สอนโดยมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ย่อมมีความรู้เรื่องเนื้อหาภาษาอังกฤษในระดับดี แนวคิดเช่นนี้จำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนเป็นประเด็นสำคัญ คือ อาจารย์ผู้สอนในระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยมากเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาต่างๆ ไม่ค่อยมีการกำหนดคุณวุฒิทางการศึกษาที่เฉพาะเจาะจง ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา มักจะมีการกำหนดคุณวุฒิทางการศึกษาที่ตรงตามวิชาที่สอน เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

การพัฒนาผู้สอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ซึ่งเป็นระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จึงควรเริ่มต้นที่รากฐานแห่งความรู้เสียก่อน เมื่อผู้สอนมีความพร้อมด้านความรู้แล้ว วิธีการประยุกต์ความรู้ การนำไปใช้สอนในชั้นเรียนย่อมเป็นไปได้ง่ายขึ้น ดังที่ สมยศ แม่นแย้ม (2543 หน้า 2) กล่าวไว้ว่า “.....ครูทุกคนจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับดีทุกคน มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถพัฒนาตัวนักเรียนได้” ข้อความดังกล่าว เน้นถึงความรู้ความสามารถของผู้เป็นครูว่า จะต้องมีความพอในระดับหนึ่ง จึงจะสอนนักเรียนได้ดี ผู้ที่ได้เน้นย้ำในประเด็นของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในลักษณะเดียวกันคือ ชนาธิป พรกุล (2543 หน้า 6-7) ที่ได้กล่าวว่า “...ครูปัจจุบัน ไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใด ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันสมัยจากอินเทอร์เน็ตและมัลติมีเดีย ...” ซึ่งเป็นความจริงที่วิทยาการในปัจจุบัน มีการก้าวกระโดดไปไกลจนถึงขั้นที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดน ครูจำเป็นต้องปรับตัว ปรับความรู้ ให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ แต่การที่จะพัฒนาตนเองได้เช่นนี้ ย่อมต้องขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้และโอกาสของผู้เป็นครู นักการศึกษาด้านภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ได้พยายามจัดให้มีการพัฒนาความรู้ให้ครูในเรื่องต่างๆ เช่น วิธีการสอน การใช้สื่อ การประยุกต์หลักสูตร ฯลฯ การพัฒนาเช่นนี้เปรียบเป็นการพัฒนาแบบต่อยอด โดยมีข้อสมมุติฐานว่า ครูทุกคนมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับดีดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งหมายถึงการละเลยปัญหาพื้นฐานว่าคุณวุฒิทางการศึกษาของครู อาจจะเป็นปัญหาสำคัญข้อหนึ่ง

ณ ปัจจุบันนี้ ยังไม่พบงานวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงคุณวุฒิการศึกษาทางภาษาอังกฤษของผู้สอนว่า ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน ผู้เรียน และตัวผู้สอนเองอย่างไร และที่สำคัญคือ ยังไม่พบงานวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษา สภาพความเป็นจริง และปัญหาของผู้สอน โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา

โครงการวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาถึงจุดเริ่มและการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง

1.2 ข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ศึกษา

ข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเลย พุทธศักราช 2545 (ก่อนที่จะมีการปรับเปลี่ยนระบบการบริหารเป็นพื้นที่เขตการศึกษา) พบว่าจังหวัดเลยมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาษาอังกฤษโดยตรง 143 คน มีโรงเรียนสังกัดการประถมศึกษา 452 โรงเรียน โดยเฉลี่ยผู้สอนภาษาอังกฤษ 1 คน ต่อ โรงเรียนระดับประถมศึกษา 3 โรงเรียน พุทธศักราช 2550 อัตราเฉลี่ยของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาษาอังกฤษหรือการสอนภาษาอังกฤษโดยตรง ที่ประจำการในโรงเรียนระดับชั้นพื้นฐานและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ก็ยังอยู่ในระดับใกล้เคียงกันกับพุทธศักราช 2545

โรงเรียนที่เป็นเป้าหมายในการศึกษา คือ โรงเรียนบ้านน้ำภู เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ต่อมาได้ขยายเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล และช่วงชั้นที่ 1-3 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) มีนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) จำนวน 138 คน มีนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) จำนวน 128 คน (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2550)

ผู้สอนประจำการ ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2550 มีจำนวน 17 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 1 คน ผู้สอน 16 คน ผู้อำนวยการโรงเรียน คือ นายไพโรจน์ เสาวนนท์ จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน พบว่าปัญหาอย่างหนึ่งของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน คือ ขาดแคลนผู้สอนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีภาษาอังกฤษโดยตรงทุกชั้นเรียน (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และบันทึกของโรงเรียน ณ วันที่ 10 พฤษภาคม 2550)

ครูประจำการระดับผู้สอน 17 คน มีคุณวุฒิทางการศึกษาดังนี้

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภาษาไทย 2 คน (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทภาษาอังกฤษ 1 คน)

สาขาสังคมศึกษา 4 คน

สาขาการประถมศึกษา 2 คน

สาขาการเกษตร 3 คน

สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว 1 คน

สาขาบริหารการศึกษา 2 คน (ปริญญาโท 1 คน ปริญญาตรี 1 คน)

สาขาอุตสาหกรรม 1 คน

สาขาโภชนาการ 1 คน

และสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา 1 คน (ปริญญาโท)

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ทำให้ทราบว่า ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษหลายคนจำเป็นต้องสอนตามตำราที่โรงเรียนกำหนด และเมื่อสอบถาม ปัญหาด้านวิชาการโดยตรง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโดยมากระบุว่าขาดความมั่นใจในการสอน เช่น การออกเสียง การอธิบายความหมายเชิงวัฒนธรรม การอธิบายไวยากรณ์ และที่สำคัญ คือ วิธีการใช้ ภาษาที่เหมาะสม

1.3 ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ศึกษา

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาภาษาศาสตร์และภาษาอังกฤษ ตั้งแต่ พุทธศักราช 2530 ทำให้มีโอกาสสัมผัสปัญหา ความคิด ความรู้สึก ของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับต่างๆมาเป็นเวลานานพอสมควร ทำให้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลบางประเด็นดังนี้

1.3.1 ความคิดเห็นของครูประจำการโรงเรียนบ้านน้ำภู ต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนบ้านน้ำภู เป็นการสอนที่ขาดแรงงูใจจาก สถานการณ์ หรือ บริบทจริง ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนการสอน ดังคำพูดของครูที่โรงเรียนบ้านน้ำ ภู (ขอสงวนนาม) คนหนึ่ง พูดว่า

“จะไปฝึกภาษาอังกฤษที่ไหน ที่นี้มีแต่ลาว เจอหน้าก็พูดลาวใส่กัน”

จากคำพูดนี้ สามารถวิเคราะห์ในเบื้องต้นได้ว่า เป็นเรื่องของการขาดแรงงูใจในการ ใช้ภาษา และโอกาสในการใช้ภาษาตามความเป็นจริง

นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนบ้านน้ำภูอีกคนหนึ่งได้แสดงความ คิดเห็นต่อตำราเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ได้รับแจกจากกระทรวงศึกษาธิการสำหรับการศึกษาใน

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ขอสงวนชื่อตำราเรียน) ซึ่งผู้วิจัยเองได้มีโอกาสอ่านตำราเรียนเล่มนั้นแล้ว พบว่าเป็นตำราที่มีเนื้อหา คำศัพท์ที่แสดงวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เป็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรมตะวันตก เมื่อนำมาใช้ในประเทศไทย มีการประยุกต์โดยนักวิชาการแปลคำศัพท์เป็นภาษาไทยและเขียนวิธีอ่านด้วยภาษาไทย เช่น mother เขียนคำอ่านว่า มัวร์เธอร์ ปัญหา คือ ผู้สอนตระหนักดีว่า ตัว **ธ ธง** ออกเสียงแตกต่างจาก **ท ทหาร** หรือคำว่า zoo ที่ในตำรา หรือคู่มือ ระบุว่าให้ออกเสียงเป็น **ซู** ซึ่งผู้สอนรู้ว่าต้องออกเสียง **ซ โซ่** ให้แตกต่างจาก **ส เสือ** แต่ผู้สอนไม่รู้วิธีว่าจะออกเสียงให้ต่างกันได้อย่างไร เมื่อสอบถามอาจารย์ผู้สอนท่านนี้ ได้รับความคิดเห็นว่า “ก็สอนไปเท่าที่ได้ตามคู่มือครูที่เขาให้มา เพราะไม่มีฝรั่งจริงมาให้ทดสอบอยู่แล้ว” ผู้สอนบางคนแสดงความคิดเห็นว่า “จะสอนได้อย่างไร ขนาดครูเองก็ยังงงอยู่เลย” ประเด็นนี้ผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่า **เป็นปัญหาเกี่ยวกับความรู้ในศาสตร์ที่ใช้สำหรับการออกเสียงภาษาต่างๆ**

นอกจากนี้ ในตำราที่ใช้สอนยังปรากฏเนื้อหาที่สะท้อนวิถีชีวิตและวัฒนธรรมเจ้าของภาษา ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่ต้องเรียนภาษาอังกฤษในประเทศไทย โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีวิถีชีวิตแบบสังคมพื้นบ้านในพื้นที่ชนบท เช่น การที่เนื้อหาแสดงภาพคอมพิวเตอร์ที่ข้างเตียงนอน มีพรมเช็ดเท้าที่หน้าเตียง มีห้องนั่งเล่น ห้องรับประทานอาหาร ในขณะที่ สภาพความเป็นจริงของผู้เรียนในพื้นที่ชนบทดังกล่าว แทบจะไม่มีนักเรียนผู้ใดที่บ้านของตัวเองมีลักษณะดังที่หนังสือบรรยายไว้ นักเรียนรู้จักคอมพิวเตอร์ เตียงนอน พรมเช็ดเท้า ห้องนั่งเล่น ห้องรับประทานอาหารตามที่ตำราบรรยาย แต่ความรู้ความเข้าใจถึงลักษณะ หน้าที่ของสิ่งเหล่านี้ยังเป็นประเด็นที่น่านศึกษา

กรณีเรื่องของโครงสร้างและวิธีใช้ตัวภาษา ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อความมั่นใจของผู้สอน ดังคำถามของอาจารย์คนหนึ่งวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 ว่า

“อาจารย์ครับ ผมยังอยู่ นะ ว่า ถ้าเขาถาม *How do you do?* เราจะตอบว่าอะไร ผมถามลูกสาว ลูกสาวก็บอกว่าให้ตอบ *How do you do?* ลูกไหมครับ แล้วตอบเหมือน *How are you?* ไหมครับ”

อาจารย์คนเดิมได้เสนอความคิด เรื่องวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในลักษณะที่สะท้อนความเชื่อว่าการเพิ่มปริมาณคำศัพท์โดยวิธีการท่องจำ อาจจะเป็นวิธีการที่ดีสำหรับนักเรียนไทยให้สามารถเรียนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นว่า

“อีกอย่าง ผมว่าเด็กเดี๋ยวนี้อ่อนนะครับ เพราะไม่มีการให้ท่องศัพท์ ไม่เหมือนสมัยก่อน ถามอะไรก็ไม่ได้ ผมว่าต้องให้ท่องศัพท์นะ”

ประเด็นนี้สะท้อนถึงความคิดเห็นในเรื่องวิธีการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ที่ควรจะได้รับ ความสนใจเช่นกัน

1.3.2 ความคิดเห็นของชาวบ้าน หมู่บ้านน้ำภู ต่อการศึกษา

ความคิดเห็นของชาวบ้านในชุมชนบ้านน้ำภูหลายคน ได้แสดงให้เห็นว่า ชาวบ้านเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการศึกษาระดับสูงมาก เพราะเชื่อว่าจะช่วยให้ลูกหลานไม่ลำบาก มีชีวิตที่ดี มีโอกาสได้งานทำที่มีความก้าวหน้า ดังนั้นเมื่อสถานภาพทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย หรือพอจะเป็นไปได้ พบว่าโดยมากนิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ในเขตเมือง รวมทั้งอาจารย์ของโรงเรียนบ้านน้ำภูหลายคนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนบ้านน้ำภูเช่นกัน เพราะมีที่พักอาศัยในหมู่บ้านหรือละแวกใกล้เคียงและมีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติกันแทบทั้งหมู่บ้าน ก็นิยมส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อระดับสูงในลักษณะเดียวกัน พบว่าผู้ปกครองกลุ่มดังกล่าว แสดงความภาคภูมิใจที่บุตรหลานได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนขนาดใหญ่ และเชื่อว่า การที่บุตรหลานได้เรียนวิชาภาษาอังกฤษ จะช่วยให้มีโอกาสที่ดีในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือ โอกาสในการได้งานทำต่อไป

ผู้วิจัยพบว่าชุมชนบ้านน้ำภู มีองค์ประกอบสำคัญ 3 อย่าง คือ บ้าน วัด และโรงเรียน วัดป่าสันติธรรม หมู่บ้านน้ำภู อำเภอเมือง จังหวัดเลย เป็นวัดป่าที่อยู่ห่างจากโรงเรียนบ้านน้ำภูประมาณ 1.5 กิโลเมตร และเป็นวัดที่ผู้วิจัยมักจะหาโอกาสไปทำบุญ ใส่บาตรบ่อยๆ จนเกิดความคุ้นเคยกับชาวบ้านพอสมควร ทำให้ได้รับฟังความคิดเห็นต่างๆอย่างเป็นกันเอง กล่าวคือ ในช่วงเช้าที่บริเวณวัดจะมี ชาวบ้าน ผู้ปกครองและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มาช่วยกันจัดเตรียมภัตตาหารถวายพระสงฆ์ ในโอกาสนี้ผู้วิจัยก็ได้รับฟัง ชักถามเรื่องราวต่างๆของชุมชนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จนทำให้สามารถมองเห็นประเด็นสำคัญๆพอสมควร ดังตัวอย่างตอนหนึ่งของการพูดคุยกัน

ผู้วิจัย “ยาย เด็กๆบ้านเราโดยมากเรียนที่ไหนกัน”

ผู้ปกครอง “เรียนที่นี้แหละ ไม่ไปไกลหรอก”

ผู้วิจัย “ครูสอนดีไหม”

ผู้ปกครอง “ดี ครูเอาใจใส่ดี แต่เด็กน้อยมันขี้ดื้อนะ”
 ผู้วิจัย “แล้วพอโตขึ้นมา ไปเรียนต่อกันที่อื่นมีไหม”
 ผู้ปกครอง “โดยมากก็ไปในเมืองนั่นละ”
 ผู้วิจัย “ยายไม่กลัวเรื่องรถยนต์เหรอ”
 ผู้ปกครอง “ก็กลัวอยู่ และมันก็แพง โดยมากคนรวยเขาก็ไปในเมืองแหละ”
 ผู้วิจัย “เด็กบ้านเราเรียนเก่งไหม”
 ผู้ปกครอง “ก็พอไปวัดไปวาได้ละ”
 ผู้วิจัย “คุณ อบต. เด็กบ้านเราเรียนภาษาอังกฤษเก่งไหม”
 ส.อบต.หมู่บ้าน* “ก็ใช้ได้นะ แต่ถ้ามีดังก์ โดยมากไปมหาไถ่นะ”

หมายเหตุ ส.อบต. ย่อมาจาก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ มหาไถ่ หมายถึงโรงเรียนเอกชนที่บริหารจัดการโดยสมาคมชาวศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก นิยมจัดการเรียนการสอนที่เน้นวิชาภาษาอังกฤษ

เมื่อผู้วิจัยพูดคุยและแสดงความคิดเห็นว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในด้านการศึกษาของชุมชนได้อย่างไรบ้าง ก็ได้รับทราบในวันต่อมาว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นี้ได้พูดคุยกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ เรื่องผลการเรียนของนักเรียน การจัดการศึกษาของโรงเรียนพื้นที่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้ำทิพย์ มีความสนใจ ในเรื่องการศึกษาของชุมชนเช่นกัน ส่วนชาวบ้านก็พอใจการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ประจำการที่โรงเรียนนี้ แต่สิ่งที่น่าสังเกตคือ กรณีที่เป็นลูกหลานผู้ที่มีฐานะดี มักเลือกที่จะเข้าไปศึกษาที่โรงเรียนประจำจังหวัด

เมื่อสอบถามในประเด็นความพึงพอใจต่อคุณภาพของโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ พบว่า ผู้อาวุโสของบ้านน้ำทิพย์มีความพอใจ ที่ลูกหลานจากโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ สามารถศึกษาต่อระดับสูงขึ้น ที่โรงเรียนรัฐบาลอื่นๆได้

ผู้วิจัย “ตา ชาวบ้านเรา โดยมากเรียนจบชั้นไหนนะ”
 คุณตา “พวกผม โดยมากก็แค่ ป.4 และ ป. 6 นั่นแหละ อาจารย์”
 ผู้วิจัย “ตาว่าเด็กบ้านเราเรียนเก่งไหม”
 คุณตา “ก็ใช้ได้นะ ผมเห็นไปเรียนต่อที่นาอ้อ เลยอนุกุล ก็มี และพวกแถวๆนี้ ตูบโกบ ทำเป็บก็มาเรียนที่เรานั้นแหละ”

ผู้วิจัย “และอยากให้ไปมหาไถ่ไหม”
 คุณตา “ถ้ามีตังค์ เขาก็ส่งไปนะ แต่มันใช้ตังค์หลาย”
 ผู้วิจัย “ถ้าหนูมาช่วยสอนภาษาอังกฤษให้ครูที่บ้านน้ำภู ตาว่าดีไหม”
 คุณตาคนที่สอง “โอ้ย! ดีเลยแหละอาจารย์”
 คุณยายที่นั่งข้างๆ “ดีวะเนาะ อาจารย์มาสอนหนังสือให้ล่ะ ได้บุญ”
 คุณตาคนที่หนึ่ง “หลานสาวผมก็อยู่โรงเรียนนี้แหละ ชื่อ เล็ก นามสกุลธนะบุตรนั่นแหละ
 บ้านเขาเป็นบ้านสองชั้น งามๆ ข้างโรงเรียนนะแหละ”

หมายเหตุ

เลขอนุกุล เป็นชื่อของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีศักยภาพทางการจัดการ
 เรียนการสอนสูงและได้รับการสนับสนุนให้มีศูนย์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยตรง สำหรับ บ้านคูโบ
 และบ้านท่าเปิบ เป็นชื่อหมู่บ้านที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงกับบ้านน้ำภู มีโรงเรียนประจำหมู่บ้านในระดับ
 ช่วงชั้นที่ 1-2 เท่านั้น

เมื่อซักถามถึงเส้นทางไปโรงเรียนบ้านน้ำภูของนักเรียนในหมู่บ้าน พบว่ามี
 ความสะดวกพอสมควร

ผู้วิจัย “ตา เด็กบ้านเราไปโรงเรียนกันอย่างไร เดินไปเอง หรือถีบจักรยานไป”
 คุณตา “โดยมากก็ไปกันเองละครับ ถีบจักรยานไปบ้าง เดินไปบ้าง แต่บางคน
 ยังเล็กๆ พ่อแม่ ก็พาไป”

คำสัมภาษณ์สะท้อนความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองหลายคนเข้าใจในความสำคัญของการ
 ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ เพราะถ้าผู้ปกครองมีฐานะพอที่จะส่งลูกหลานได้ ก็
 เลือกที่จะส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา อยู่ห่างจากหมู่บ้านน้ำภูประมาณ 12
 กิโลเมตร เป็นโรงเรียนเอกชนของศาสนาคริสต์ ที่เน้นการสอนวิชาภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์

1.3.3 วุฒิกายการศึกษาเกี่ยวกับภารกิจการสอนจริง

วุฒิกายการศึกษาของผู้สอนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ที่มีผลกระทบต่อ
 ทักษะ ทักษะการสอน และ แรงจูงใจ สิ่งที่ยังต้องตระหนักคือ การสอบบรรจุเป็นครู
 ประจำการของการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่าเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา

และบางโรงเรียนก็เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ครูประจำการที่ได้รับการบรรจุ มักจะเป็นการกำหนดคุณสมบัติแบบทั่วไป ไม่กำหนดสาขา แม้ว่าในสถานการณ์จริงนักเรียนต้องเรียนวิชาเฉพาะเช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ซึ่งวิชาเหล่านี้ควรจะให้ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตามสาขานั้นๆโดยตรง และเมื่อมีนโยบายให้โรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ขยายจากระดับประถมศึกษาไปสู่ระดับมัธยมศึกษาชั้นต้น ตามเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเลย มักจะได้พบเห็นการขยายโอกาสตามนโยบาย คือ มีการขยายชั้นเรียนเป็นระดับมัธยม เป็นระดับที่จำเป็นต้องมีครูเฉพาะด้านมากขึ้น แต่ในความเป็นจริงพบว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาหลายโรงเรียน จำเป็นต้องช่วยเหลือตนเองด้านวิชาการ เพราะไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เช่น การจัดเตรียมจำนวนอาจารย์เฉพาะสาขาเพื่อบรรจุเป็นครูประจำการให้โรงเรียนเหล่านี้

กรณีวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนระดับประถมศึกษานี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้พยายามแก้ไขปัญหาครูที่มีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน โดยมีนโยบายร่วมกันกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มนี้ (อ้างถึง ศธ 04009/ 4910, <http://www.kruthai.info/data/march50/24gif>) แต่ธรรมชาติของศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชานั้นต่างกัน โดยเฉพาะการศึกษาภาษาอังกฤษ ถ้าผู้สอนเป็นผู้ที่มีภารกิจมากมาย เช่น ต้องสอนประจำอยู่แล้ว การอบรมตามหลักสูตรเฉพาะกิจ หรือ การอบรมในระยะสั้น แรงจูงใจ การสนับสนุนทุกระดับอย่างทั่วถึง ยังเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ ดังการตอบรับทางอินเทอร์เน็ต ในประเด็นหลักสูตรการพัฒนาผู้สอนที่มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับวิชาที่สอน (<http://www.kruthai.onfo./news3/view.php?No=154>) จำนวนมากมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ช่วยอธิบายหน่อย ครูเอกประถมที่สอนชั้นประถมนี้จะเรียกว่าสอนไม่ตรงวุฒิหรือวิชาหรือเปล่า ถ้าไม่ตรงแล้วนักวิชาการทั้งหลายต้องไล่ครูเอกประถมออกทั้งหมดไปเรียนใหม่หรือไง ตามความคิดของผมครูเอกประถมน่าจะสอนทุกวิชาในระดับประถมแล้ว ความเชี่ยวชาญก็น่าจะครบทุกวิชา

1. ตรงสาขาวิชาหมายถึงต้องจบเอกวิชาใดวิชาหนึ่งหรือไม่

2. ถ้าให้ครูประถมไปเรียนใหม่ ก็ต้องให้ครูเอกอนุบาลไปเรียนเพิ่มเหมือนกัน

เพราะสอนทุกวิชาเหมือนกัน.....”

โดย คุณครูประถมคนหนึ่ง 203.113.61.103 [วันเสาร์ที่ 24 มีนาคม 2550] ผู้แสดง
ความคิดเห็นท่านที่ 3

“ครูประถมเวลาสอนไม่มีเอก เอกไม่ได้สอน ไม่ได้เอกก็ได้สอน แล้วแต่ผู้บริหาร
จัดลงชั้น ผมเอกอุตสาหกรรม ต้องสอนภาษาอังกฤษ นับว่าตรงเอกแน่นอน.....”

โดย คุณครูแก๊สฝั่ง 222.123.113.145 [วันอาทิตย์ที่ 25 มีนาคม 2550] ผู้แสดง
ความคิดเห็นท่านที่ 17

1.3.4 ความมั่นใจของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษโรงเรียนบ้านน้ำภู

ถึงแม้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้มีการอบรมผู้สอนภาษาอังกฤษเป็น
ระยะๆ แต่ในความเป็นจริงพบว่าบางครั้งในหนึ่งปีการศึกษา ผู้สอนในพื้นที่ชนบทที่ห่างไกลและ
เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มักจะไม่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรมเลย ปัญหาส่วนหนึ่งที่พบคือ ไม่มี
งบประมาณสนับสนุน ภารกิจประจำวันที่โรงเรียนนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป อีกประการ
หนึ่ง พบว่าบางครั้งโรงเรียนต้องหยุดการเรียนการสอนทั้งวันเพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการ
อบรม บางครั้งก็ต้องแบ่งกันไป มิฉะนั้นโรงเรียนก็จะขาดผู้สอน และที่สำคัญคือ โอกาสที่จะเข้าถึง
การอบรมมีน้อย กว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ จากการสัมภาษณ์และพูดคุยกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่
โรงเรียนบ้านน้ำภูซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในเขตอำเภอเมือง แต่ขวัญและ
กำลังใจของครูในโรงเรียนก็ยังมีไม่มากนัก ดังคำพูดของครูที่โรงเรียนบ้านน้ำภู (ขอสงวนนาม)
ดังนี้

“ไม่อยากจะไปที่ศูนย์ ERIC เพราะมีแต่คนเก่งๆ เขาพูดภาษาอังกฤษได้กัน ไอ้เราอะ
ตัวลีบไปหมด ฟังก็ไม่ออก กว่าที่จะเข้าใจอะไร เขาก็ไปไกลแล้ว”

(ERIC ย่อมาจากคำว่า English Resource Instruction Centre)

“ครูเด็กเล็กต้องสอนหมดทุกวิชา ภาษาอังกฤษก็ต้องสอน ขนาดครูยังไม่รู้เรื่องเลย
ต้องเดาเอา และเด็กจะเป็นอย่างไร สอนไปอย่างไม่มีมั่นใจ”

“ยิ่งชั้นเด็กโตยิ่งแล้วใหญ่ บางทีครูก็ยังไม่เข้าใจเลย ต้องอาศัยจำไปสอน ไม่มั่นใจเลย”

จากการสัมภาษณ์ครูคนหนึ่ง(ขอสงวนนาม) ที่โรงเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนหนึ่ง บริเวณใกล้เคียงกันกับโรงเรียนบ้านน้ำภู ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้ครูโรงเรียนขนาดเล็กๆ ขาดโอกาสในการเข้ารับการอบรม ด้านภาษาอังกฤษว่า

“อยากอบรมอยู่นะ ภาษาอังกฤษ แต่โรงเรียนไม่มีงบให้ และคนที่ได้ไป มีงบให้โดยมากเป็น ผอ. หรือ เมีย ผอ. พวกเราถ้าไป ก็ไม่มีใครสอนเด็กหรอก”

1.3.5 เวทีครูผู้สอนที่โรงเรียนบ้านน้ำภู

จากการจัดเวทีเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมือง จังหวัดเลย เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 เวลา 15.00-17.00 นาฬิกา มีผู้เข้าร่วมเวทีการศึกษาปัญหา ทั้งหมดจำนวน 23 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำภู 1 คน ครูประจำการโรงเรียนบ้านน้ำภู 16 คน ผู้วิจัย 1 คน ตัวแทนผู้ประสานงานจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค 2 คน ผู้สังเกตการณ์ คือ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 2 คน นักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา 1 คน ได้รวบรวมประเด็นปัญหา ความต้องการ ความมุ่งมั่นของครูในการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เช่น

1) ความไม่พร้อมด้านความรู้ทางภาษาอังกฤษของครู แต่จำเป็นต้องสอนเพราะขาดแคลนครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง

2) ความมั่นใจของครูมีน้อย เพราะไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง และยังมีกรณีที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่อยู่ ครูผู้สอนวิชาอื่นต้องเข้าสอนแทนทั้งๆที่ไม่มีประสบการณ์ หรือความเชี่ยวชาญ ทำให้ขาดความมั่นใจในการถ่ายทอดความรู้

3) ต้องการพัฒนาค้นเอง แต่เมื่อเข้าไปศูนย์อบรมภาษาอังกฤษ บางครั้งก็ยิ่งขาดความมั่นใจ เพราะครูที่ไปรับการอบรมเพื่อพัฒนาค้นเองที่ศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า ERIC ส่วนมากเป็นอาจารย์ระดับมัธยมศึกษา และมักจะเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง การแสดงออกในห้องอบรม การสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้ร่วมอาชีพเดียวกัน แต่ต่างระดับกัน เป็นไปในลักษณะที่สร้างความรู้สึกลึกถึงความไม่เท่าเทียมกันกัน สร้างความไม่มั่นใจให้ครูที่มาจากโรงเรียนระดับประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ครูที่ต้องการเสริมสร้างความรู้ให้ตนเองจึงขาดความมั่นใจและพัฒนาความรู้ได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ปัญหาดังที่กล่าวข้างต้นนี้เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ผู้วิจัยในฐานะที่มีอาชีพเป็นครูในพื้นที่เดียวกันถึงแม้จะเป็นผู้สอนต่างระดับกัน ได้รู้จัก พุดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน ได้รับรู้และรับฟังปัญหาจากเพื่อนครูโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ เพราะผู้วิจัยได้เคยอบรมการออกเสียงภาษาอังกฤษให้ครูที่โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์เมื่อเดือนมีนาคม 2546 ประกอบกับครูหลายคนเป็นศิษย์เก่าของวิทยาลัยครูเลย หรือ สถาบันราชภัฏเลย (ชื่อของมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ก่อนที่จะเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัย) ทำให้ได้รับความสะดวกและได้รับทราบข้อมูลแบบไม่เป็นทางการมากมายพอสมควร

1.3.6 ความพร้อมของผู้สอนโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์

นายไพโรจน์ เสาวนนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาครู โดยเฉพาะกรณีที่เป็นศาสตร์เฉพาะทาง เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ นอกจากให้ความร่วมมือในการจัดเวทีครูผู้สอนประจำการเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 แล้ว ยังได้ซักถาม ถึงรายละเอียดและแนวความคิดในการวิจัย พร้อมกับได้เสนอความเห็นเป็นเบื้องต้นว่าถ้าผู้สอนเป้าหมาย คือ ผู้สอนภาษาอังกฤษประจำช่วงชั้นที่ 1 ก็ อาจจะอนุญาตให้ใช้เวลาหลังจากการเรียนการสอนประจำวัน ในช่วง 15.00-16.00 นาฬิกา และจะนำแนวคิดนี้เสนอในที่ประชุมผู้สอนอีกครั้ง (สัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2550 ณ โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับผู้สอนหลายคน พบว่ามีผู้สนใจที่จะได้พัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง เพราะแนวความคิดการอบรมเพื่อพัฒนาครั้งนี้ จะพยามหลีกเลี่ยงไม่ให้กระทบต่อเวลาพักผ่อนเวลาที่เป็นส่วนตัวของอาจารย์ และไม่ให้เป็นภาระเพิ่มภาระนอกเหนือจากงานสอนประจำวันของอาจารย์ มากนัก

1.3.7 นโยบายเกี่ยวกับอนาคตของครู โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ

ช่วงปลายเดือนมีนาคม 2550 มีความเคลื่อนไหวในแวดวงการศึกษาโดยเฉพาะเน้นที่คุณภาพครู และสร้างความหนักใจให้ครูระดับประถมศึกษาจำนวนมาก คือ การที่สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) มีนโยบายทดสอบความรู้ครูใน 3 สาขาวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ(ไอที) เพื่อใช้พิจารณาในการอนุญาตใบประกอบวิชาชีพครู (<http://www.61.47.61.94/news1/view.php?No=30>) เมื่อมีประกาศเกี่ยวกับนโยบายนี้ ก็มีการแสดงความคิดเห็นทางอินเทอร์เน็ต ดังนี้

“โอ้โห.....ช่างคิดเนาะ ไม่มีงานอื่นทำแล้วหรือไง”

โดยครูอังกฤษ (จำเป็น) 61.19.65.55.,61.19.65.55 [วันพฤหัสบดีที่ 29 มีนาคม 2550] ผู้แสดงความคิดเห็นท่านที่ 134

“เคยคิดหรือไม่ว่าทำให้ครูลำบากใจ เสียเงิน เสียเวลาและเสียความมั่นใจในวิชาชีพ ครูเขามีหน้าที่สอน การสอนเด็กมันต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ แต่คุณมาทำลายความมั่นใจในวิชาชีพครูโดยการให้ครูทดสอบอีก จะทำร้ายครูไปถึงไหน”

โดย ครูพันธุ์แท้203.113.61.103 [วันอังคารที่ 27 มีนาคม 2550] ผู้แสดงความคิดเห็นท่านที่ 125

ข้อคิดเห็นบางส่วน แสดงให้เห็นว่ามีผู้สอนไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง แต่ก็ต้องรับภาระในการสอน (ครูอังกฤษ (จำเป็น)) นอกจากนี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความอึดอัด ไม่สบายใจ และความคิดที่ไม่เห็นด้วย รวมทั้งความรู้สึกเชิงลบของครูที่มีต่อนักวิชาการระดับสูง

1.4 คำถามหลักของการวิจัย

คำถามวิจัย คือ จะสามารถพัฒนาทักษะครูประจำการในโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษ ให้มีความชำนาญหรือเก่งขึ้นได้อย่างไร

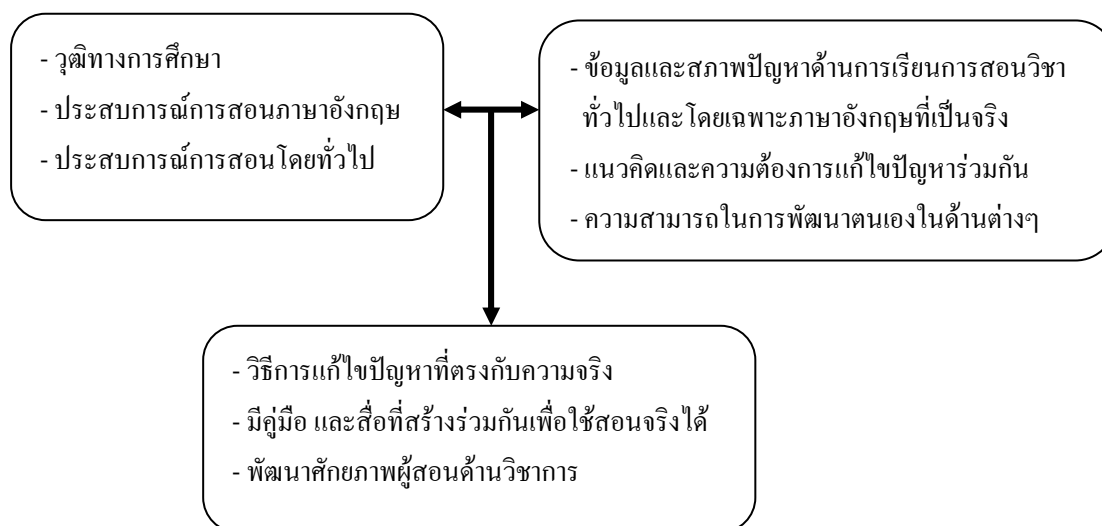
1.5 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่1
2. เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือ กิ่งคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอนจริงได้
3. เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พิจารณาว่า วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ทั้งการสอนภาษาอังกฤษและวิชาอื่นๆ ผนวกเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ คือ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และสภาพแวดล้อมทางจิตใจของผู้สอน ย่อมส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาตนเองของผู้สอน ดังกรอบแนวคิดที่แสดงไว้ในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ขอบเขตการวิจัย

1.7.1 พื้นที่การศึกษา คือ โรงเรียนบ้านน้ำภูซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเลย ตั้งอยู่ที่ตำบลน้ำภู มีระยะทางห่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยประมาณ 5 กิโลเมตร

1.7.2 กำหนดเนื้อหาสำหรับช่วงชั้นที่ 1 เน้นเนื้อหาสำหรับภาคเรียนที่ 2/2550 เพราะการวิจัยเริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 จึงจำเป็นต้องใช้เนื้อหาในภาคเรียนที่ 2 เป็นเนื้อหาหลัก เพื่อให้ตรงกับเตรียมตัวของผู้สอน

1.7.3 กำหนดเนื้อหาเป็นช่วงชั้นที่ 1 เพราะเป็นระดับการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เน้นทักษะการฟัง และพูดในระดับเบื้องต้น เป็นรากฐานของการเรียนรู้ในชั้นต่อไป นอกจากนี้โอกาส

การเปลี่ยนแปลงผู้สอนค่อนข้างสูง และเป็นประเด็นสำคัญของการศึกษา เพราะผู้เรียนมีอายุน้อย ต้องการผู้สอนที่มีความรู้ มีความมั่นใจ มีวิธีการสอนที่น่าสนใจ นอกจากนี้เนื้อหายังไม่มีความซับซ้อนมากนัก การจัดผู้สอน หรือ การพัฒนาผู้สอนจึงมีโอกาที่จะเป็นไปได้มาก

1.7.4 กลุ่มเป้าหมายแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ ครูผู้สอนโดยตรง และชุดที่สองคือ ครูผู้ที่ไม่ได้สอนช่วงชั้นที่ 1 แต่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

1.7.5 วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบเชิงปฏิบัติการใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพกล่าวคือ ขั้นตอนแรกเป็นขั้นตอนแรกเพื่อสำรวจจำนวนของผู้สอนที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง และสำรวจปัญหา และใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือผู้สอนที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง สำหรับวิธีการเชิงคุณภาพ เน้นธรรมชาติของข้อมูลเป็นสำคัญ เป็นเรื่องของแนวคิดจากกลุ่มเป้าหมาย มีการปฏิบัติการ ทดลองบทเรียนร่วมกับผู้วิจัยเพื่อหาแนวทางแก้ไขและความเป็นไปได้ ความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ และผลของการปฏิบัติการตามรูปแบบที่กลุ่มกำหนดไว้ เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

1.7.6 การประมวลผล และนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณนา

1.8 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน มีความชัดเจนถึงสภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในจังหวัดเลย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการวิจัยต่อไป

1.8.2 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ได้มีโอกาสเสนอปัญหาพร้อมกันคิดวิธีการแก้ไข มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถตามแนวทางที่ตัวเองพึงพอใจ และสามารถดำเนินการสอนได้อย่างมั่นใจ มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีขวัญ กำลังใจเมื่อได้รับการดูแลจากผู้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง

1.8.3 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 มีชุดพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและคู่มือที่ตรงตามความจำเป็นและความต้องการในการนำไปใช้จริง

1.8.4 ผู้สอนภาษาอังกฤษช่วงชั้นที่ 1 สามารถนำเรื่องราวหรือภูมิปัญญาของชุมชนมาประยุกต์ใช้ เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเรียนภาษาอังกฤษเกิดความคุ้นเคยด้านบริบทของสาระที่ต้องเรียน

1.8.5 ครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ได้รับความรู้ สามารถกำหนดประเด็นปัญหาและมีความสามารถในการทำวิจัยเองได้

1.8.6 ชุมชนได้รับทราบปัญหา ข่าวสาร สามารถเข้ามามีส่วนช่วยเหลือโรงเรียน เข้าใจปัญหา และมีความมั่นใจ เชื่อมั่นคุณภาพของผู้สอนภาษาอังกฤษ และลดค่าใช้จ่าย กล่าวคือผลของการดำเนินการต่อจากการวิจัยขั้นแรกนี้ เชื่อว่าน่าจะช่วยลดกระแสการนิยมนั่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนขนาดใหญ่ หรือการเลือกศึกษาในตัวเมือง เพราะก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายของครอบครัวนักเรียน ในส่วนของรัฐบาล เป็นการช่วยให้งบประมาณของรัฐได้ใช้ประโยชน์ต่อประชาชนอย่างคุ้มค่า ไม่ควรมีเรื่องของมีโรงเรียนแต่ไม่มีผู้เรียนอย่างที่เห็นในปัจจุบัน

1.8.7 สร้างความรู้สึกที่ดีของประชาชนในพื้นที่ห่างไกลจากสังคมเมืองใหญ่ ต่อระบบงานของราชการในการดูแลประชาชนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของเด็กนักเรียนในชนบท มีโรงเรียนที่มีคุณภาพในชุมชนของตนเองได้ ไม่ต้องเสี่ยงภัย เดินทางทุกวัน โดยเฉพาะในชนบทที่ต้องอาศัยรถรับจ้างสองแถว จนเกิดอุบัติเหตุกับนักเรียนบ่อยครั้ง

1.8.8 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยได้มีโอกาสนบริการวิชาการที่ตรงตามความต้องการของชุมชน มีโอกาสทำงาน รับทราบปัญหา และเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนอย่างแท้จริง

1.9 คำนิยามศัพท์

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา หมายถึงโรงเรียนระดับประถมศึกษา และต่อมาขยายชั้นเรียนไปสู่ระดับมัธยมศึกษา 1-3

ระดับการสอนช่วงชั้นที่ 1 หมายถึงการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ระดับการสอนช่วงชั้นที่ 2 หมายถึงการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ระดับการสอนช่วงชั้นที่ 3 หมายถึงการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ระดับการสอนช่วงชั้นที่ 4 หมายถึงการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 แนวคิดเชิงทฤษฎี

2.1.1 ศาสตร์บริสุทธิ์และศาสตร์ประยุกต์

วิทยาการในสาขาต่างๆในปัจจุบัน สามารถแบ่งออกเป็น 2 แขนงหลักๆ คือ ศาสตร์บริสุทธิ์ เป็นเนื้อหาความรู้ในศาสตร์นั้นๆโดยเฉพาะ อีกแขนงหนึ่ง คือ ศาสตร์ประยุกต์ เป็นการประยุกต์ศาสตร์บริสุทธิ์เข้ากับศาสตร์ด้านอื่นๆ มีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและสถานการณ์

สังคมมนุษย์เป็นสังคมที่มีการผสมผสานความรู้ วัฒนธรรม เจื้อนไขสภาพแวดล้อม หลายๆด้าน การแก้ไขปัญหาต่างๆ จึงจำเป็นต้องอาศัยการผสมผสานประยุกต์ศาสตร์ด้านต่างๆเข้าด้วยกัน ทั้งที่เป็นศาสตร์บริสุทธิ์เฉพาะด้านและศาสตร์เชิงประยุกต์ที่เหมาะสม มาเป็นเครื่องมือในการแก้ไข โดยเชื่อมโยงเข้ากับองค์ประกอบต่างๆในหลายๆด้าน การแก้ไขจึงจะประสบผลสำเร็จ เช่น ผู้ที่มีความรู้เรื่อง ภูมิวิทยา เมื่อต้องการแก้ไขปัญหาการรบกวนพืชไร่ของแมลง ก็ต้องอาศัยความรู้ทางเรื่องแมลง ความรู้ทางสภาพภูมิศาสตร์ประจำท้องถิ่น ความรู้ทางการเกษตร ความรู้ทางสังคมวิทยาในเรื่องวิธีการและความเชื่อในการเพาะปลูกพืช มาผสมผสานกันเพื่อหาแนวทางกำจัดแมลงอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลเสียหายน้อยที่สุด

2.1.2 ภาษาศาสตร์กับการเรียนการสอนภาษา

ภาษาศาสตร์ เกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวภาษาอย่างเป็นระบบ การเรียนการสอนภาษา ใดๆก็ตาม เป็นการนำความรู้เรื่องตัวภาษาเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของมนุษย์ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งศาสตร์บริสุทธิ์และการประยุกต์ใช้ ศาสตร์บริสุทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาภาษาโดยตรงคือ ภาษาศาสตร์ เป็นการศึกษาตัวภาษาในแง่มุมต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาศาสตร์พรรณนาที่อธิบายลักษณะตัวภาษา อธิบายโครงสร้างตัวภาษาโดยตรง มีภาษาศาสตร์สังคม เป็นลักษณะการผสมผสานเนื้อหาภาษาศาสตร์เข้ากับสภาพเจื้อนไขบริบททางสังคมวิทยา กรณีที่ศึกษาประวัติความเป็นมาของภาษาเรียกว่าภาษาศาสตร์ภาคประวัติ ในขณะที่เดียวกันก็มีการนำความรู้ด้านภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในเรื่องต่างๆ เช่น ภาษาศาสตร์จิตวิทยาเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาความบกพร่องในการใช้ภาษา ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ เป็นการประยุกต์ความรู้ด้านตัวภาษาหนึ่งๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การแปลโดยใช้คอมพิวเตอร์ มี

การคิดค้นโปรแกรมการแปลภาษาหนึ่งไปสู่ภาษาหนึ่งได้ เพียงแต่ขาดการแปลโดยใช้คอมพิวเตอร์ นี่ ยังขาดความ “เป็นมนุษย์” คือแปลตามตัวอักษร แต่ไม่สามารถเลือกใช้ภาษาที่แสดงความรู้สึกลึกซึ้งภาษาที่แสดงถึงวัฒนธรรมของมนุษย์ได้ดั่งนัก นอกจากนี้ยังมีการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำพจนานุกรมภาษาต่างๆ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำแผนที่ภาษา เป็นต้น

ในมุมมองของสาขาภาษาศาสตร์ การเรียนการสอนเพื่อใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่เรียกว่าเป็นลักษณะของการใช้ภาษาในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ เป็นลักษณะของการผสมผสานเนื้อหาสาขาสัญศาสตร์เข้ากับภาษาศาสตร์สังคม ผสมกับแนวคิดเรื่องโลกที่ไร้พรมแดน (globalization) ที่มองว่าสังคมมนุษย์ในโลกนี้เป็นสังคมที่ไร้พรมแดนในด้านความรู้ การสื่อสารและการติดต่อสัมพันธ์กัน ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษา โดยมากมีลักษณะแบบกระโดดข้ามขั้นตอนของธรรมชาติการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ ต้องการให้ผู้เรียนสามารถผลิตภาษาออกมาได้ตามวัตถุประสงค์ โดยการผสมผสานเนื้อหาที่เป็นศาสตร์เฉพาะด้านเข้ากับสังคมวิทยา วัฒนธรรม การสื่อสาร ฯลฯ แต่ปัญหาที่ยังคงปรากฏอยู่ในปัจจุบัน คือ ประเทศไทยยังต้องพัฒนาศักยภาพในการติดต่อสื่อสารโดยการใช้ภาษาอังกฤษของคนในประเทศให้มากขึ้น มีการจัดตั้งหน่วยงานหลายหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบเรื่องการศึกษาภาษาอังกฤษ มีการอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมากมาย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อให้สามารถก้าวตามทันความเคลื่อนไหวของสังคมโลก

เมื่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นไปตามวัตถุประสงค์เพื่อการใช้ จึงทำให้เกิดช่องว่างของลำดับขั้นตามธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ โดยมากมุ่งหวังให้เกิดการผลิตภาษาเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ แต่มีการศึกษาธรรมชาติการเรียนรู้และตัวภาษาอย่างจริงจังน้อยมาก มีนักการศึกษาหลายคนมองว่าประเทศไทยพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ค่อนข้างช้า เพราะมีระบบการเรียนการสอนที่โรงเรียนที่ไม่ถูกต้อง บ้างก็วิจารณ์ว่าการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นไวยากรณ์อย่างเคร่งครัด เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการพูดและการฟัง และมีนักการศึกษาหลายคนวิจารณ์ว่า ถ้าเปรียบเทียบกับภาษาไทย เด็กไทยเรียนรู้ได้เร็วอย่างเป็นธรรมชาติเพราะไม่มีการสร้างกฎเกณฑ์ในการใช้ภาษามากมายเท่ากับภาษาอังกฤษ

สิ่งที่นักการศึกษาเหล่านี้มองข้ามไป คือ บริบทและโอกาสของการใช้ภาษา คนไทยที่อาศัยในประเทศไทย เมื่อยังเป็นทารกในครรภ์ ก็มีโอกาสดูฟังภาษาไทยจากมารดา ผู้ที่อยู่รอบข้างตลอดเวลา จนกระทั่งคลอดออกมา เจริญเติบโต จนถึง 7 ขวบ เป็นช่วงที่เด็กได้สะสมภาษาในสถานการณ์จริงโดยการฟังมาเป็นเวลานาน มีการกล่อมเกลากการใช้เสียง คำ และไวยากรณ์ของภาษา

ทักษะเหล่านี้ ถูกผสมผสานกันอย่างเป็นธรรมชาติ เช่น เวลาออกเสียงไม่ถูกต้อง ใช้คำผิด ความหมาย หรือ ใช้ประโยคที่ไม่ถูกต้อง บิดามารดา ผู้ที่อยู่รอบข้างเป็นผู้คอยแก้ไขให้ มีโอกาสได้ พบ (exposure) ตัวภาษา การใช้ภาษา และแลกเปลี่ยนภาษากับผู้อื่นในลักษณะต่าง ๆ ตลอดเวลา จนถึงขั้นผลิตภาษาออกมาได้ กล่าวโดยสรุปก็คือ เด็กมีโอกาสสะสมความรู้ กลไก ระบบต่างๆ ของ ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติในสมองตั้งแต่ยังเป็นทารก และยังมีบริบทของภาษาไทยรอบข้างให้ได้มี โอกาสใช้ภาษาอย่างแท้จริง

แต่การศึกษาภาษาอังกฤษของคนไทยในประเทศ แตกต่างจากการเรียนรู้ภาษาไทย ของคนไทย สิ่งที่เขาหายไป คือช่วงเวลาในการสะสมความรู้เรื่องตัวภาษา ระบบและกลไกในการ ผลิตภาษา โอกาสในการใช้จริง และการกล่อมเกลาความถูกต้องในการใช้ภาษาจากสภาพแวดล้อม อย่างเป็นธรรมชาติเหมือนกับภาษาไทย

ระบบการศึกษาภาษาอังกฤษในฐานะที่เป็นภาษาต่างประเทศ ในสถานศึกษาต่างๆ ใน ปัจจุบัน มุ่งเน้นที่การผลิตภาษา โดยเริ่มที่ทักษะการฟังเสียง การผลิตเสียง ต่อมาเป็นการศึกษาภาษา เขียน โดยเน้นทักษะการอ่านและเขียน ปัญหา คือ ศักยภาพและความพร้อมของผู้สอนว่ามีเพียงพอ แล้วยัง และ ผู้เรียนมีความพร้อมมากน้อยเพียงใด

การศึกษาภาษาใดๆที่ไม่ใช่ภาษาแม่ของตนเอง เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยเวลา อาศัยโอกาส และความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียนมาประกอบรวมกัน การอาศัยเวลาหมายถึงต้องใช้เวลาในการ สัมผัสความรู้ เรียนรู้ตัวภาษาทั้งวิธีออกเสียง วิธีจำเพื่อความเข้าใจ ทำความเข้าใจวิธีใช้ การอาศัย โอกาสในการเข้าถึงตัวภาษา (exposure) ไม่ว่าจะเป็นในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง โอกาสในการเรียนรู้ในสภาพที่มีความพร้อมในทุกๆด้าน และประเด็นที่สำคัญที่สุดคือความพร้อม ของผู้สอนและผู้เรียน เพราะผู้สอนในฐานะที่เป็นต้นกำเนิดการเรียนการสอน และผู้เรียนในฐานะที่ เป็นผู้รับการสอน ซึ่งครอบคลุมไปถึง ความรู้ของผู้สอน วิธีการสอน ความพร้อมของอุปกรณ์การ สอน ความพร้อมของผู้เรียน แรงจูงใจของผู้สอนและผู้เรียน ทักษะคติในการเรียนภาษาอังกฤษ เป็น ต้น ถ้าหากเกิดขัดข้องด้านความพร้อมทั้งของผู้สอนและผู้เรียน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ ย่อมมีปัญหา และที่สำคัญต่างก็เป็นจุดเริ่มของกิจกรรมการเรียนการสอนภาษา

ภาษาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตัวภาษา ธรรมชาติของโครงสร้าง และวิธีใช้ภาษา จึงเปรียบเสมือนผู้เชี่ยวชาญด้านตัวภาษาที่สามารถบอกได้ว่าภาษามีโครงสร้างทาง เสียง ไวยากรณ์ การใช้อย่างไร ภาษาศาสตร์จึงเป็นศาสตร์สำคัญ ที่ต้องนำมาเป็นฐานของความรู้ และการประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้เหมาะสมกับบริบทของ

ผู้สอนและผู้เรียนในแต่ละพื้นที่แต่ละคน การพยายามแก้ไขปัญหการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย จึงจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงการบูรณาการศาสตร์ต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ต้องการ

โดยกำหนดแนวคิดจากรากฐานของการศึกษาภาษา คือ แนวคิดทางภาษาศาสตร์บริสุทธิ์และนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษา โครงการวิจัย “รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย” จึงจำเป็นต้องศึกษาแนวคิดเชิงทฤษฎีหลายๆด้าน โดยเฉพาะด้านภาษาศาสตร์เพื่อการประยุกต์ใช้ทางการศึกษา และจำเป็นต้องศึกษาสภาพจริงในภาคสนาม เพื่อค้นหาปัญหาและวิธีแก้ไขที่เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2.1.3 สัทศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.พิณทิพย์ ทวยเจริญ แห่งภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กล่าวถึง Peter Ladefoeged ว่าเป็นนักวิจัยและได้รับการยอมรับว่าเป็นปรมาจารย์ทางด้านสัทศาสตร์ แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ณ เมืองลอสแอนเจลิส ระหว่างปี ค.ศ. 1962-1991 (รศ.ดร.อภิรักษ์ ธรรมทวีธิกุล 2549, ปกหลัง) รองศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ ธรรมทวีธิกุล ได้นำผลงานของ Peter Ladefoeged ชื่อ **A Course in Phonetics** มาแปลเป็นภาษาไทย ความตอนหนึ่งว่า “วิชาสัทศาสตร์ศึกษาเกี่ยวกับเสียงพูด.....บางท่านสนใจที่จะช่วยให้คนพูดภาษาอังกฤษได้ถูกต้อง...” (รศ.ดร.อภิรักษ์ ธรรมทวีธิกุล 2549, หน้า 1) จากข้อความข้างต้น เป็นเนื้อหาทางวิชาการที่แสดงให้เห็นว่า การที่ต้องการศึกษาการออกเสียงพูดภาษาอังกฤษ (หรือภาษาใดๆ) จำเป็นที่ผู้ศึกษาจะต้องมีความรู้เรื่องสัทศาสตร์ และเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งของวิชาสัทศาสตร์ คือ สัทอักษร (Phonetic symbols)

การศึกษารายละเอียดที่ยังมีภาษาพูดปรากฏอยู่ จำเป็นจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องระบบของหน่วยเสียงในภาษานั้นๆ (phonology) วิธีการออกเสียงพูดของภาษานั้นๆเกี่ยวข้องกับเรื่องกลไก ลักษณะการผลิตเสียงจริง เกี่ยวข้องกับศาสตร์ที่เรียกว่า สรีรศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาย่อยของวิชาสัทศาสตร์ กล่าวคือ สัทศาสตร์ (phonetics) ประกอบด้วยสาขาหลัก 3 สาขาดังต่อไปนี้ คือ

1. Articulatory phonetics deals with the way in which speech sounds are produced. Sound are usually classified according to the position of the lips and the tongue, how far open the mouth is, whether or not the VOCAL CORDS are vibrating, etc.
2. Acoustic phonetics deals with the transmission of speech sounds through the air. When a speech sound is produced it causes minor air disturbances

(SOUND WAVES). Various instruments are used to measure the characteristics of these sound waves.

3. Auditory phonetics deals with how speech sounds are perceived by the listener.

For example, a listener may perceive:

a differences ASPIRATION e.g. between the aspirated /p/ of [πHIɾ] *pit* and the unaspirated /p/ of [ɿIπ] *tip*.

b other differences in sound quality, e.g. between the “clear” /l/ of [λαIɾ] *light* and dark “l” of [ηIɾ] *hill*.

(Dictionary of Language Teaching & Applied Linguistic 1992 : 273-274)

ถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า

1. วิชาสรีรศาสตร์ เกี่ยวข้องกับวิธีการผลิตเสียงพูด ซึ่งการจำแนกเสียงพูดจะจำแนกโดยแบ่งลักษณะของการเหยียดริมฝีปาก และตำแหน่งของลิ้นในปาก ความกว้างของการเปิดริมฝีปาก และศึกษาว่าเส้นเสียงสั่นหรือไม่ ฯลฯ

2. วิชากลศาสตร์ เป็นการศึกษาเสียงที่ส่งผ่านออกมาจากปาก เมื่อผ่านอากาศแล้ว จะก่อให้เกิดคลื่นเสียงในรูปแบบใด การศึกษาคลื่นเสียงนี้ สามารถศึกษาได้ด้วยเครื่องมือหลายชนิด

3. วิชานิพนธ์ศาสตร์ เป็นการศึกษาว่า ผู้ฟังรับรู้เสียงที่ส่งผ่านอากาศมาถึงประสาทการรับรู้ทางหู จะเป็นลักษณะใด เช่น กรณีเสียงที่มีกลุ่มลม (aspiration) ตัวอย่างเช่นเสียง /p/ (เป็นเสียงคล้ายกับเสียง พ พาน ในภาษาไทย) ในคำว่า [πHIɾ] *pit* กรณีที่เป็นเสียงอุบ (unreleased) คือไม่มีเสียงลมพ่นตามออกมา ตัวอย่างเสียง /p/ (ออกเสียงคล้าย ป ปลา ในภาษาไทย) ในคำว่า [ɿIπ] *tip*

จากคำอธิบายข้างต้นจะเห็นได้ว่า ถ้าต้องการศึกษาวิธีการผลิตเสียงพูด หรือการสอนออกเสียงพูด การฟังเสียงพูดจริง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาสรีรศาสตร์โดยตรงดังที่กล่าวไว้แล้วในข้างต้น แต่ประเด็นที่น่าสนใจ คือ ปกติมนุษย์จะพูดภาษาที่หนึ่ง หรือ ภาษาแม่ของตัวเองอย่างเป็นธรรมชาติ เริ่มจากการฟังตั้งแต่ยังเป็นทารกในครรภ์มารดา จนคลอดออกมา เป็นเด็กเล็ก และเจริญเติบโตจนสามารถผลิตภาษาพูดได้ ซึ่งหมายความว่า ผู้พูดได้สะสมความรู้เรื่องระบบของภาษาแม่ไว้ในสมอง จากการฟังเสียงผู้คนรอบข้างมาเป็นเวลานาน เรียนรู้ระบบกลไกการใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ จนมีความพร้อมถึงระดับที่สามารถผลิตภาษาพูดของตัวเองได้

ขั้นตอนการสะสมตัวภาษาในหน่วยความจำของสมองนั้น (กล่าวไว้แล้วส่วนหนึ่งในข้อ 2.2) ผู้ที่เรียนภาษาอื่นเป็นภาษาต่างประเทศจะขาดโอกาสช่วงนี้ไป ยกเว้นผู้ที่เจริญเติบโตในสังคมของภาษาที่สองตั้งแต่ยังเป็นเด็ก ลักษณะนี้จะเป็นผู้ที่สามารถพูดได้ทั้งภาษาแม่ และภาษาที่สองของสังคมที่อาศัยอยู่ เรียกว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถทวิภาษา (bilingual) กรณีเด็กไทยเรียนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยตามระบบปกติ จึงขาดโอกาสทั้งการสะสมภาษาในหน่วยความจำของสมอง ขาดโอกาสเรียนรู้ภาษา วิธีใช้ จากสภาพ สังคมที่เป็นของภาษาอังกฤษ และ ขาดโอกาสได้ฝึกฝนการพูด การใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เมื่อเรียนวิชาภาษาอังกฤษซึ่งมีระบบเสียงที่แตกต่างจากภาษาไทย ผู้เรียนจึงต้องเริ่มเรียนตั้งแต่วิธีการผลิตเสียง ทั้งที่ไม่มีข้อมูลระบบกลไกการใช้ภาษาอังกฤษสะสมในสมอง แตกต่างจากการที่เด็กไทยจะมีระบบกลไกการใช้ภาษาไทยอย่างเต็มที่

การเรียนรู้วิธีการใช้ภาษาอังกฤษในประเทศไทย เป็นการเรียนการสอนในสถานการณ์ที่ไม่เอื้อต่อการสร้างแรงจูงใจและการพัฒนาความรู้อย่างเป็นธรรมชาติ การสอนวิธีการผลิตเสียงในภาษาอังกฤษจึงต้องอาศัยความรู้ เนื้อหาทางทฤษฎีเป็นแนวทางสำหรับการเรียนการสอน ผู้สอนที่ได้เรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาทางทฤษฎีและได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดี จึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ถูกต้อง ดังนั้นเนื้อหาวิชาสัทศาสตร์จึงควรได้รับการประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เช่น เรื่องตัวโครงสร้างภาษาอังกฤษ วิธีการสอน การถ่ายทอดความรู้ โดยเฉพาะผู้ที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง เพราะความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปภาษาหรือตัวอักษร กับ เสียงของตัวอักษรนั้นๆ จะส่งผลต่อการออกเสียงเป็นอย่างยิ่ง เช่น

ตัวอย่างคำ

sugar ต้องออกเสียง /s/ เป็นเสียง /Σ/ คือออกเสียงเป็น /ʊΣYγ↔/ ซึ่งหมายความว่า ผู้ออกเสียง จะเปรียบเทียบตัวอักษร s เป็น ส หรือ ซ ไม่ได้ เพราะตามสัทอักษรเสียงพยัญชนะนำ ต้องทำริมฝีปากห่อกลม ฟันลมออกมา โดยไม่กักเสียงไว้ ณ จุดใดในปาก

thank ต้องออกเสียง th เป็นเสียง /Π/ คือออกเสียงเป็น /ΠΘNκ/ ซึ่งหมายความว่า การออกเสียงพยัญชนะนำต้องใช้ปลายลิ้นแตะระหว่างฟันบนและฟันล่าง ก่อนที่จะฟันลมพร้อมกับดึงลิ้นกลับ และต้องปล่อย ลมคล้อยๆ กับเสียง ค ควายในตำแหน่งท้ายเล็กน้อย

จะเห็นได้ว่าการที่ต้องฝึกออกเสียงตามลักษณะของสัทอักษร เป็นเรื่องของผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจะต้องพยายามฝึกฝนจนชำนาญ แตกต่างจากเจ้าของภาษาที่ไม่จำเป็นต้องศึกษากระบวนการนี้ เพราะเป็นคุณสมบัติที่มีมาตามธรรมชาติ ผู้เป็นครูสอนภาษาอังกฤษจึงควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องสัทศาสตร์พอสมควร จึงจะสามารถสอนได้อย่างมั่นใจและถูกต้องตามที่เจ้าของภาษาฟังและเข้าใจ

2.1.4 วิธีการสอนแบบ **phonics method**

ดร. อินทิรา ศรีประสิทธิ์ เลขานุการมูลนิธิเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้เขียนบทความเรื่อง “เยาวชนไทยติดอินเตอร์เน็ตเกม เพราะอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก” ในหัวข้อ มติชน วิทนาการ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน วันที่ 25-26 กุมภาพันธ์ 2551 หน้า 26 ได้กล่าวถึงการอ่านภาษาอังกฤษด้วยระบบ phonics ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องสัทศาสตร์ดังนี้

“.....รัฐบาลจอร์จ ดับเบิลยู บุช ต้องตั้งคณะกรรมการวิจัยการอ่านระดับชาติ(National Reading Research) มาทำวิจัยถึงสาเหตุของความล้มเหลวของระบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยได้วิเคราะห์ วิจัย วิธีสอน ในอดีตย้อนกลับไปประมาณ 30 ปี เพื่อหาวิธีใหม่ที่สอนอ่านได้ผลและไม่เปลืองงบประมาณรัฐทำไมจึงอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก....”

ผลงานวิจัยนี้สรุปว่า ปัญหาการอ่าน เขียนภาษาอังกฤษไม่ได้ตามเกณฑ์ เป็นเพราะวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นสอนอ่านเป็นคำ ที่เรียกว่า whole language ซึ่งได้ใช้มาเกือบร้อยปีแล้ว.....งานวิจัยด้านการอ่านสรุปด้วยว่า วิธีที่ได้ผลดีที่สุดที่จะให้ผู้เรียนอ่านภาษาอังกฤษอย่างชด้อยชดคำด้วยความมั่นใจ ต้องเริ่มด้วยการสอนให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะหน่วยเสียงภาษาอังกฤษ หรือถอดรหัสเสียงทั้งหมด 42 เสียง ที่มีสระเพียง 5 ตัว และพยัญชนะ 26 ตัว ก่อนที่จะอ่านเป็นคำ และเมื่อเอาหน่วยเสียงมาเชื่อมกับตัวอักษร ผู้เรียนสามารถที่จะอ่านภาษาอังกฤษได้อย่างง่ายดายและชด้อยชดคำด้วยสำเนียงมาตรฐานเหมือนเจ้าของภาษาต้นแบบ แม้ไม่เคยไปเรียนต่างประเทศมาก่อน

ดังนั้น จึงมีการปิดฝุ่น เอาหลักสูตรวิชา โฟเนติกส์ (Phonetics) ในประเทศไทย เป็นวิชาที่ใส่สอนผู้ที่เรียนวิชาภาษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี โท และเอก เพื่อมาประกอบอาชีพครูสอนภาษาอังกฤษ ให้มาเป็นหลักสูตร โฟนิกส์ (Phonics) ที่สามารถสอนเด็กระดับอนุบาล หรือก่อนอนุบาลได้ ให้เข้าใจ....”

(ดร.อินทิรา ศรีประสิทธิ์ “เยาวชนไทยติดอินเตอร์เน็ตเกม เพราะอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก” หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน วันที่ 25-26 กุมภาพันธ์ 2551 หน้า 26)

บทความของ ดร.อินทรา ศรีประสิทธิ์ ได้แสดงให้เห็นว่าการสอนอ่านภาษาอังกฤษ แม้กระทั่งเจ้าของภาษาเองก็มีปัญหา จนต้องมีการวิจัยอย่างจริงจัง และได้ผลสรุปว่า จำเป็นต้องใช้ วิชาโฟเนติกส์ (Phonetics) ซึ่งมีสัทอักษรเป็นเครื่องมือสำคัญมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการ อ่าน และที่สำคัญในประเทศไทย พิจารณาว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษควรมีความรู้เรื่องสัทอักษร วิธีการสอนแบบโฟนิกส์ และเชื่อว่าวิธีนี้จะช่วยให้ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาอังกฤษสามารถออกเสียง ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด

ในแง่ของทฤษฎี phonics ที่ ดร. อินทรา ศรีประสิทธิ์ กล่าวไว้ข้างต้น เชื่อว่าเป็น วิธีการเกี่ยวกับความหมายทางภาษาศาสตร์ที่เรียกว่า Phonic Method ดังคำอธิบายต่อไปนี้

Phonic method

A method of teaching children to read. It is commonly used in teaching reading in the mother tongue.

Children are taught to recognize the relationship between letters and sounds. They are taught the sounds which the letters of the alphabet represent, and then try to build up the sound of a new or unfamiliar word by saying it one sound at a time.

(Dictionary of Language Teaching & Applied Linguistic 1992 : 274)

ถอดความเป็นภาษาไทยได้ว่า phonic method เป็นเรื่องของวิธีการสอนเด็กเล็กให้ เรียนรู้วิธีอ่านภาษาของตนเอง บางครั้งก็เรียกว่าภาษาแม่ หรือ ภาษาที่หนึ่ง เด็กเหล่านี้ จะถูกสอน ให้ฝึกอ่านโดยวิธีการเชื่อมโยงภาพตัวอักษรกับเสียง หรืออาจจะเรียกว่าการประสมคำ หรือ สะกดคำ ก็ได้ ด้วยวิธีการเช่นนี้ จะทำให้เด็กสามารถอ่านคำใหม่ๆ โดยอาศัยหลักการประสมคำทีละเสียง

วิธีการสอนแบบ phonic method จะมีความต่อเนื่องกับเรื่องสรีรศาสตร์ คือ เน้น การผลิตเสียง เป็นการนำเสียงที่ผลิตได้ไปใช้ในชีวิตจริง ไปผลิตตัวภาษา คือ การอ่านภาษาหรือออก เสียงนั่นเอง แต่ไม่ได้กล่าวถึง ความสามารถในการสื่อสาร ประเด็นสำคัญสำหรับ phonic method คือ คำว่าภาษาแม่ หรือ ภาษาที่เป็นภาษาแรก (mother tongue) ซึ่งแสดงให้เห็นนัยสำคัญของทฤษฎี นี้คือ ภาษาแม่นั้นผู้เรียนมีกลไกในสมองในเรื่องระบบหน่วยความจำเรื่องเสียง ระบบของภาษา ตัวเองอยู่ก่อนแล้ว การสอนอ่านเป็นเพียงการพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้วโดยธรรมชาติ ให้มี พัฒนาการมากขึ้นตามระบบของสังคมวัฒนธรรมนั้นๆ

สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับพื้นฐาน พบว่าวิธีการสอนแบบประสมคำนี้ มีผู้สอนภาษาอังกฤษหลายคนได้นำมาใช้กับนักเรียนไทยที่มีสถานภาพเป็น **English as a Foreign Language (EFL)** คือผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ประเด็นสำคัญสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คือ **ภาษาอังกฤษไม่ใช่ภาษาแม่ของผู้เรียน** ผู้เรียนไม่มีความรู้เรื่องภาษาอังกฤษที่เก็บสะสมในสมองโดยธรรมชาติ เหมือนเจ้าของภาษา ในสมองของผู้เรียนจะมีกลไกการเรียนรู้ภาษาแม่ของตนเองหรือภาษาไทยโดยธรรมชาติ แต่กลไกหรือข้อมูลทางภาษาอังกฤษไม่มีสะสมไว้ในหน่วยความจำ เมื่อครูนำวิธีการสอนภาษาอังกฤษแบบ **phonic method** ใช้กับนักเรียนไทย โดยเฉพาะชั้นพื้นฐาน ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ก็คือ เรื่องคุณสมบัติของภาษาแม่ โดยเฉพาะประเด็นการรับรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียงโดยมีสภาพแวดล้อมเป็นตัวกล่อมเกลอย่างเช่นธรรมชาติ ยกเว้นว่าผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยน ประยุกต์แนวคิดตามทฤษฎี ให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของนักเรียนไทยได้ ถ้าไม่มีการประยุกต์ หรือนำทฤษฎีมาใช้อย่างเข้าใจ อาจเกิดข้อผิดพลาดได้ เช่น การสอนเทียบเสียงภาษาอังกฤษกับตัวอักษรไทย

c	เท่ากับ	เสียง ค ควาย
a	เท่ากับ	เสียง สระ แ-
t	เท่ากับ	เสียงตัวสะกด ด เด็ก

นักเรียนจะใช้กลไกการเรียนรู้แบบวิธีการแทนที่ กล่าวคือ cat ซี -แอ -ที อ่านว่า แคท แปลว่า แมว เมื่อพบคำใหม่เช่น hat นักเรียนก็จะแทนที่เสียง /c/ ด้วย /h/ ซึ่งนักเรียนรับรู้เท่ากับเสียง ฮ นกฮูก จึงใช้เสียง ฮ นกฮูก แทน เสียง /c/ เป็น แอท เมื่อพบคำใหม่เช่น rat นักเรียนก็จะเทียบเสียงว่า /r/ เท่ากับเสียง ร เรือ ก็จะมีวิธีเทียบเสียงและใช้ □ แทนเสียง ฮ นกฮูก เป็น แรท และ เมื่อพบคำใหม่เช่น bat นักเรียนก็จะเทียบเสียงว่า /b/ เท่ากับเสียง บ ไบไม้ ก็จะมีวิธีเทียบเสียงและใช้เสียง /b/ แทนเสียง /r/ เป็น เบัท หรือ เมื่อพบคำใหม่เช่น mat นักเรียนก็จะเทียบเสียงว่า /m/ เท่ากับเสียง ม ม้า ก็จะมีวิธีที่เทียบเสียงและแทนตำแหน่งเสียง ฮ นกฮูก หรือ เสียง ค ควาย หรือเสียง บ ไบไม้ หรือ เสียง ร เรือ เป็น แมัท

ถ้าภาษาอังกฤษมีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรกับเสียงที่ชัดเจนเช่นนี้ตลอดไป การเรียนการสอนก็จะไม่มีปัญหา แต่ในสภาพความเป็นจริง ภาษาแทบทุกภาษามี

ข้อยกเว้น มีลักษณะเฉพาะตามสังคมวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ที่บางครั้งผู้นอกวัฒนธรรม หรือ การเรียนภาษาข้ามวัฒนธรรม อาจจะประสบปัญหาได้ เช่น ถ้าสอน ดังนี้

/g/ เท่ากับเสียง ก ไก่ /o/ เท่ากับเสียงสระโอ คำนี้จะอ่านว่า โก แต่คำว่า do อ่านว่า โด ไม่ได้ ต้อง อ่านว่า ดู ผู้เรียนอาจจะสงสัยว่า เมื่อไรเสียงสระ /o/ จึงจะออกเสียงเป็น โอ และเมื่อไร จึงจะออกเสียงเป็น อุ

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ กรณิ /u/ เท่ากับเสียง สระ อุ คำว่า push คำนี้จะอ่านว่า พุช แต่คำว่า but จะอ่านว่า บุช ไม่ได้ ต้อง อ่านว่า บัด ผู้เรียนอาจจะสงสัยว่า เมื่อไรสระ /u/ จึงจะออกเสียงเป็น อุ และเมื่อไร จึงจะออกเสียงเป็น อะ

council ออกเสียงสระ ou เป็นเสียง สระเอา อ่านว่า เคาน์ซิล แปลว่า สภา แต่คำว่า cousin ต้องออกเสียงสระ ou เป็นเสียงสระ อะ อ่านว่า คัชชิน แปลว่า ญาติพี่น้อง

chin ต้องออกเสียงพยัญชนะนำ ch-เป็นเสียง ช ช้าง อ่านว่า ชิน แปลว่า คาง แต่คำว่า chemist ต้องออกเสียงพยัญชนะนำ ch- เป็นเสียง ค ควาย อ่านว่า เคมิสท์ แปลว่า เคมี

bead ต้องออกเสียงสระเป็น สระ อี อ่านว่า บีด แปลว่า ลูกบิด หินลูกกลมๆ

head ต้องออกเสียงสระเป็น สระ เอ อ่านว่า เฮด แปลว่า ศรีษะ

แต่ heat ต้องออกเสียงสระเป็น สระ อี อ่านว่า ฮีต แปลว่า ความร้อน ทำให้ร้อน

นักภาษาศาสตร์จึงได้ประดิษฐ์สัญลักษณ์กลาง ไว้สำหรับเทียบเสียงพูดจริงในภาษาต่างๆ โดยไม่เกี่ยวข้องกับรูปอักษร เพราะรูปอักษรมีลักษณะเป็นนามธรรม มีลักษณะการออกเสียงที่บางครั้งก็เป็นเสียงเฉพาะตัว บางครั้งก็มีความหลากหลาย ตามข้อตกลงของสังคมเจ้าของภาษาเท่านั้น เช่น ภาษาไทย คำว่า เพลา เป็น เพลา และ เพ-ลา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบท (context) ว่าลักษณะการพ้องรูปแบบนี้ ควรจะออกเสียงอย่างไร และแปลว่าอะไร ในภาษาอังกฤษก็มี เช่น record จะอ่านว่า [เรคคอร์ด] หรือ [เรคคอร์ด] ก็ขึ้นอยู่กับบริบทเช่นกัน

การแก้ปัญหาโดยการประดิษฐ์ สัญลักษณ์กลางนี้เรียกว่า สัทอักษรสากล หรือที่เรียกกันสั้นๆในหมู่นักภาษาศาสตร์ว่า IPA(International Phonetic Alphabet) หมายถึงเสียงที่เปล่งออกมาอย่างแท้จริง สัญลักษณ์ 1 ตัว แทนเสียงเพียงเสียงเดียวเท่านั้น ไม่ต้องเกี่ยวข้องกับรูปอักษร การที่สัญลักษณ์และเสียงต้องตรงกันเสมอ ทำให้แก้ปัญหาคำไม่ตรงกันระหว่างรูปอักษรกับเสียงได้ ดังนี้

cat	ออกเสียงว่า	[&→◆]	หรือคล้ายเสียง	แก้ท
bat	ออกเสียงว่า	[o→◆]	หรือคล้ายเสียง	เบ๊ท
go	ออกเสียงว่า	[ʌ★✚]	หรือคล้ายเสียง	เกอว
do	ออกเสียงว่า	[๑◆□]	หรือคล้ายเสียง	ดู
car	ออกเสียงว่า	[&๑□]	หรือคล้ายเสียง	คา
war	ออกเสียงว่า	[♦๑□]	หรือคล้ายเสียง	วอ

ความไม่ตรงกันระหว่างรูปอักษรและการออกเสียงจริง จึงเป็นปัญหาหนึ่ง สำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษต้องระมัดระวัง หมั่นตรวจสอบกับผู้เป็นเจ้าของภาษา หรือ ตรวจสอบความถูกต้องได้จากพจนานุกรม โดยเฉพาะพจนานุกรมที่แสดงคำอ่านด้วย สัญลักษณ์ของสัทอักษร เพื่อความถูกต้อง ความมั่นใจในการสอน โดยเฉพาะการออกเสียงอ่านและพูด

2.2 สารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน(ฉบับพัฒนา ปีพ.ศ. 2548) ของโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ ได้กล่าวถึงสารการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในช่วงชั้นที่ 1-3 ซึ่งในที่นี้จะเน้นที่ช่วงชั้นที่ 1 มีสาระสำคัญบางตอนดังนี้

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามลำดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียน (Proficiency-Based) เป็นสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

- 1) ช่วงชั้นที่ 1 คือ ประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นระดับเตรียมความพร้อม (preparatory level)
- 2) ช่วงชั้นที่ 2 คือ ประถมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นระดับต้น (Beginner Level)
- 3) ช่วงชั้นที่ 3 คือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)

นอกจากนี้ยังได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของช่วงชั้นที่ 1 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 แสดงสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1

มาตรฐาน	ประถมศึกษา 1-3
มาตรฐาน ต1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและที่อ่านจากสื่อประเภทต่างๆและนำความรู้มาใช้อย่างวิจารณ์	1. เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง ภาษาท่าทางและประโยคง่ายๆ ในสถานการณ์ใกล้ตัว
	2. อ่านออกเสียงคำ กลุ่มคำและประโยคง่ายๆได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง
	3. เข้าใจคำ กลุ่มคำ และประโยค โดยถ่ายโอนเป็นภาพหรือสัญลักษณ์ง่ายๆ
	4. เข้าใจบทสนทนาเรื่องสั้นๆ หรือนิทานง่ายๆที่มีภาพประกอบ
มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลและแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1. ใช้ภาษาง่ายๆสั้นๆเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลโดยใช้สื่อ นวัตกรรมง่ายๆ
	2. ใช้ภาษาง่ายๆสั้นๆเพื่อแสดงความต้องการของตน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีง่ายๆที่มีอยู่ในสถานศึกษา
	3. ใช้ภาษาง่ายๆเพื่อขอและให้ข้อมูล เกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆรอบตัว โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษา และผลจากการฝึกทักษะต่างๆ
	4. ใช้ภาษาง่ายๆเพื่อแสดงความรู้สึกของตน โดยใช้ประโยชน์ทางการเรียนภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่างๆ รวมทั้งรู้วิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล
มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และการสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่างๆได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและสุนทรียภาพ	1. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและสิ่งใกล้ตัวทั่วไปด้วยท่าทาง ภาพ คำ และข้อความสั้นๆ
	2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆในกิจกรรมประจำวัน
	3. นำเสนอความคิดที่มีต่อข้อมูล ข้อเท็จจริงได้อย่างถูกต้อง
	4. นำเสนอกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

มาตรฐาน	ประเมินศึกษา 1-3
มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ	1. เข้าใจรูปแบบ พฤติกรรม และการใช้ถ้อยคำ สำนวน ง่ายๆ ในการติดต่อปฏิสัมพันธ์ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
	2. รู้จักขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาล งานฉลองใน วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษา และวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมี วิจารณญาณ	1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับ ภาษาไทยในเรื่องเสียง สระ พยัญชนะ คำ วลี ประโยค และข้อความง่ายๆ
	2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย
	3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการ แสวงหาความรู้และความบันเทิง
	4. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม
มาตรฐาน ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยง ความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานใน การพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน	1. เข้าใจคำ และกลุ่มคำภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	2. ถ่ายทอดความหมายของคำและกลุ่มคำที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระอื่นๆเป็นภาษาต่างประเทศ
มาตรฐาน ค 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็น เครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ การประกอบ อาชีพ การสร้างความร่วมมือและการอยู่ร่วมกันใน สังคม	1. ใช้ภาษาต่างประเทศอย่างง่าย เพื่อสื่อสารขั้นพื้นฐาน เกี่ยวกับอาชีพต่างๆในท้องถิ่นตน

หน่วยการเรียนรู้ วิชาภาษาต่างประเทศ สำหรับช่วงชั้นที่ 1-3 ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 8 หน่วย และใช้เวลาทั้งหมด 80 ชั่วโมง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงหน่วยการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบ้านน้ำภู

คำอธิบายรายวิชา	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
เข้าใจคำสั่ง คำขอร้อง บทสนทนาที่มีภาพประกอบ สนทนาด้วยภาษาง่ายๆสั้นๆ เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความต้องการของตนเอง ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลและสิ่งต่างๆใกล้ตัว แสดงความรู้สึกรักของตน และความเข้าใจความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรมระหว่างภาษา ภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศ เรื่องสระ พยัญชนะ โดยออกเสียงสระ กลุ่มคำ และประโยคง่ายๆ ได้ถูกต้อง เข้าใจภาษาท่าทาง รูปแบบพฤติกรรม การสื่อสารของเจ้าของภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี เทศกาล เห็นประโยชน์ในการเรียนภาษาต่างประเทศโดยสนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรมแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากภาษาต่างประเทศ	Unit 1 : Alphabet - A-Z, a-z	6
	Unit 2: Greeting - Hello/Hi - Good morning - Good afternoon - Good evening - Good bye/bye-bye	12
	Unit 3 : Myself - Name/Nickname - Age - Body	16
	Unit 4: Family - Father/Mother	8
	Unit 5: Pets - Dog/Cat/Bird	8
	Unit 6: School - Friend	6
	Unit 7: Food & Drinks - Rice/Milk/Water - Ice-cream	12
	Unit 8: Fruits - Apples/Banana/Orange	12

ที่มา: (หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำภู (ฉบับพัฒนา พ.ศ. 2548) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ช่วงชั้นที่ 1 ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3)

จากการสัมภาษณ์ผู้สอน และการสำรวจหนังสือเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับช่วง
 ชั้นที่ 1 พบว่าเนื้อหาหรือบทเรียนในตำราเรียนของสำนักพิมพ์ต่างๆ มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน เช่น
 ตำราสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ พ.ศ. 2544 เหมือนกันทั้ง 2 สำนักพิมพ์

- สำนักพิมพ์ ก. บทที่ 1 ABC Song
 บทที่ 2 My Family
 บทที่ 3 My Classroom
 บทที่ 4 My House
 บทที่ 5 In the Zoo
 บทที่ 6 Places
 บทที่ 7 Numbers
 บทที่ 8 Kitchen
 บทที่ 9 Health
 บทที่ 10 Music

- สำนักพิมพ์ ข. บทที่ 1 Myself
 บทที่ 2 My Friends and Me
 บทที่ 3 My Body
 บทที่ 4 My Family Members
 บทที่ 5 My House
 บทที่ 6 Everyday Objects
 บทที่ 7 Animals
 บทที่ 8 Commands
 บทที่ 9 Apologies
 บทที่ 10 Farewells

เมื่อพิจารณาเนื้อหาแล้ว ส่วนมากจะมีสาระตรงตามที่หลักสูตรมาตรฐานของโรงเรียน
 กำหนดไว้ (ฉบับพัฒนา 2548) แต่รายละเอียด วิธีการเรียบเรียง และนำเสนอเนื้อหาค่อนข้างจะ
 แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องใช้ความรู้ความเข้าใจในเนื้อเป็นอย่าดีว่า เป็นเรื่องเดียวกันหรือ

คนละเรื่อง เรื่องใดควรสอนก่อนเรื่องใดควรสอนภายหลัง ก่อนที่จะวางแผนการสอน ซึ่งสะท้อนถึงความรู้พื้นฐานของผู้สอนว่าอยู่ในระดับใด จึงจะสามารถทำความเข้าใจ วางแผนการสอน กำหนดวิธีสอน และการวัดผลได้ตามที่ต้องการ หรือ ตามมาตรฐานที่ควรจะเป็น

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยบางส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีในช่วงปี พ.ศ. 2537-2546 (เพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดให้มีการเรียนการสอนสาขาภาษาอังกฤษ ทั้งในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกและได้รับการยอมรับว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่ใช้หลักสูตรนานาชาติ) ได้พบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

ในเรื่องภูมิหลังทางวิชาการของครูผู้สอนวิชาเฉพาะ ของ ดร. อรุณ ไชยะเสน (รวมบทความวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2548 หน้า 3) ในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ปัญหางานวิจัยเกี่ยวกับพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของนักศึกษาโควต้าของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่อยู่ในระดับที่ไม่ดีนักนั้น ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าอาจจะมาจากผู้สอน และผลของการค้นพบข้อหนึ่งก็ตรงกับข้อสังเกตคือ มีผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาด้านคณิตศาสตร์โดยตรงน้อยมาก ข้อค้นพบของดร. อรุณ ไชยะเสน ถึงแม้จะไม่ใช่สาขาภาษาอังกฤษ แต่ก็บ่งบอกความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้สอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผู้เรียนได้ ซึ่งข้อสมมุติฐานนี้ อาจจะสอดคล้องกับปรากฏการณ์ด้านคุณภาพทางภาษาอังกฤษของนักเรียนก็เป็นได้

ผลการวิจัยของ ดร.อรุณ ไชยะเสน สอดคล้องกับรายงานการวิจัยหลักสูตรภาษาอังกฤษเมื่อวันอังคารที่ 9 ตุลาคม พ.ศ.2550 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (<http://210.246.188.53/trang1kmc/modules.php?name=New&file=print&sid> เข้าถึงเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2551) ซึ่งได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนทุกระดับว่า มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ และได้สรุปปัญหาดังนี้

1) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ได้จบสาขา/วิชาเอกวิชาไทย ภาษาอังกฤษ แต่ต้องมาสอนภาษาอังกฤษ ทำให้ครูขาดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนและออกเสียงภาษาอังกฤษ

2) ครูสอนภาษาต้องสอนหลายวิชา/หลายชั้น และมีภาระหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนและตรวจการบ้าน รวมทั้งทำให้ไม่มีเวลาในการพัฒนาและเพิ่มพูนศักยภาพทางด้านภาษาอังกฤษของตนเอง

- 3) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษขาดทักษะในการฟัง พูด อ่าน และ เขียนภาษาอังกฤษ
- 4) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ และความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอน
- 5) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) องค์ประกอบ เทคนิค/วิธีการสอนภาษาอังกฤษ และ ประสิทธิภาพในการสอนภาษาอังกฤษ

สำหรับผลการค้นคว้าวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สังกัดคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น สำหรับช่วงชั้นที่ 1-2 ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2550 ยังไม่พบวิทยานิพนธ์ที่มุ่งศึกษาพื้นฐานความรู้ของผู้สอนโดยเฉพาะ พบว่าโดยมากเน้นเรื่องวิธีการสอน วิธีวัดผลสัมฤทธิ์ และการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจุดมุ่งหมายทั้งหมดมุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังไม่พบการศึกษาเรื่องภูมิหลังหรือวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนที่ส่งผลกระทบหรือผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแต่อย่างใด

สิ่งที่น่าสังเกตคือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นนักศึกษา โดยมากจะเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนา อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้รู้ ได้เห็น สภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพอสมควร แต่ยังไม่ปรากฏวิทยานิพนธ์ที่เน้นตัวครูผู้สอนภาษาอังกฤษ เรื่องพฤติกรรมการสอน ผลสัมฤทธิ์ในการสอน ปัญหา ว่าสัมพันธ์กับ คุณวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างไร และ ปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยใดที่ศึกษาผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ ว่าพื้นฐานความรู้ของผู้สอนส่งผลกระทบต่อผู้เรียนในลักษณะใดบ้าง กรณีชุดโครงการวิจัยด้านเทคนิคสอนภาษาต่างประเทศ 16 โครงการ โดยมีศาสตราจารย์ปราชญ์ กุลละวณิช เป็นผู้ประสานงาน โดยวิจัยข้อมูลทั้ง 5 ภูมิภาคในประเทศไทย และเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นโครงการที่เน้นศักยภาพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยการให้ครูในพื้นที่เป็นผู้คิดปัญหาและแก้ไขเองและมีสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือ ส่วนกลุ่มโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนความรู้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (โซว์กิ้นครูไทย ใช้เทคนิคการสอนภาษาต่างประเทศสู่ความเป็นเลิศ <http://www.kruthai.info/news2/view.php?No=131> เข้าถึงเมื่อวันที่ 30/3/2550)

ถ้าพิจารณาวัตถุประสงค์ของการวิจัย 16 โครงการนั้น สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ในประเด็นที่ต้องการให้ครูมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกันกับนักวิจัย แต่น่าสังเกต

ว่าโรงเรียนที่ใช้เป็นพื้นที่ศึกษา เป็นโรงเรียนที่มีความพร้อมสูง เช่น อาจารย์อรนุช ทองทักษิณ ทดลองการสอนภาษาเยอรมันที่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าเป็น โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับการยอมรับมีมาตรฐานสูง มีความพร้อมแทบทุกด้าน อีกกรณีหนึ่งคือ อาจารย์ พงษ์สุดา ภูเจริญ ครู กศ. 2 ทดลองสอนที่โรงเรียนบ้านไร่พิทยาคม จังหวัดสุโขทัย ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยม จึงไม่แน่ใจว่าผลวิจัยจะสามารถสรุปเป็นระดับทั่วไป (generalized approach) ได้มากนักน้อยเพียงใด เพราะโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาและโรงเรียนบ้านไร่พิทยาคม ย่อมมีบริบทที่เป็นของตัวเอง ผลการทดลองก็เป็นเฉพาะของโรงเรียนนั้นๆ เท่านั้น การประยุกต์ใช้วิธีการเดียวกันกับโรงเรียนอื่นนั้นยังเป็นสิ่งที่ไม่สามารถระบุได้

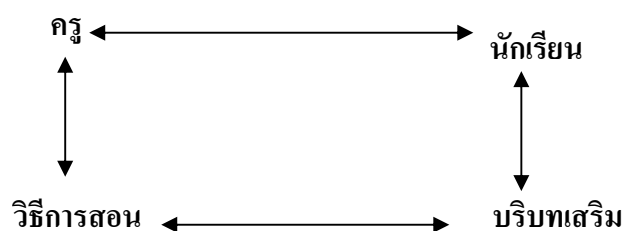
สรุปได้ว่า ผลของการศึกษาของงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น ส่วนมากศึกษาโดยผู้ที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเป็นผู้ที่เข้าใจสภาพปัญหาในประเด็นคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนที่ไม่ใช่สาขาภาษาอังกฤษพอสมควร แต่ ยังไม่มีการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบเจาะจงตามบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กแต่อย่างใด

2.4 สรุป

ความรู้ใดๆในโลกนี้ แบ่งออกเป็น 2 แขนงหลักๆ คือ ศาสตร์บริสุทธิ์ และ ศาสตร์ประยุกต์ การศึกษาปรากฏการณ์หรือกิจกรรมใดๆของมนุษย์ ซึ่งอยู่ในโลกที่มีการผสมผสานศาสตร์ต่างๆ มากมาย จำเป็นต้องมีการผสมผสานศาสตร์ที่เกี่ยวข้องเช่นกัน การศึกษาภาษาอังกฤษ เป็นการศึกษาภาษาที่มนุษย์ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสารกันในสังคม จำเป็นจะต้องรู้จักศาสตร์ต่างๆ เช่น ศาสตร์บริสุทธิ์ในเรื่องตัวภาษา การประยุกต์ความรู้ในทางสังคมวิทยา วัฒนธรรม กลไกการสื่อสาร การปรับความรู้ตามสถานการณ์ ฯลฯ

จากการศึกษาสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ของช่วงชั้นที่ 1 จะพบว่าเป็นสาระและมาตรฐานรวมสำหรับประถมศึกษาปีที่ 1-3 กรอบเนื้อหา เป็นกรอบสาระกว้างๆเพื่อให้ผู้สอนสามารถเลือกเนื้อหา และสื่อที่ตรงตามสถานการณ์ได้ แต่การสังเคราะห์กรอบเนื้อหา สาระการเรียนรู้ การเลือกใช้ตำราเรียน จำเป็นต้องอาศัยความรู้พื้นฐานของผู้สอน ความคิดสร้างสรรค์ และความมั่นใจในการประยุกต์ความรู้ให้สอดคล้องกับสาระที่กำหนดได้ ซึ่งหมายความว่า ผู้สอนคือจุดเริ่มต้นที่สำคัญสำหรับการผลักดันสาระการเรียนรู้ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ปัญหาคือ ตำราเรียนของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ทั้งที่มา และการเลือกใช้ ภาระการใช้สอนจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนต้องทำความเข้าใจตำราที่ใช้

ในขณะเดียวกัน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกันเสมอทุกครั้งที่มีการเรียนการสอน คือ นักเรียน ครู วิธีการสอนและบริบทเสริม เช่น อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน สภาพห้องเรียน บรรยากาศ เป็นต้น ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ส่วน สัมพันธ์กัน ดังนี้

ภาพที่ 2.1 แสดงปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการเรียนการสอน

จากภาพที่ 2.1 อธิบายได้ว่าในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนปัจจัยที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กันตลอดเวลาในการเรียนการสอน ได้แก่

1) **ครู** ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เปรียบเสมือน แหล่งผลิตภาษาอังกฤษในสถานศึกษาหลายๆแห่ง โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ ที่ขาดโอกาสการเข้าถึงเทคโนโลยี และ โลกของผู้ที่ใช้ภาษาอังกฤษจริง ครูเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สามารถช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้อย่างประสบผลสำเร็จ ถ้าครูมีข้อจำกัดในเรื่องความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ย่อมเป็นไปข้อจำกัดนี้

2) **นักเรียน** โดยทั่วไปนักเรียนเป็นผู้รับความรู้จากครู ถ้านักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความพร้อม ความสามารถในการเรียนรู้ ก็สามารถช่วยให้ภารกิจของผู้สอนเป็นไปได้ดีด้วยดี แต่ถ้าผู้เรียนเองก็มีที่มาจากแหล่งด้อยโอกาส หรือ ขาดโอกาสที่จะเข้าถึงการศึกษาเท่าที่ควรจะได้รับ ย่อมส่งผลกระทบต่อถึงครู และวิธีการสอนเช่นกัน

3) **วิธีการสอน** วิธีสอนเปรียบเสมือนเครื่องมือ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ถ้าผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ มีประสิทธิภาพ ก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ต้องอาศัยศักยภาพทางวิชาการของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน จึงจะทำให้วิธีการสอนที่กำหนดไว้ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้

4) **บริบทเสริม** คำว่าบริบทเสริมในที่นี้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ดียิ่งขึ้น เช่น ถ้าครูมีความรู้ มีวิธีการสอนที่ดี แต่ขาดหนังสือ สื่อการสอน หรือ สภาพห้องเรียนที่ไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน ก็อาจทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้ง 4 ส่วนต่างก็เชื่อมโยง ส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวข้องที่นำมากล่าวไว้นี้ แสดงนัยสำคัญคือ ผลการวิจัยของ ดร.อรุณ ไชยะเสนา สะท้อนให้เห็นว่า ถ้าครูขาดความรู้ในเนื้อหาทางวิชาการที่สอนโดยตรง จะส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แสดงว่า ครู ต้องมีความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาภาษาอังกฤษในระดับดี มิฉะนั้นอาจจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และจากผลงานวิจัยต่างๆบ่งชี้ว่าจะศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการใช้เทคนิคการสอนแบบต่างๆ และความพร้อมของนักเรียนเป็นประเด็นสำคัญ

เมื่อพิจารณากรณีของผู้เรียนคนไทยมีสถานภาพเป็นภาษาต่างประเทศ (English as a Foreign Language) หรือที่เรียกกันสั้นๆว่า EFL การเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้ของผู้สอนในเรื่องเนื้อหา โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1-3) ที่เน้นการพูด การออกเสียง การที่ครูต้องมีความรู้ในเรื่อง สรีรศาสตร์ และ สัทอักษร หรือที่เรียกกันสั้นๆว่า IPA ในระดับหนึ่ง จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เป็นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการใช้วิธีการสอน และส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ และสามารถช่วยให้ครูพัฒนาความรู้ของตนเองในเรื่องการออกเสียงภาษาอังกฤษได้ตลอดเวลา ถ้าครูขาดความรู้เชิงเนื้อหาดังกล่าวแล้ว วิธีการสอนที่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของนักเรียนในพื้นที่ต่างๆก็ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ แม้กระทั่งการสอนแบบ phonics ที่มีครูหลายคนนำไปใช้ ก็อาจจะสร้างความสับสนในการทำความเข้าใจและจำอักษร คำ ได้ และสามารถส่งผลถึงผลรวมของความสำเร็จของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้นำมากล่าวไว้ในข้างต้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยโครงการ รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
ในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย นี้
ได้เป็นการวิจัยประเภททดลอง กล่าวคือ มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน นำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกับ
คณะผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการ และจัดกิจกรรมประกอบการทดลองตามวัตถุประสงค์การวิจัย
และให้สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกในโครงการให้มากที่สุด

3.1 การเลือกกรณีศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ได้เลือกโรงเรียนบ้านน้ำภู ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส เปิดการเรียนการสอน
ตั้งแต่ช่วงชั้นก่อนประถมศึกษา (อนุบาล) และช่วงชั้นที่ 1-3 คือ ประถมศึกษาที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปี
ที่ 3

เนื่องจากเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่มีครู
ประจำการที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง ทั้งๆที่เป็นโรงเรียนในเขตอำเภอ
เมือง ห่างจากตัวจังหวัดเลยประมาณ 11 กิโลเมตร สังกัดสำนักงานพื้นที่เขตการศึกษา เขต 1 จึง
น่าสนใจว่าผู้สอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียนบ้านน้ำภู มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไร และควรได้รับการพัฒนาในด้านใด

3.2 ระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

ตารางที่ 3.1 แสดงระยะเวลาและแผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	2550							2551				
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.- ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.- มิ.ย.	ก.ค. -ก.ย.
1. เตรียมการวิจัย	↔											
2. วิเคราะห์ตำราเรียน ปัญหา สร้างสื่อและคู่มือครู	↔	↔										
3. พัฒนาความรู้		↔	↔	↔	↔							
4. เสริมความรู้						↔						
5. สร้างคู่มือครูแบบเต็มรูป							↔	↔				
6. ประเมินคู่มือครู เบื้องต้น							↔	↔				
7. ทดลองพัฒนาครูครั้งที่ 2									↔			
8. ประเมินผล										↔		
9. รวบรวมผลการประเมิน											↔	
10. ผลิตคู่มือครู ฉบับจริง												↔
11. คัดข้อมูล												↔
12. ประเมินคู่มือครูใน สถานการณ์จริง												↔
13. รายงานผลวิจัย												↔

ขั้นที่ 1 เตรียมการวิจัย (มิถุนายน 2550)

ขั้นเตรียมการวิจัยมีกิจกรรมทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1.1 การเตรียมการวิจัย เริ่มศึกษาข้อมูลจากเอกสารและพื้นที่เป้าหมายจริงในเดือนมกราคม 2550 ในช่วงนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารในเรื่องระบบการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากสภาพความเป็นจริงของสถานศึกษาในระดับต่างๆของ จังหวัดเลย เมื่อได้ข้อมูลมากพอสมควรแล้ว ผู้วิจัยจึงกำหนดการวิจัยในช่วงขั้นที่ 1 เพราะเป็นจุดเริ่มของการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ต่อมาในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2550 เวลา 15.00 นาฬิกา ผู้ประสานงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการจัดเวที

สำหรับครูประจำการโรงเรียนบ้านน้ำภู เพื่อระดมความคิด ค้นหาปัญหาอย่างเป็นระบบ ตอบข้อซักถามของผู้อำนวยการโรงเรียนและครูที่สนใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลอย่างไม่เป็นทางการ สามารถเอื้อต่อการเลือกพื้นที่เป้าหมายและผู้เข้าร่วมโครงการได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ การติดต่อล่วงหน้าก่อนได้รับการอนุมัติทุนสนับสนุนการวิจัยนี้ สามารถกระทำได้โดยอาศัยความคุ้นเคยเป็นส่วนตัวระหว่างครูประจำการของโรงเรียนบ้านน้ำภูกับผู้วิจัยในฐานะที่สถานศึกษาอยู่ใกล้เคียงกัน เคยดำเนินการกิจกรรมทางวิชาการร่วมกันเป็นระยะๆ ทำให้การติดต่อสื่อสารในเรื่องต่างๆ มีความสะดวก ไม่มีเงื่อนไขของสถานะความเป็นทางการเข้ามาเกี่ยวข้องมากนัก

ในช่วงเดือนมิถุนายน 2550 ผู้วิจัยได้รวบรวมตำราวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้สอนจริงสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1/2550 เพื่อศึกษาเนื้อหา และสาระสำคัญของแต่ละชั้นปีที่เรียน และในช่วงเดือนมิถุนายน 2550 ผู้วิจัยจัดให้มีการอบรมนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษจำนวน 75 คน เรื่องวิธีการสังเกต การซักถาม และการบันทึกข้อมูลในภาคสนาม เพื่อเป็นผู้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานเรื่องคุณวุฒิทางการศึกษาของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ปัญหาโดยทั่วไป ทักษะของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส บริเวณจังหวัดเลยและจังหวัดใกล้เคียงตามที่นักศึกษาสะดวกและใกล้ที่พักอาศัย หรือเป็นโรงเรียนที่นักศึกษาเคยเรียนมาก่อน ซึ่งข้อมูลส่วนนี้ จะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐาน เตรียมการวิจัยได้ตรงตามประเด็น และมีประโยชน์ต่อการขยายผลการวิจัยได้มากขึ้น

สำหรับเหตุผลที่เลือกผู้ช่วยเก็บข้อมูลพื้นฐานเป็นนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษ เพราะนักศึกษาเหล่านี้ (ชั้นปีที่ 3) เมื่อจบการศึกษา คาดว่าโดยมากจะประกอบอาชีพเป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จึงต้องการให้นักศึกษาได้มีโอกาสรับรู้และเรียนรู้สถานการณ์จริงด้วยตัวเอง เพื่อประโยชน์ของการเตรียมตัวเป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ หรือการเป็นครูของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

สำหรับเรื่องการประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนเป้าหมายนั้น ผู้วิจัยได้ติดต่อขออนุญาตใช้โรงเรียนบ้านน้ำภูเป็นโรงเรียนเป้าหมายไว้ล่วงหน้าในเดือนมกราคม 2550 และขณะเดียวกันใช้วิธีการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย รวมทั้งชาวบ้านที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียน ตัวแทนหมู่บ้าน และชาวบ้านทั่วไปเป็นระยะๆ ในช่วงที่ผู้วิจัยไปทำบุญที่วัดป่าสันติธรรม ซึ่งเป็นวัดที่ชาวบ้านกลุ่มดังกล่าวมักจะไปทำบุญ ใส่บาตรเสมอๆ

ขั้นตอนสุดท้ายสำหรับการเตรียมการ เป็นการสำรวจบรรยากาศ สภาพ ปัญหาของการสอนภาษาอังกฤษจริงที่โรงเรียนเป้าหมายและชุมชนโดยวิธีการสังเกต สันทนากลุ่มและสัมภาษณ์

1.2 เป็นการเลือกผู้ร่วมวิจัยจากโรงเรียนเป้าหมาย 2 คนแบบเจาะจง คือ เลือกผู้สอนที่รับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยตรงและด้วยความสมัครใจ และเลือกอาจารย์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยอีก 1 คน เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยในภาคสนามและดูแลเรื่องเอกสารการเงิน

1.3 ขั้นการวางแผนงาน ในขั้นตอนนี้ได้มีการประชุมร่วมกันอย่างเป็นทางการระหว่างคณะผู้วิจัยกับ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อกำหนดแนวทาง วิธีการอบรม พัฒนาความรู้ การทดลอง และ ช่วงเวลาที่ผู้เข้าร่วมโครงการพิจารณาเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งได้ผลการวางแผนงาน ดังนี้

เวลาสำหรับการอบรม คือ ทุกเย็นวันจันทร์ พุธ และศุกร์ โดยผู้อำนวยการโรงเรียนอนุเคราะห์ ให้โรงเรียนเลิกเรียนก่อนเวลาจริง 30 นาที การอบรมครูจึงใช้เวลา 15.00-16.00 นาฬิกาเป็นอย่างน้อย

ประเด็นสำหรับการพัฒนาความรู้ จัดอบรมความรู้ประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดตามมติของครู

การทดลอง ผู้วิจัยจัดทำสื่อ คู่มือครูเพื่อทดลองใช้ในการสอนจริง

เวลาสำหรับการอบรม ภาคเรียนที่ 1 และต้องเสร็จสิ้นก่อนเดือนพฤศจิกายน

1.4 ขึ้นนำเสนอแผนงานต่อชุมชน ก่อนเริ่มการอบรม คณะผู้วิจัยใช้วิธีการพูดคุย สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองแบบไม่เป็นทางการ เพื่อเป็นการแจ้งข่าวและสร้างความเข้าใจกรณีที่นักเรียนเลิกเรียนก่อนเวลา 30 นาที ในวันจันทร์ พุธ และ ศุกร์

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ตำราเรียนที่ใช้จริงและสร้างคู่มือครู

(มิถุนายน - กรกฎาคม 2550)

ขั้นการวิเคราะห์ตำราเรียนที่ใช้สอนจริงที่โรงเรียนบ้านน้ำภู และปัญหาในการสอนร่วมกับครู มีลำดับขั้นตอนดังนี้

2.1 ผู้วิจัยหลักสอบถามผู้ร่วมทีมวิจัยในพื้นที่ว่าในขณะที่ การเรียนการสอนช่วงขั้นที่ 1 ใช้ตำราของใคร และพบปัญหาอะไรบ้าง ปรากฏว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ครูไม่มั่นใจในการออกเสียงคำศัพท์ ทำให้ขาดความมั่นใจในการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และรองลงมือนี้อีกคือไวยากรณ์ ปัญหาความหมายทางวัฒนธรรม ปัญหาการทำความเข้าใจตำราที่มักจะเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีการศึกษา รวมทั้งปัญหาวิธีสอน

2.2 ผู้วิจัยจัดซื้อตำราเรียนในช่วงชั้นที่ 1 (ประถมศึกษาปีที่ 1 ประถมศึกษาปีที่ 2 และประถมศึกษาปีที่ 3) ตามที่โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์จริง และพจนานุกรมภาษาอังกฤษ-ไทยที่แสดงการอ่านคำศัพท์ด้วยสัญลักษณ์สัทอักษร (phonetic symbols) ตามจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อประกอบการพัฒนาความรู้

2.3 วิจัยอธิบายถึงประโยชน์ของการอ่านภาษาอังกฤษด้วยสัทอักษรสากล และสาธิตวิธีใช้พจนานุกรม โดยเฉพาะเรื่องการออกเสียง

2.4 ผู้วิจัยได้ลำดับปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขตามลำดับความสำคัญ ความเป็นไปได้ และความกว้างของเนื้อหาที่ครูทุกคนสามารถนำไปใช้ได้ ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยจัดลำดับปัญหา 3 ประเด็นจากมากไปหาน้อย คือ ปัญหาการออกเสียง ปัญหาไวยากรณ์ในตำราเรียน และปัญหาครูไม่มีเวลาในการเตรียมสอนวิชาภาษาอังกฤษเพราะต้องสอนหลายวิชา

ขั้นที่ 3 พัฒนาความรู้ครูตามตำราเรียน (กรกฎาคม - ตุลาคม 2550)

และการปรับแผนการวิจัย

3.1 หลังจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาตำราเรียนที่ใช้สอนจริงที่โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ร่วมกับครูที่ละชั้นตามความต้องการของผู้เข้าร่วมโครงการแล้วมีการเปลี่ยนแปลงคือ

เนื่องจากเมื่อถึงเวลาพัฒนาความรู้ตามกำหนดจริง ผู้เข้าร่วมโครงการต่างก็ต้องการพัฒนาความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในขณะนั้น และต้องการพัฒนาความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษของตัวเองใหม่อีกครั้งเพื่อความมั่นใจในการสอนจริง โดยที่ผู้เข้าร่วมโครงการเสนอแนวคิดให้เปลี่ยนบทเรียนสำหรับใช้สอนในภาคเรียนที่ 2/2550 มาเป็นบทเรียนที่กำลังใช้สอนจริง คือบทเรียนสำหรับภาคเรียนที่ 1/2550 และเริ่มจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

วิธีการพัฒนา คือ การสอนไปพร้อมกับอธิบาย ตอบคำถามที่ละบท คำถามที่ผู้เข้าร่วมโครงการมักจะถาม คือ คำศัพท์ออกเสียงอย่างไร อธิบายความหมายคำศัพท์โดยเฉพาะทางวัฒนธรรม อธิบายไวยากรณ์พื้นฐาน ส่วนงานการทักทาย เช่น การทักทาย Good morning. How are you? พร้อมกับสาธิตการออกเสียงและวิธีสอน ไปที่ละบท จนจบเนื้อหาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไม่สามารถนำเนื้อหาอบรมได้ เพราะข้อจำกัดของเวลาของผู้เข้าร่วมโครงการ

3.2 ผู้วิจัยแจกสมุดบันทึกให้ทีมวิจัย และผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน เพื่อบันทึกปัญหา ความคิดเห็นหลังจากการอบรมแต่ละครั้ง เพื่อผู้วิจัยจะได้รับทราบปัญหาบางประเด็นที่ไม่ได้กล่าวถึง

3.3 ระหว่างการพัฒนาความรู้ บางครั้งผู้สอนติดภารกิจของโรงเรียน ไม่สามารถสอนตามตารางปกติที่กำหนดได้ ในช่วงวันที่ 2-5 กันยายน 2550 ผู้วิจัยกับผู้ร่วมผู้วิจัยอีก 1 คน ได้เดินทางไปเข้าร่วมอบรมการพัฒนาศักยภาพของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อศึกษาแนวคิดใหม่ๆ ที่ครูในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานกำลังต้องการพัฒนา และคาดว่าจะสามารถนำมาประยุกต์เข้ากับการพัฒนาที่กำลังดำเนินการอยู่ได้

ขั้นที่ 4 เสริมความรู้และเก็บข้อมูลเพิ่มเติม (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2550)

4.1 ผู้วิจัยเชิญวิทยากร คือ ดร. พิรุณ จันทวาส ประธานสาขาหลักสูตรและการสอน และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอบรมภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง จากมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และ คุณอรวรรณ เหล่าคนคำ ศึกษาพิเศษฝ่ายการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ประจำสำนักเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 เป็นผู้ให้ความรู้เพิ่มเติม ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ความเคลื่อนไหวของการเรียนการสอน การทำผลงานเพื่อขอวิทยฐานะ และการใช้ตำราเรียนระหว่างวันที่ 16-17 พฤศจิกายน 2550 เป็นเวลา 2 วัน

4.2 สืบเนื่องจากมีการปรับแผนงานการวิจัยดังที่กล่าวไว้แล้วใน ขั้นตอนที่ 3 เนื่องจากในช่วงเดือนมิถุนายนเป็นต้นไป คณะครูแทบทุกโรงเรียนต่างมีภารกิจในการเข้ารับการอบรมและเร่งการผลิตเอกสาร สร้างผลงานเพื่อเพิ่มวิทยฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีเวลาจำกัดสำหรับการพัฒนาความรู้ตามแผนงานที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษเป็นผู้เก็บข้อมูล จำนวน 91 รายในเดือนมิถุนายน 2550 มาศึกษารายละเอียดอีกครั้งร่วมกับ ดร.พิรุณ จันทวาส และได้ตั้งข้อสมมุติฐานว่า เมื่อพิจารณาถึงสาระของช่วงชั้นที่ 1 ที่เน้นการออกเสียงของนักเรียนแล้ว ปัญหาหลักๆ ของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับช่วงชั้นที่ 1 โดยทั่วไป ไม่น่าจะแตกต่างกันมากนัก คือ ปัญหาการออกเสียง

4.3 ผู้วิจัยตรวจสอบสมมุติฐานโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน ช่วงชั้นที่ 1 และเก็บข้อมูลแบบเจาะจง คือ กำหนดโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเลย และเพื่อให้มีการกระจายตัวของข้อมูลให้มากที่สุด โดยดำเนินการ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2550 จึงใช้วิธีออกสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในอำเภอต่างๆ ที่มีครูเป็นศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ครูที่ผู้วิจัยรู้จักเป็นการส่วนตัว และโรงเรียนที่อยู่ในเส้นทางเดินทาง มีความสะดวกในการเข้าถึงไม่ยากนัก คือ

อำเภอเมือง	โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนบ้านโป่ง โรงเรียนเพี้ยจำปาวิทยา
อำเภอเชียงคาน	โรงเรียนบ้านห้วยหินชา โรงเรียนบ้านตาบ่อ โรงเรียนบ้านสงเปือย
อำเภอปากชม	โรงเรียนบ้านวังผา โรงเรียนร่มเกล้าบ้านชมเจริญ โรงเรียนบ้านคอนสา โรงเรียนบ้านปางคอม โรงเรียนชุมชนบ้านปากชม
อำเภอเอราวัณ	โรงเรียนบ้านหนองใหญ่
อำเภอนาคู	โรงเรียนนาคูวิทยา
อำเภอท่าลี่	โรงเรียนท่าลี่วิทยา

ขั้นที่ 5 สร้างคู่มือครู (ธันวาคม 2550 - กุมภาพันธ์ 2551)

5.1 ผู้วิจัยรวบรวมประเด็นปัญหาที่เกิดจากการซักถาม พุดคุยระหว่างการพัฒนาความรู้ครูในโครงการ โดยการสังเกต ซักถามอย่างไม่เป็นทางการและได้บันทึกเอาไว้

5.2 ผู้วิจัยสังเกตความมั่นใจ การใช้ภาษาอังกฤษของผู้เข้าร่วมโครงการและบันทึกไว้

5.3 ผู้วิจัยเข้าร่วมสังเกตการณ์การอบรมด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่เขตการศึกษาเขต 1 จำนวน 2 ครั้ง และและบันทึกประเด็นปัญหาสำคัญที่สังเกตพบและที่ได้จากการพูดคุยกับครูจากโรงเรียนต่างๆ

5.4 เดือน พฤศจิกายน 2550 ผู้วิจัยเชิญ ดร.พิรุณ จันทวาส ประธานสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการอบรมภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาร่วมวิเคราะห์เนื้อหา ตำราเรียนที่โรงเรียนบ้านน้ำภูใช้ในการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 1 ในช่วงปีการศึกษา 2550 ใช้เวลาช่วงชั้นละ 2 วัน วันละ 1-2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 6 วัน โดยใช้เวลาที่วิทยากรและผู้วิจัยมีเวลาว่างตรงกัน และนัดหมายเวลาสำหรับการวิเคราะห์ตำราทางโทรศัพท์ เมื่อได้ข้อสรุปตรงกัน ผู้วิจัยจึงจัดทำคู่มือครูฉบับเต็มรูปแบบที่สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

ขั้นที่ 6 ประเมินคู่มือครูขั้นต้น พร้อมกับปรับปรุง (ธันวาคม 2550 - กุมภาพันธ์ 2551)

คณะผู้วิจัยร่วมกันประเมินคู่มือ และปรับปรุงคู่มือครูด้านการออกเสียงไปพร้อมๆ กัน

ขั้นที่ 7 ทดลองใช้คู่มือครูครั้งที่ 2 (มีนาคม 2551)

ผู้วิจัยใช้วิธีการทดลองพร้อมๆกันกับการสร้างคู่มือ โดยใช้คู่มือฉบับร่าง ขอให้ครูที่เข้าร่วมโครงการและครูที่สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนต่างๆ รวม 8 อำเภอ ร่วมทดลองใช้คู่มือในการพัฒนาความรู้ของตัวเอง คือ

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครูที่ร่วมทดลองใช้คู่มือ
ปากชม	3	4
เขียงคาน	5	15
วังสะพุง	3	6
ทาลี่	4	8
ด่านซ้าย	4	7
ภูเรือ	2	4
เมืองเลย	1	5
รวม	22 โรงเรียน	ครูที่ร่วมทดลอง 49 คน

ขั้นที่ 8 ประเมินผลคู่มือครูครั้งที่ 3 (เมษายน 2551)

ผู้วิจัยขอให้ครูทดลองใช้คู่มือเพื่อพัฒนาตนเอง พร้อมกับขอให้วิพากษ์และเสนอแนะว่าควรปรับปรุงอะไรบ้าง โดยใช้เวลาที่ครูมีเวลาว่างมากที่สุดคือเดือนเมษายนและขออนุญาตนำรายชื่อครูที่ร่วมทดลองใช้คู่มือพิมพ์ลงในคู่มือฉบับสมบูรณ์ด้วย ซึ่งทำให้ได้รับความร่วมมืออย่างดีมาก เพราะผู้วิจัยใช้แบบสอบถามทั้งแบบปลายปิดที่มีจำนวนคำถามเพียง 5 คำถาม และมีคำถามปลายเปิดให้ครูที่ทดลองใช้คู่มือแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

ขั้นที่ 9 รวบรวมผลการทดลอง (พฤษภาคม - มิถุนายน 2551)

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งโดยวิธีการให้ตอบแบบสอบถามสั้นๆ ทางจดหมายที่ผู้วิจัยเตรียมของจดหมาย ที่อยู่ และติดแสตมป์ให้ไว้แล้ว และสัมภาษณ์เชิงลึกอย่างไม่เป็นทางการทุกครั้ง ที่มีโอกาสพบผู้เข้าร่วมการทดลอง เพื่อให้ครูที่ร่วมทดลองใช้คู่มือมีความสบายใจในการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นกันเอง

ขั้นที่ 10 ผลิตคู่มือครูฉบับสมบูรณ์ (กรกฎาคม 2551)

คณะผู้วิจัยปรับปรุงคู่มือตามการความคิดเห็น ข้อวิพากษ์และข้อเสนอแนะของครูที่ทดลองใช้คู่มือเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 11 คัดเลือกข้อมูล (กรกฎาคม 2551)

เมื่อปรับปรุงคู่มือเสร็จแล้ว ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อมูลคือคู่มือที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้ว จนเป็นฉบับสมบูรณ์ให้ครูผู้ร่วมทดลองทุกคนเพื่อเป็นการขอบคุณ ที่ให้ความร่วมมือ

ขั้นที่ 12 ประเมินคู่มือในสถานการณ์จริง (สิงหาคม 2551)

ผู้วิจัยได้มีโอกาสประเมินคู่มือครูในสถานการณ์จริง และผู้ประเมินก็มีพื้นฐานด้านวิชาภาษาอังกฤษสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายในการทดลองของโครงการวิจัย คือ เป็นผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 และไม่มีผู้ใดสำเร็จการศึกษาด้านวิชาภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 13 เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (กันยายน 2551)

ผู้วิจัยเขียนรายงานผลการวิจัยเป็นฉบับร่าง แล้วนำไปให้คณะผู้วิจัยพิจารณา เมื่อมีความเห็นชอบตรงกันแล้ว จึงเขียนเป็นรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

บริบทพื้นที่เป้าหมาย

4.1 บริบทโรงเรียนบ้านน้ำภูโดยทั่วไป

4.1.1 ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านน้ำภู เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีการศึกษาดังแต่ระดับก่อนประถมศึกษา และช่วงชั้นที่ 1-3 มีคำขวัญประจำโรงเรียนว่า “ความประพฤตินำหน้าวิชาการเป็นมรดกสั่ง พลังสุขสมบูรณ์ เพิ่มพูนประชาธิปไตย” สีประจำโรงเรียน คือ สีเขียวและขาว คติพจน์ประจำโรงเรียนคือ คิดดี ทำดี มีคุณธรรม

โรงเรียนบ้านน้ำภูสังกัดกลุ่มโรงเรียน “กลุ่มคุณภาพนาอ้อศรีเมืองชัย” ซึ่งมีความหมายถึงโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน คำว่า “อ้อ” หมายถึงกลุ่มโรงเรียนในตำบลนาอ้อ คำว่า “ศรี” หมายถึงกลุ่มโรงเรียนในตำบลศรีสองรัก คำว่า “เมือง” หมายถึง กลุ่มโรงเรียนในเขตตำบลเมือง และคำว่า “ชัย” หมายถึง โรงเรียนในตำบลตำบลชัยพฤกษ์ และทั้งหมดนี้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1

โรงเรียนบ้านน้ำภูเป็นโรงเรียนที่มีความโดดเด่นทางด้านวิชาการหลายด้านโดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 3 ดังจากบันทึกการแข่งขันวิชาการกลุ่มนาอ้อศรีเมืองชัย ดังนี้

1. ทดสอบความรู้คณิตศาสตร์	ได้ลำดับที่ 3
2. ทดสอบความรู้วิทยาศาสตร์	ได้ลำดับที่ 1 และ 2
3. ทดสอบความรู้ภาษาไทย	ได้ลำดับที่ 1 และ 2
4. ทดสอบความรู้สังคมศึกษา	ได้ลำดับที่ 1
5. ทดสอบความรู้คอมพิวเตอร์	ได้ลำดับที่ 1
6. ศิลปะของที่ระลึก	ได้ลำดับที่ 1
7. ศิลปะลายเส้น	ได้ลำดับที่ 2
8. ประกวดเรียงความเทิดพระเกียรติ	ได้ลำดับที่ 2
9. ประกวดมารยาทไทย	ได้ลำดับที่ 2
10. โครงงานบ้านและงานประดิษฐ์	ได้ลำดับที่ 2
11. ประกวดการคัดลายมือ	ได้ลำดับที่ 3

12. แข่งขันคอมพิวเตอร์ power point	ได้ลำดับที่ 3
13. แข่งขันคอมพิวเตอร์ Microsoft word	ได้ลำดับที่ 2
14. ประกวดฟ้อนรำ	ได้ลำดับที่ 2
15. การตอบปัญหาภาษาอังกฤษ	ได้ลำดับที่ 3
16. ประกวดร้องเพลงไทยลูกทุ่ง	ได้ลำดับที่ 2
17. ประกวดหนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์	ได้ลำดับที่ 1
18. แข่งกีฬาฟุตบอล	ได้ลำดับที่ 1
19. แข่งขันกีฬากระโดดเชือก	ได้ลำดับที่ 6

การแข่งขันระดับเขตพื้นที่การศึกษา เขตที่ 1

1. แข่งขันโครงงานวิทยาศาสตร์	ได้ลำดับที่ 1
2. แข่งขันงานประดิษฐ์ของที่ระลึก	ได้ลำดับที่ 1
3. ประกวดหนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์	ได้ลำดับที่ 1

4.1.2 ประวัติโรงเรียนบ้านน้ำภู

โรงเรียนบ้านน้ำภู ตั้งขึ้นเมื่อ ปีพุทธศักราช 2482 ตั้งอยู่บ้านน้ำภู หมู่ที่ 10 ตำบลเมือง อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย เปิดทำการสอน ระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 โดยมี

นายใหม่ ศรีสุวรรณ เป็นครูใหญ่คนแรก

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านน้ำภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในเขตการปกครอง ขององค์การบริหารส่วนตำบลเมือง เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในตำบลเปิดทำการสอนระดับชั้นอนุบาล 1-2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

มีจำนวนนักเรียน 255 คน

มีข้าราชการครู จำนวน 18 คน

มีนักการภารโรง จำนวน 1 คน

โดยมีนายไพโรจน์ เสาวนนท์ เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาสภาพทั่วไปโรงเรียนบ้านน้ำภู มีเนื้อที่ 11 ไร่ 3 งาน 58 ตารางวา มีอาคาร 3 หลัง ดังนี้

1. อาคารเรียนแบบ ป. 017
งบประมาณ 575,000 บาท
2. อาคารเรียนแบบ ป. 1 ซ
งบประมาณ 60,000 บาท
3. อาคารเรียนแบบ สปช. 105/29
งบประมาณ 1,834,000 บาท
4. บ้านพักครู จำนวน 1 หลัง
งบประมาณ 60,000 บาท
5. ห้องส้วม 3 หลัง จำนวน 10 ที่
6. อาคารพยาบาล 1หลัง 1 ห้อง
งบประมาณ 100,000 บาท

4.1.3 วิสัยทัศน์โรงเรียนบ้านน้ำภู

ภายในปีการศึกษา 2551 โรงเรียนบ้านน้ำภู มีความมุ่งมั่นการศึกษาให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม สุขภาพสมบูรณ์ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและมีพื้นฐานวิชาชีพเพื่อการศึกษาต่อ โดยชุมชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษา พัฒนาสิ่งแวดล้อม

4.1.4 พันธกิจ

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคบังคับ 9 ปี
2. จัดการเรียนการสอนโดยถือผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เฝ้าระวังดูแลสุขภาพนักเรียน
4. ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน
5. ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
6. พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐาน เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุข

4.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำภู

1. มีความเอื้อเฟื้อ
2. รักษาความสะอาด
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. มีความกตัญญูกตเวที
5. ความมีวินัย
6. ความรับผิดชอบ
7. ความซื่อสัตย์
8. ความสามัคคี
9. มีบุคลิกภาพและสุขภาพที่ดี
10. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

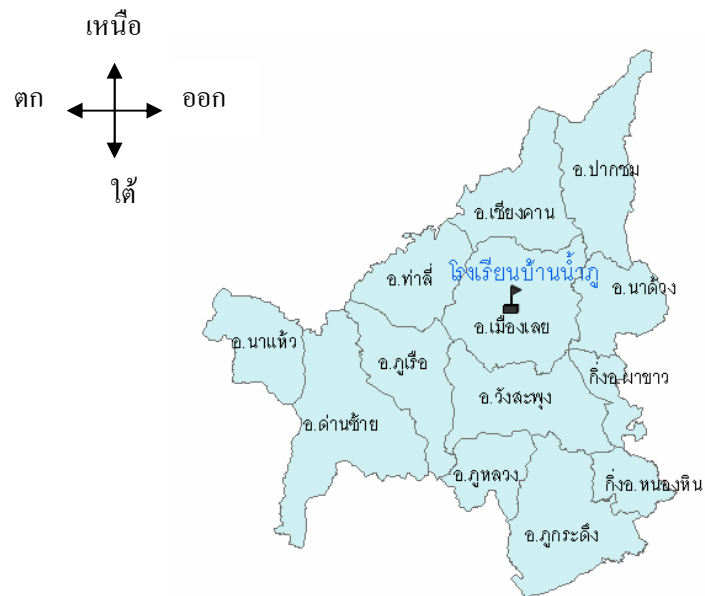
4.1.6 บุคลากรโรงเรียนบ้านน้ำภู

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลบุคลากรโรงเรียนบ้านน้ำภู

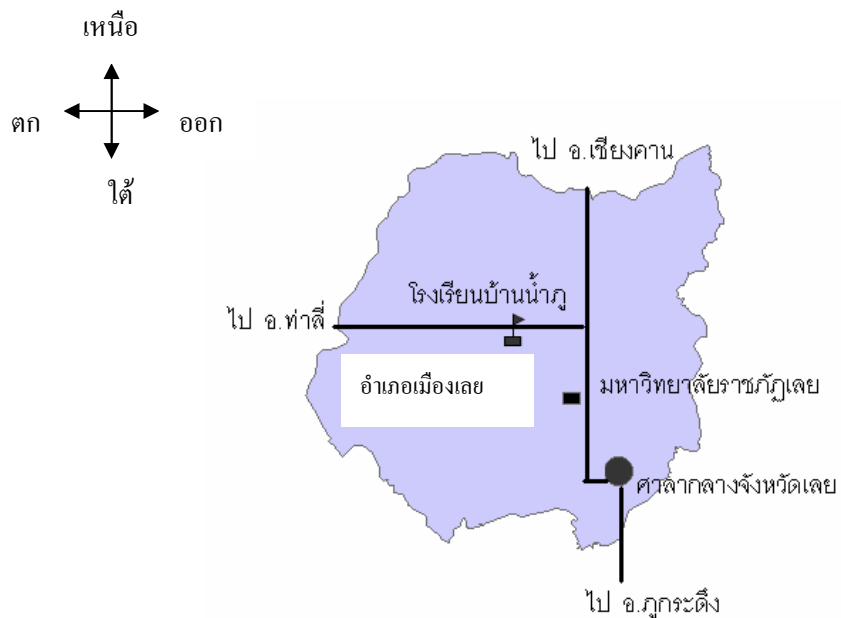
ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	วุฒิ
1.	นายไพโรจน์ เสาวนนท์	ผู้บริหาร	คป.,คม.บริหารการศึกษา
2.	นางบัวบาน วุฒิจิวพงศ์	ครู	คป.(สังคมศึกษา)
3.	นางสุรธานี กาญจนโกมล	ครู	คป.(จิตวิทยา)
4.	นางสาวอัญญา โกษารักษ์	ครู	คส.บ.(ประถมศึกษา)
5.	นางสุวภา คำอ่อน	ครู	คป.(บริหารการศึกษา)
6.	นายสวาท สีขาว	ครู	คป.(อุตสาหกรรม)
7.	นายวีระยุทธ ดาวงษา	ครู	คป.(เกษตรศาสตร์)
8.	นางจิรมาญ สุพรหมอินทร์	ครู	คป.(สังคมศึกษา)
9.	นายปราศรัย สุพรหมอินทร์	ครู	คป.(เกษตรศาสตร์)
10.	นางวัฒนา กัลยา	ครู	คป.(เกษตรศาสตร์)
11.	นางพานทิพย์ พัวเพิ่มพูนศิริ	ครู	ศษ.บ.(สังคมศึกษา)
12.	นางสุพรรณิ ทองปลิว	ครู	คป.(โภชนาการ)
13.	นางสาวสุนทรี ธนะบุตร	ครู	คป.(ไทย โต อังกฤษ)
14.	นางศรีสุดา ดาวงษา	ครู	คป.(ภาษาไทย)
15.	นายอุทิศ วุฒิจิวพงศ์	ครู	คป.(สังคมศึกษา)
16.	นางกาญจนา สุขเมอ	ครู	ศษ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา)
17.	นางสงวนศรี จันทิมา	ครู	คป.(ประถมศึกษา)
18.	นายคำฟอง แก้วนาคดี	นักการฯ	ม.6

ที่มา: โรงเรียนบ้านน้ำภู. มิถุนายน, 2550

4.1.7 ตำแหน่งที่ตั้งของโรงเรียนบ้านน้ำภูในจังหวัดเลย

ภาพที่ 4.1 แสดงขอบเขตการปกครองจังหวัดเลยและที่ตั้งโรงเรียนบ้านน้ำภู

ภาพที่ 4.2 แสดงที่ตั้งอำเภอเมืองเลย:เส้นทางจากศาลากลางจังหวัดเลย ไปมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยและไปโรงเรียนบ้านน้ำภู

4.1.8 โรงเรียนบ้านน้ำภู กับสมาชิกในโรงเรียน

ครูประจำการโรงเรียนบ้านน้ำภูมีทั้งหมด 17 คน (อ้างแล้วใน 4.1.6) ผู้อำนวยการคือ นายไพโรจน์ เสาวนนท์ ครูส่วนมากมีที่พักอาศัย ใกล้กับโรงเรียน ไม่เกิน 7 กิโลเมตร

ครูส่วนมากให้สัมภาษณ์ว่า ต้องรับผิดชอบการเรียนการสอนหลายวิชา สำหรับวิชาที่ไม่ค่อยมีครูต้องการสอนนัก คือ วิชาภาษาอังกฤษ เพราะไม่มีผู้ใดที่สำเร็จการศึกษาระดับภาษาอังกฤษ กรณีที่ต้องเป็นผู้สอน ถ้าเป็นระดับเริ่มต้นก็พอจะสอนได้ แต่จะเกิดความไม่มั่นใจในการสอนสำหรับระดับสูงขึ้นและมีเนื้อหามากขึ้น ครูหลายคนให้สัมภาษณ์ว่า ภาษาอังกฤษมีความยากในเรื่องของ การออกเสียง การสอนไวยากรณ์ การสะกดคำ การทำความเข้าใจคำศัพท์

นอกเหนือจากความรู้สึกด้านการเป็นผู้สอนแล้ว ผู้สอนเองก็รู้สึกว่าผลการเรียนของนักเรียนยังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพึงพอใจนัก เช่น นักเรียนไม่กล้าแสดงออกในการพูด การอ่าน ออกเสียง

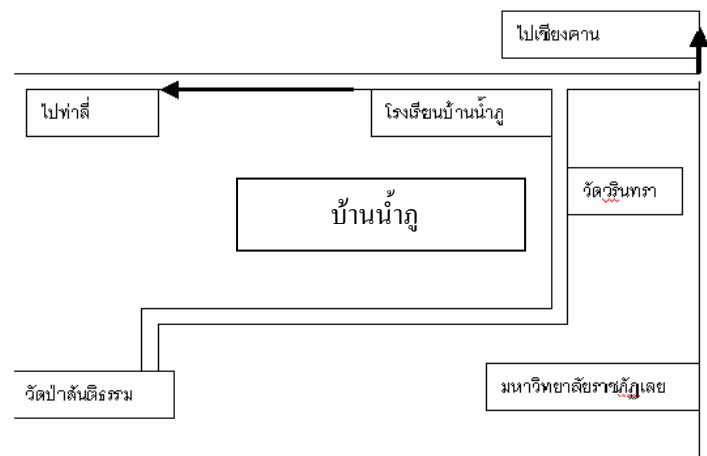
จากการสัมภาษณ์นักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำภู พบว่า นักเรียนส่วนมากเป็นสมาชิกของหมู่บ้านน้ำภู บางส่วนมาจากหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น บ้านกำพี้ บ้านท่าเปิบ บ้านตูปโกบ บ้านกกคู้ บ้านปากภู บ้านสามแยก บ้านไผ่โทน และบ้านลาดค้อ และที่น่าสนใจคือ พบว่า มากกว่า 90 % ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ บางส่วนสามารถต่อการศึกษาถึงระดับการอุดมศึกษา

กรณีวิชาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 ชอบวิชาภาษาอังกฤษ เพราะมีเพลงประกอบ ได้ร้องเพลงระหว่างการเรียน และจากทดสอบแบบง่ายๆ พบว่านักเรียนสามารถบรรยาย อธิบายภาพได้พอสมควร

4.2 บริบทชุมชนบ้านน้ำภู

4.2.1 ที่ตั้ง

บ้านน้ำภู ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอเมืองเลย ประมาณ 11 กิโลเมตร อยู่ติดกับถนน เลข-ท่าลี่ ซึ่งแยกออกมาจาก ถนนสาย เลข-เชียงคาน ดังภาพที่ 4.3

ภาพที่ 4.3 แสดงที่ตั้งบ้านน้ำแญโดยสังเขป

บ้านน้ำแญ เป็นชุมชนขนาดกลาง เดิมชื่อว่า บ้านนาดี เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2442 เดิมตั้งอยู่ที่ทุ่งนาใหญ่ ซึ่งเป็นบริเวณบ้านปากภูในปัจจุบัน ต่อมาเกิดโรคระบาดที่บ้านนาดี มีผู้คนล้มตายจำนวนมาก ชาวบ้านนาดีจึงอพยพออกมาตั้งถิ่นฐานในที่ปัจจุบัน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกรวมตัวกันอยู่บริเวณลำห้วยน้ำแญ เรียกว่า หมู่บ้านน้ำแญหมู่ 10 ส่วนอีกกลุ่มรวมตัวบริเวณต้นมะม่วงใหญ่ (มะปรางเปรี้ยว) พร้อมกับสร้างวัดประจำหมู่บ้าน ต่อมาเกิดไฟไหม้วัด จึงเปลี่ยนชื่อหมู่บ้านใหม่ เป็นบ้านน้ำแญตามชื่อลำห้วยที่ไหลผ่านกลางหมู่บ้านเรียกว่า บ้านน้ำแญหมู่ 4

บ้านน้ำแญมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดกับ วัดถ้ำผาปู่ บ้านน้ำแญหมู่ที่ 10 ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดกับ บ้านโพนไทร หมู่ที่ 9 และ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดกับ บ้านน้ำแญ หมู่ที่ 6 และ บ้านปากภู หมู่ที่ 3 ตำบลเมือง อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดกับ บ้านตูปโกบ หมู่ที่ 2 ตำบลกกตู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

4.2.2 วิธีชีวิตและอาชีพของชุมชน

บ้านน้ำภูมีจำนวนประชากร 138 ครัวเรือน สมาชิกในชุมชน 691 คน เป็นผู้ชาย 343 คน และ ผู้หญิง 348 คน มีผู้สูงอายุจำนวน 87 คน มีโรงเรียนประจำหมู่บ้าน คือ โรงเรียนบ้านน้ำภู ผู้สูงอายุและชาวบ้านน้ำภูที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ คือ วัดวารินทรา ชาวบ้านเรียกว่า วัดบ้าน และ วัดป่า สันติธรรม ชาวบ้านเรียกว่า วัดป่า

ในช่วงฤดูฝนหรือฤดูเก็บเกี่ยว ชาวบ้านในวัยใช้แรงงานจะออกไปทำงานในไร่ ในนา ส่วนผู้สูงอายุจะแยกย้ายกันไปทำบุญที่วัดทุกวันตามแต่ความสมัครใจ ไม่มีการแบ่งว่าใครต้องไปวัดไหน

อาชีพหลักของชุมชนบ้านน้ำภู คือ ทำไร่ข้าวโพด ถั่ว สวนลำไย ลิ้นจี่ ยางพารา ทำนา เพาะเห็นฮังการี มีการเริ่มปลูกผักปลอดสารพิษ และ รับจ้างก่อสร้าง

ดังนั้น หมู่บ้านน้ำภูในตอนกลางวันจะค่อนข้างสงบเงียบ มีแต่ผู้สูงอายุที่อยู่เฝ้าบ้านเรือน ช่วงเย็นลูกหลานก็กลับจากไร่นา ตามปกติ

4.2.3 ชุมชนบ้านน้ำภูกับการศึกษา

โดยมากผู้ปกครองนักเรียนที่บ้านน้ำภู สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ มัธยมศึกษาปีที่ 3 มักจะให้บุตรหลานเรียนเข้าศึกษาที่โรงเรียนบ้านน้ำภู เพราะความสะดวก ประหยัดค่าใช้จ่าย บุตรหลานสามารถเดินทางไปโรงเรียนด้วยตัวเองได้ เพราะโรงเรียนตั้งอยู่ในหมู่บ้าน การเดินทางอาจจะเป็นการขี่รถจักรยาน ผู้ปกครองขี่รถมอเตอร์ไซด์ไปรับ-ส่ง หรือ ให้เดินไปเอง

แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ปกครองจำนวนหนึ่งที่มีสถานที่ทำงานในตัวอำเภอเมืองเลย จึงนิยมให้บุตรหลานเข้าศึกษาที่โรงเรียนในตัวเมือง เช่น โรงเรียนเลยพิทยาคม (ระดับมัธยมศึกษา) โรงเรียนเลขอนภู (ระดับมัธยมศึกษา) โรงเรียนเมืองเลย (ระดับประถมศึกษา) โรงเรียนอนุบาลเมืองเลย (ระดับประถมศึกษา) โรงเรียนมหาไถ่ (โรงเรียนระดับประถมและมัธยมศึกษาซึ่งเป็นของเอกชน)

4.2.4 ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนบ้านน้ำภู

จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ ประจำเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ได้กล่าวถึงโรงเรียนบ้านน้ำภูว่าเป็นโรงเรียนที่เด่นในด้านการกีฬา เช่น วอลเลย์บอล ตะกร้อ เคยได้รับรางวัลชนะเลิศระดับกลุ่มโรงเรียน เคยได้รับเหรียญ

ทองแดงระดับเขต ในเรื่องการจัดระบบการบริหารสหกรณ์โรงเรียน ศีkesanเทศก์ได้แสดงความ คิดเห็นว่า โรงเรียนบ้านน้ำแควควรได้รับการสนับสนุนในเรื่องการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะครูและนักเรียน เพราะยังไม่มีครูที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษยังอยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเรียนที่โรงเรียนบ้านน้ำแคว พบว่า โรงเรียน กับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีตลอดมา มีการให้ความร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กีฬา กีฬา วันแม่ วันเด็ก และทุกๆปีจะมีการประชุมผู้ปกครอง สำหรับผลการเรียนของบุตรหลาน ผู้ปกครองโดยมากมีความพอใจ มีเพียงบางวิชาที่อยากให้ผลการเรียนหรือการแสดงผลของบุตร หลานมีการพัฒนาในระดับดีขึ้น เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

4.3 สรุป

โรงเรียนบ้านน้ำแคว ก่อนหน้านี้เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษา เปิดทำการเรียนการสอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6 ต่อมาเมื่อมีนักเรียนในชุมชนและจากชุมชนละแวกใกล้เคียงมากขึ้น โรงเรียน บ้านน้ำแคว จึงได้ดำเนินขยายการเรียนการสอนออกเป็น ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงช่วงชั้นที่ 3 คือ ชั้นประถมศึกษาเดิมและระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีครูประจำการทั้งหมด (ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2550) จำนวน 17 คน รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน

ในด้านบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนนักเรียน 255 คน ดูเหมือนว่าเป็นสัดส่วนที่ เหมาะสม คือ นักเรียน 15 คน ต่อครู 1 คน แต่เมื่อศึกษาคุณสมบัติทางการศึกษาของครูประจำการ จะ พบว่าครูประจำการต่างต้องทำหน้าที่ในการสอนหลายวิชา และเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมที่สามารถสะท้อน ผลสัมฤทธิ์ด้านการตั้งใจ พยายามให้การสอนจนนักเรียนได้รับรางวัลต่างๆมากพอสมควร

ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่าครูประจำการของโรงเรียนบ้านน้ำแควมีความสัมพันธ์ที่ ดีกับชุมชน ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี และเป็นที่พึงทางวิชาการให้ ชุมชนและชุมชนในละแวกใกล้เคียงได้เป็นอย่างดีตามกำลังความสามารถที่มี

ในด้านวิชาการ พบว่าครูต่างรับภาระการสอนหลากหลายวิชา และวิชาที่ครูประจำการ ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ วิชาภาษาอังกฤษ เพราะยังขาดบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาด้าน ภาษาอังกฤษโดยตรงทั้งๆที่จัดให้มีการเรียนการสอนถึงระดับมัธยมศึกษา คือช่วงชั้นที่ 3 แล้ว

บทที่ 5

ผลการวิจัย

5.1 คำถามหลักของการวิจัย

คำถามวิจัย คือ จะสามารถพัฒนาทักษะครูประจำการในโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษ ให้มีความชำนาญหรือเก่งขึ้นได้อย่างไร

5.1.1 ผลการวิจัยด้านคุณวุฒิครูประจำการ

จากการสำรวจครูประจำการในโรงเรียนของการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตจังหวัดเลย และจังหวัดใกล้เคียง จำนวน 91 ราย พบว่ามีความแตกต่างอย่างชัดเจนเป็น 3 รูปแบบ คือ

5.1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็กที่เปิดทำการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา ระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 2 แทบจะไม่มีครูประจำการที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง เพราะการบรรจุครูระดับประถมศึกษาจะรับทุกวิชาเอก ดังเช่น โรงเรียนบ้านน้ำภู โรงเรียนเป่าหมายในการวิจัย เป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งมาเมื่อ พ.ศ. 2482 แต่จวบจนปัจจุบัน ยังไม่มีครูประจำการที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง รวมทั้งสาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

5.1.1.2 โรงเรียนขนาดเล็กที่ขยายระบบการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา ที่เรียกว่าโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น จะพบปัญหาคล้ายๆกับระดับประถมศึกษา คือ ขยายชั้นเรียนเป็นระดับมัธยมศึกษา โดยมากเป็นโรงเรียนที่จัดให้มีการเรียนการสอนช่วงชั้นที่ 1 – 3 ซึ่งตามระบบราชการในการบรรจุครูประจำการนั้น โรงเรียนระดับมัศึกษามักจะมีครูประจำการที่สำเร็จตามสาขาวิชาที่สอน แต่ในความเป็นจริงการบรรจุครูประจำการให้กับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ยังเป็นลักษณะคล้ายๆ กับโรงเรียนระดับประถมศึกษา คือ อาศัยฐานคิดจากจำนวนนักเรียน ณ ปัจจุบัน ว่าควรมีนักเรียนเท่าไร ต่อครู 1 คน โดยไม่ได้นำความจำเป็นในด้านวิชาการเข้ามาเป็นเงื่อนไขสำคัญ เช่น ครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กที่ขยายระบบการศึกษาออกเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเพื่อชุมชนในพื้นที่ ไม่สามารถขออัตราบรรจุครูในสาขาที่จำเป็นได้ เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงเกณฑ์ตามที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

5.1.1.3 โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาหมายถึงโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยทั่วไป มีโอกาสสูงในการบรรจุครูประจำการที่มีสำเร็จการศึกษาตรงตามวิชาเฉพาะทาง เช่น ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มากกว่าโรงเรียนระดับ

ประถมศึกษา แต่อย่างไรก็ตามจากข้อมูลพบว่า มีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาโดยทั่วไปหลายโรงเรียน ที่ยังไม่มีผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาด้านวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง

5.1.2 ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 88 ราย ทั้งที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ และที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาด้านภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 จำนวน 29 ราย (32.9%) ช่วงชั้นที่ 3-4 จำนวน 62 ราย (70.45%) ผลการศึกษาโดยวิธีการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เท่าที่ได้รับ และแบ่งออกเป็นเชิงปริมาณแบบง่าย โดยแยกเป็นกลุ่มทักษะหลักๆ พบว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนัก ดังนี้

ตารางที่ 5.1 แสดงปริมาณปัญหาตามทักษะการใช้ภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา

และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

เสียง(พูด-ฟัง)	เขียน ตัวอักษร	คำศัพท์ (จำ- เขียนได้)	อ่าน (อ่านและ เข้าใจ)	เขียนประโยค	ไวยากรณ์ (การใช้พูด)
45	17	10	21	30	32

ตารางที่ 5.2 แสดงปริมาณปัญหาตามทักษะการใช้ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

เสียง(พูด-ฟัง)	เขียน ตัวอักษร	คำศัพท์ (จำ- เขียนได้)	อ่าน (อ่านและ เข้าใจ)	เขียนประโยค	ไวยากรณ์ (การใช้พูด)
50	22	26	30	33	35

หมายเหตุ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูล 88 ราย เป็นการวิเคราะห์แยกตามทักษะและการตีความจากคำให้สัมภาษณ์ เช่น กรณีให้ผู้สัมภาษณ์ระบุว่ามีปัญหาทุกด้าน ก็จะตีความว่า มีปัญหาทุกทักษะ กรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุว่านักเรียนออกเสียงไม่ได้ จำคำศัพท์ไม่ได้ ในที่นี้วิเคราะห์ว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับผู้สอนด้วย จึงแยกเป็นปัญหาของผู้สอน กรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ได้ระบุไว้ ก็จะไม่นับ ดังนั้นตัวเลขที่ได้จึงเป็นเพียงการประมาณการ ไม่สามารถระบุความชัดเจนที่แท้จริงได้ เพียงแต่เป็นการแสดงนัยสำคัญด้านปัญหาภาษาอังกฤษว่ามีเรื่องอะไรบ้าง และปัญหาใดปรากฏมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาบางคน ระบุว่าขาดสื่อการสอนที่ดี และนักเรียนไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้สอนระดับประถมศึกษาบางคน ที่ระบุว่าขาดสื่อการสอน และมีผู้สอนระดับประถมศึกษาบางคนระบุว่า ปัญหาเกิดจากการที่ผู้สอนไม่มีความรู้พื้นฐานทางภาษาอังกฤษที่ดีพอ

เพื่อตรวจสอบสมมุติฐานว่าปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษของผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาน่าจะคล้ายคลึงกัน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้สอนในจังหวัดเลยระดับประถมศึกษา เพิ่มเติมภายหลังอีก 20 ราย พบว่าครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ ระบุว่า ปัญหาการขาดความมั่นใจในการออกเสียงมีมากที่สุด และปัญหาอื่นๆ ก็สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานจำนวน 88 รายดังที่กล่าวมาแล้ว

สิ่งที่น่าสังเกตจากผลการศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์เบื้องต้น คือผู้สอนทั้งที่สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษซึ่งสังกัดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา และผู้สอนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษซึ่งสังกัดโรงเรียนระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ต่างก็ระบุปัญหาตรงกันมากที่สุด คือ เรื่อง การออกเสียงพยัญชนะ คำศัพท์ การลงเสียงเน้นหนัก

5.1.3 การพัฒนาเสริมความรู้ให้ผู้สอนที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ

จากการสัมภาษณ์ พบว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษกลุ่มเป้าหมาย โดยมากต้องการพัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษในทุกๆด้านเพื่อนำไปใช้เวลาสอนจริง และสังเกตพบว่าการพัฒนาความรู้ด้านออกเสียงเป็นทักษะแรกที่ต้องการมากที่สุด ส่วนทักษะอื่นๆมีความหลากหลาย จำนวนใกล้เคียงกัน

5.1.4 รูปแบบการพัฒนา

จากการสัมภาษณ์และสังเกต พบว่าสำนักงานเขตพื้นที่ทางการศึกษา ได้พยายามจัดการอบรมเพื่อพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างสม่ำเสมอ โดยมากเป็นการอบรมระยะสั้น การอบรมแต่ละครั้งมักจะมีเนื้อหาค่อนข้างกว้าง เนื้อหาหลากหลาย มุ่งเน้นที่ปริมาณผู้เข้ารับการอบรม จากการสัมภาษณ์ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาหลายคน ได้รับคำตอบว่า การอบรมไม่ค่อยตรงกับความต้องการพัฒนาความรู้ของครูเอง เมื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง พบว่าเงื่อนไขข้อหนึ่ง ที่ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมเฉพาะเรื่องและมุ่งเน้นผู้เข้าอบรมเป็นกลุ่มเล็กๆได้ เพราะการใช้งบประมาณของรัฐบาล ต้องเกิดความคุ้มค่า และหลักฐานที่ง่ายที่สุดในการแสดงความคุ้มค่า คือ หลักฐานที่แสดงว่ามีผู้ได้รับการอบรมมากน้อยเพียงใด และขึ้นอยู่กับช่วงเวลาที่ได้รับอนุมัติงบประมาณด้วย จึงพบว่า บางครั้งมีการอบรมร่วมกัน

ระหว่างผู้สอนระดับช่วงชั้นที่แตกต่างกัน เช่น ผู้สอนระดับประถมศึกษา ร่วมกับ ผู้สอนระดับมัธยมศึกษาทั้งที่สังกัดโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรง ทำให้เกิดช่องว่างทางความรู้ และก่อให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นใจของครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง จากการสัมภาษณ์ครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง พบว่าครูพึงพอใจการอบรมเป็นกลุ่มเล็กๆเฉพาะครูระดับประถมศึกษา หรือเฉพาะครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง มากกว่าการอบรมร่วมกันกับครูระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ พบว่าครูกลุ่มเป้าหมาย ต้องการพัฒนาความรู้เป็นเรื่องๆในแต่ละครั้งเท่านั้น โดยเฉพาะการอบรมตามเนื้อหาที่ครูต้องใช้สอนจริงตามตำรา

5.1.5 ผลการวิจัยด้านปัญหาในการเรียนการสอน

ปัญหาด้านการเรียนการสอน โดยภาพรวมแบ่งออกได้เป็น 2 ประเด็น คือ

5.1.5.1 ปัญหาที่ศักยภาพของนักเรียน คือ ครูประจำการระบุว่า เป็นปัญหาของนักเรียน เช่น ออกเสียงภาษาอังกฤษไม่ชัดเจน จำคำศัพท์ไม่ได้ พูดไม่ได้ เขียนตัวอักษรภาษาอังกฤษผิดพลาด ไม่ชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ฯลฯ และครูหลายคนเชื่อว่า นักเรียนที่มีปัญหาเหล่านี้ เป็นนักเรียนที่มาจากสภาพครอบครัวที่ยากจน มาจากโรงเรียนประจำหมู่บ้านที่ไม่ค่อยมีศักยภาพ ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ของบุตรหลาน

5.1.5.2 ปัญหาที่ตัวครูเอง คือ ครูจะระบุว่าครูประจำการระดับประถมศึกษา โดยมากไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ จึงไม่มั่นใจในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ มีปัญหาเรื่องการสอนออกเสียงภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือ ไวยากรณ์ และ วิธีการสอน

5.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1
2. เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือ กิ่งคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอนจริงได้
3. เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าวได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1

ผลการวิจัย ประสพผลสำเร็จในระดับดีในด้านต่อไปนี้

1. ด้านความร่วมมือ

ผู้วิจัยได้ขอเข้าพบผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออธิบายเรื่องวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย ที่ต้องการใช้โรงเรียนบ้านน้ำกุ่มเป็นโรงเรียนนำร่องเพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1 เนื่องจากข้อมูลเบื้องต้นที่ผู้วิจัยได้รับทราบมาก่อนคือ โรงเรียนบ้านน้ำกุ่มซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีการจัดการเรียนการสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แต่ไม่มีครูประจำการที่สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรง เมื่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำกุ่ม คือ นายไพโรจน์ เสาวนนท์ ได้รับทราบวัตถุประสงค์ ก็ได้ตอบรับและอนุญาตให้ครูที่สอนภาษาอังกฤษเข้าร่วมโครงการวิจัย ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการจัดประชุมครู และการจัดสรรเวลาในแต่ละสัปดาห์ เพื่อการอบรมภาษาอังกฤษของครู นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมือจากครูประจำการทุกคนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสนอความคิดเห็นการให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ แต่เนื่องจากครูประจำการต่างก็มีภาระหน้าที่มากมาย ที่นอกเหนือจากการสอนประจำวัน ทำให้การอบรมเพื่อพัฒนาครูไม่สามารถเป็นไปตามแผนงานได้นัก

2. ด้านปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ

จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พบว่าผู้สอนภาษาอังกฤษแทบทุกช่วงชั้นของโรงเรียนบ้านน้ำกุ่มจะมีปัญหาลักษณะคล้ายกัน คือ ขาดความมั่นใจในการสอนออกเสียงภาษาอังกฤษ และไม่ค่อยกล้าออกเสียงให้คล้ายคลึงกับเจ้าของภาษา เพราะไม่แน่ใจว่า จริงๆแล้วควรออกเสียงอย่างไร นอกจากนี้ พบว่าครูไม่มั่นใจในวิธีการสอนนักเรียนให้ออกเสียงให้ถูกต้อง เช่น sh และ ch หรือเสียง th ว่าจริงๆแล้ว ควรออกเสียงอย่างไร สำหรับเรื่องไวยากรณ์ พบว่าครูไม่ค่อยมั่นใจว่าจริงๆแล้ว เวลาพูดภาษาอังกฤษนั้นถูกต้องตามไวยากรณ์หรือไม่ โดยเฉพาะกรณีที่ไม่มีคำอธิบายในคู่มือครูที่สำนักพิมพ์ให้ผู้สอนใช้เป็นคู่มือ ครูบางคนบอกว่า ไม่เข้าใจและไม่รู้ว่าจะถามใครดี แต่ก็

สอนตามคู่มือได้ เพราะนักเรียนก็ไม่รู้เช่นกัน กรณีความรู้ทางวัฒนธรรมก็เช่นกัน เป็นเพียงการแปลให้ฟังเท่านั้น แต่ไม่สามารถอธิบายเรื่องวัฒนธรรมที่ปรากฏผ่านตัวภาษาให้ชัดเจนได้ ซึ่งครูประจำการก็ตระหนักในปัญหาของตัวเองในข้อนี้ และต่างก็ต้องการที่จะพัฒนาความรู้ของตัวเองอย่างจริงจัง โดยการอบรมให้เป็นไปตามประเด็นปัญหาของครู และความต้องการคู่มือครูที่ช่วยให้ผู้สอนมีความมั่นใจในเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น ระหว่างการพัฒนาความรู้ ผู้วิจัยใช้วิธีสังเกต การแสดงออก การพูดคุย พบว่า เดิมทีครูคิดว่าการสอนไม่มีปัญหาเพราะมีคู่มือประกอบการสอนตามหนังสือโดยตรง เมื่อได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้วิจัย ครูหลายคนเริ่มตระหนักว่า ยังมีข้อคิดสาระทางภาษา วัฒนธรรม ความรู้ ที่ผู้เป็นครูต้องรู้ เพื่อนำไปขยาย ออกแบบวิธีสอน ได้หลากหลายมาก

3. ด้านวิธีการแก้ไขปัญหาการสอนภาษาอังกฤษให้ครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลหลายๆ ด้านระหว่างคณะผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อสรุปตรงกันว่า สื่อและคู่มือประกอบการตำราเรียนเป็นเพียงผลปลายทาง และการแก้ไขปัญหาคควรเริ่มที่ปัญหาพื้นฐาน คือ ความรู้เรื่องภาษาอังกฤษของของตัวครูเอง

กรณีระดับความรู้ด้านภาษาอังกฤษของครูก็มีหลายประเด็น จึงอาศัยข้อมูลจาก 3 ส่วน คือ หนึ่ง ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกคำบอกเล่า การสังเกตระหว่างการเรียนรู้ร่วมกันกับครูที่เข้าร่วมโครงการที่โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ สอง เป็นข้อมูลพื้นฐานจากสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษาอังกฤษทุกๆ ในช่วงแรกเริ่มงานวิจัย 88 ราย ผู้วิจัยสัมภาษณ์เพิ่มเติมภายหลังอีกอีก 20 ราย รวมเป็น 108 ราย สาม ข้อมูลการวิเคราะห์ปัญหาจากแหล่งที่หนึ่งและสองรวมกันและข้อคิดเห็นการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญพบว่า ปัญหาความมั่นใจในการสอนออกเสียงภาษาอังกฤษของครู เป็นปัญหาที่ครูแทบทุกคนระบุตรงกัน และต้องการพัฒนา หรือเรียนรู้วิธีการออกเสียงที่ถูกต้องเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการสอน คณะผู้วิจัยจึงมีข้อสรุปตรงกัน คือ ควรสร้างคู่มือสำหรับครูใช้พัฒนาความรู้ด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องก่อน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในช่วงชั้นที่ 1 ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คือ ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่เน้นการออกเสียงก่อนทักษะอื่นๆ

เมื่อจำเป็นต้องสร้างคู่มือสำหรับพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษของครู ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ คือ ดร.พิรุณ จันทवास จากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จึงพิจารณาเห็นว่าควรใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ในเรื่องเสียงโดยเฉพาะคือสัทศาสตร์ (เป็นเรื่องของการอธิบายที่มาของเสียง วิธีการผลิตเสียงในระดับต่างๆ คือ ตั้งแต่ระดับหน่วยเสียง ระดับพยางค์ ระดับคำ จนถึงระดับประโยค) มาเป็นฐานความคิดในการสร้างคู่มือ และใช้ภาษาธรรมดาๆ ในการอธิบายให้

เข้าใจได้ง่ายขึ้น (simplified description) หลีกเลี่ยงการใช้คำอธิบายที่เป็นลักษณะเฉพาะทางภาษาศาสตร์ให้ปรากฏน้อยที่สุด ยกตัวอย่างเสียงและคำโดยมีวัตถุประสงค์ว่าเป็นลักษณะการให้ความรู้เดิม และการเพิ่มความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาความรู้ของครู และเมื่อผลิตฉบับร่างเสร็จสิ้นในแต่ละตอน คณะผู้วิจัยจะนำร่างคู่มือส่วนนั้นๆ มาพิจารณาร่วมกันว่าสามารถทำความเข้าใจด้วยตนเองได้หรือไม่ แล้วจึงนำมาแก้ไขตามข้อคิดเห็นร่วมกัน ตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งหวังว่าเป็นคู่มือที่สามารถศึกษาด้วยตัวเองได้

เมื่อร่วมกันสร้างคู่มือเสร็จแล้ว คณะผู้วิจัยได้ขอให้ครูในโครงการที่โรงเรียนบ้านน้ำภู และครูระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนต่างๆ อีก รวมเป็นจำนวน 49 คน ทดลองใช้คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน เหตุผลที่ต้องอาศัยครูจากโรงเรียนอื่นๆ ร่วมการทดลองด้วยเพราะคณะผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่า ปัญหาที่ครูระดับประถมมีเหมือนกัน และเพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพคู่มือในลักษณะแนวระนาบที่กว้างขึ้น

ส่วนการเก็บข้อมูลย้อนกลับมี 2 วิธีคือ ขั้นแรกใช้วิธีให้ตอบแบบสอบถามสั้นๆ พร้อมกับเสนอแนะข้อที่ควรปรับปรุง โดยคณะผู้วิจัยได้เตรียมซองจดหมายมีที่อยู่ของผู้วิจัยและแสตมป์ให้เรียบร้อยโดยแจ้งผู้ร่วมการทดลองว่า ถ้าไม่สะดวกให้อ่านแล้วตอบแบบสอบถามใส่ซองจดหมายที่เตรียมไว้ให้และส่งได้เลย เพราะเชื่อว่าวิธีนี้ จะทำให้ผู้เข้าร่วมการทดลองรู้สึกไม่ไ้ภาระที่ต้องตอบแบบสอบถามยาวๆ หลากๆ ข้อ และมีความสะดวกในการตอบ ขั้นที่สองคณะผู้วิจัยใช้วิธีออกภาคสนามอีกครั้งในลักษณะการไปเยี่ยมเพื่อขอขอบคุณและสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการซึ่งวิธีการทั้ง 2 ขั้นตอน ทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลย้อนกลับในสัดส่วนที่น่าพอใจ คือ จำนวนครูที่ทดลองใช้คู่มือ 49 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ถามจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 81

การตอบแบบสอบถามที่เป็นคำถามปลายปิดมีข้อสรุป และคำร้อยละจากจำนวนผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับจำนวน 40 ราย ดังนี้

1. ท่านรู้จัก “โฟนิกส์” มากน้อยเพียงใด

รู้จักและรู้วิธีใช้เป็นอย่างดี	มีผู้ตอบจำนวน 1 ราย ร้อยละ 2.5
รู้จักแต่ไม่ค่อยได้ใช้	มีผู้ตอบจำนวน 21 ราย ร้อยละ 52.5
รู้จัก แต่ไม่รู้วิธีใช้	มีผู้ตอบจำนวน 5 ราย ร้อยละ 12.5
ไม่รู้จัก แต่เคยเห็น	มีผู้ตอบจำนวน 10 ราย ร้อยละ 25
ไม่รู้จักและไม่รู้วิธีใช้	มีผู้ตอบจำนวน 3 ราย ร้อยละ 7.5

2. เมื่ออ่านคู่มือ “โฟเนติกส์” แล้วรู้สึกอย่างไร

เข้าใจง่าย	มีผู้ตอบจำนวน 15 ราย ร้อยละ 37.5
พอเข้าใจหลังจากใช้เวลาบ้าง	มีผู้ตอบจำนวน 20 ราย ร้อยละ 50
ไม่เข้าใจบางหัวข้อ อยากให้อธิบายเพิ่มเติม	มีผู้ตอบจำนวน 3 ราย ร้อยละ 7.5
ไม่เข้าใจเลย	มีผู้ตอบจำนวน 2 ราย ร้อยละ 5
วิธีการอธิบายยากเกินไป	ไม่มีผู้ตอบ

3. เมื่ออ่านคู่มือ “โฟเนติกส์” แล้วรู้สึกอย่างไร

สนใจฝึกเพราะเชื่อว่าพัฒนาตัวเองได้จริง	มีผู้ตอบจำนวน 26 ราย ร้อยละ 65
สนใจมาก แต่ต้องใช้เวลามากไป	มีผู้ตอบจำนวน 10 ราย ร้อยละ 25
สนใจ แต่คิดว่าช่วงชั้นที่ 1 คง ยังไม่จำเป็น	มีผู้ตอบจำนวน 3 ราย ร้อยละ 7.5
ไม่จำเป็น สำหรับสอนช่วงชั้นที่ 1	ไม่มีผู้ตอบ
ไม่จำเป็นนักเพราะพจนานุกรมที่มีคำอ่านภาษาไทยก็น่าจะพอเพียง	มีผู้ตอบจำนวน 1 ราย ร้อยละ 2.5

4. ต้องการให้ปรับปรุงคู่มือเรื่องอะไรมากที่สุด

วิธีอธิบายเนื้อหา	มีผู้ตอบจำนวน 15 ราย ร้อยละ 37.5
การวางรูปแบบคู่มือ	มีผู้ตอบจำนวน 3 ราย ร้อยละ 7.5
ลำดับเนื้อหา	ไม่มีผู้ตอบ
ตัวอย่างเสียง	มีผู้ตอบจำนวน 17 ราย ร้อยละ 42.5
การใช้ภาษาอธิบาย	มีผู้ตอบจำนวน 5 ราย ร้อยละ 12.5

5. ท่านคิดว่าอาจจะไม่ได้ใช้คู่มือ เพราะอะไร

ต้องสอนหลายวิชา ไม่มีเวลาเตรียมตัว	มีผู้ตอบจำนวน 10 ราย ร้อยละ 2.5
ผู้สอนไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทโดยตรง	มีผู้ตอบจำนวน 20 ราย ร้อยละ 50
เปลี่ยนตำราเรียนบ่อยครั้ง	มีผู้ตอบจำนวน 3 ราย ร้อยละ 7.5
ผู้สอนไม่มีความชำนาญในเนื้อหาและวิธีสอน	มีผู้ตอบจำนวน 5 ราย ร้อยละ 12.5
นักเรียนไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ	มีผู้ตอบจำนวน 2 ราย ร้อยละ 5

สำหรับการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทดลองใช้คู่มือ มีความคิดเห็น ดังนี้

- ยกตัวอย่างการออกเสียงระดับประโยคให้มากขึ้น
- เพิ่มตัวอย่างการออกเสียงเน้นหนักในคำ
- ขอให้เพิ่มภาพประกอบการอธิบาย
- หลังจากอ่านคู่มือแล้ว สำหรับคนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน ก็สามารถออกเสียงได้ดีขึ้น
- เป็นโครงการวิจัยที่มีประโยชน์ต่อโรงเรียนและครูผู้ทำหน้าที่สอนภาษาอังกฤษ
- เมื่ออ่านคู่มือ ทำให้เข้าใจโฟเนติกส์และการออกเสียงมากขึ้น
- ถ้าศึกษาจริงๆ ไม่ยากเกินไป
- รายละเอียดน้อยไป
- กระดาษปกมีกลิ่นฉุน
- ให้เขียนด้วยภาษาไทยให้มากกว่านี้
- หนักใจที่ไม่ได้จับเอกอังกฤ
- เป็นคู่มือที่ดีมาก
- อยากให้เปิดอบรมเรื่องนี้เรื่องเดียวโดยตรง
- เพิ่มคำศัพท์ตามช่วงชั้นให้มากขึ้น
- มีประโยชน์ด้านการออกเสียงมาก
- ไม่กล้าพูด กลัวผิด
- นักเรียนไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ

ผลจากการสร้างคู่มือครู ได้พบประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

การพัฒนา

คณะผู้วิจัยได้ตัดสินใจสร้างคู่มือเพื่อพัฒนาการออกเสียงของครู เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เป็นจริง และครูในโรงเรียนต่างๆก็สนใจในเรื่องนี้ ที่น่าสนใจ คือจากข้อมูลย้อนกลับ จำนวน 40 ราย มีจำนวนหลายราย ที่ขอให้ผู้วิจัยจัดอบรมวิธีการออกเสียงควบคู่กับการใช้คู่มือ

วิธีการติดต่อผู้ทดลอง

คณะผู้วิจัยใช้วิธีอธิบายถึงประโยชน์ของกลุ่มมือเพื่อขอให้ครูเป็นผู้ทดลองใช้กลุ่มมือ เพราะเมื่อครูทราบถึงวัตถุประสงค์แล้ว ต่างก็สนใจที่จะร่วมเป็นผู้ทดลองใช้กลุ่มมือเป็นอย่างดี

ภาษาในกลุ่มมือ

จากการรวบรวมข้อมูลย้อนกลับและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ พบว่าครูที่ทดลองใช้กลุ่มมือ ได้ให้ข้อมูลว่า พอใจที่ใช้วิธีการอธิบายแบบง่ายๆ เป็นกันเอง ไม่เหมือนตำราวิชาการนัก

สร้างแรงจูงใจ

ผู้วิจัยได้ขออนุญาตครูที่ทดลองใช้กลุ่มมือ นำรายชื่อใส่ไว้ในกลุ่มมือฉบับสมบูรณ์ ทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการสร้างกลุ่มมือ และยินดีให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นอย่างดี

2. เพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ถึงกลุ่มมือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียนที่สอนจริง

ผลการวิจัย ไม่ประสบผลสำเร็จ

ด้านการจัดทำสื่อถึงกลุ่มมือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียนที่ใช้สอนจริง ได้จากการทดลองเรียนรู้ร่วมกัน พบว่าครูที่เข้าร่วมโครงการค่อนข้างไม่มั่นใจตัวเองว่ามีความรู้ที่สามารถสร้างกลุ่มมือหรือสื่อการเรียนรู้ร่วมกับผู้วิจัย แต่ครูใช้วิธีช่วยกันระบุปัญหาที่พบระหว่างที่ทำการเรียนการสอน และขอให้ผู้วิจัยเป็นผู้ช่วยตอบคำถาม สร้างความเข้าใจ และสร้างสื่อหรือกลุ่มมือครู โดยให้สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ต้องใช้สอนจริงได้ คณะผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสังเกต เก็บประเด็นปัญหาตามที่ครูระบุ และการวิเคราะห์ตำราเรียนร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และได้ข้อสรุปว่า การสร้างสื่อชิ้นนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยากเพราะเป็นสื่อที่ครูต้องการนำไปใช้ในการสอนจริงตามตำรา เนื้อหา ประเด็นสำคัญๆ มีความหลากหลายตามความต้องการของครูแต่ละคน และยังแยกย่อยไปตามเนื้อหาที่สอน จึงไม่สามารถสร้างสื่อตามที่ครูต้องการได้ทั้งหมด

นอกจากนี้ พบว่าการสร้างกลุ่มมือครูควบคู่ไปกับตำราเรียนที่ใช้สอนจริงเป็นสิ่งที่เข้าช้อนกันกับสภาพความเป็นจริง เพราะตำราเรียนแต่ละฉบับมีกลุ่มมือครูควบคู่กันไปอยู่แล้ว นอกจากนี้ ตำราเรียนที่ใช้สอนของโรงเรียนบ้านน้ำภูมีการเปลี่ยนแปลงแทบทุกปี คณะผู้วิจัยจึงพิจารณาว่า การสร้างกลุ่มมือไม่เกิดประโยชน์ตามที่ควรจะเป็น และใช้ประโยชน์ได้ไม่มากนัก

3. เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

ผลการวิจัย ไม่ประสบผลสำเร็จ

ผู้สอนในโรงเรียนบ้านน้ำกุ่ม นอกจากขาดความมั่นใจในการสอนภาษาอังกฤษเพราะไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรงแล้ว ยังมีภาระในการสอนรายวิชาต่างๆตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ไม่สามารถจัดสรรเวลาในการพัฒนาตัวเองตามที่ต้องการได้ เมื่อผู้สอนไม่มีเวลาพัฒนาตัวเองได้ จึงส่งผลให้ขาดความความคล่องตัวในวิชาการ ไม่คิดว่าสิ่งที่ใช้สอนตามคู่มือของตำราแต่ละเล่ม หรือ การสอนบางประเด็นมีปัญหาอะไรมากนัก เพราะเมื่อสอนตามคู่มือที่สำนักพิมพ์ที่ผลิตตำราส่งมาให้แล้ว ผู้สอนก็คิดว่าไม่มีปัญหา และโดยมากคิดว่าการวิจัยเป็นสิ่งที่ทำได้ยากต้องอาศัยความรู้ระดับสูง ครูที่เข้าร่วมโครงการต่างไม่มั่นใจ ไม่มีเวลา และความสนใจในการลงฝึกเรียนรู้วิจัย แม้จะตระหนักดีว่า **ครูต้องทำวิจัย** เพราะตามข้อกำหนดการส่งผลงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ครูที่ขอรับการประเมินเพื่อเพิ่มวิทยฐานะเป็นครูผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ต้องส่งผลงานวิจัยแบบมาตรฐาน ที่เรียกกันง่ายๆว่า วิจัย 5 บท ทำให้ผู้สอนมีการตื่นตัวในเรื่องวิจัย แต่ขณะเดียวกันก็ท้อใจว่า เป็นเรื่องที่ยากมาก นอกจากนี้สภาพภาระงานในด้านการเรียนการสอน งานเอกสาร งานบริการชุมชนของโรงเรียน ทำให้ครูประจำการที่โรงเรียนบ้านน้ำกุ่ม ไม่มีเวลาและโอกาสในการพัฒนาตัวเองในเรื่องการวิจัยอย่างเป็นระบบ การนำประเด็นปัญหาพัฒนาเป็นการวิจัย และครูหลายคนยังเกิดความรู้สึกว่า การวิจัย ต้องเกี่ยวข้องกับสถิติ การวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก และไม่คิดว่าจะสามารถทำการวิจัยด้วยตัวเองได้ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในการทำวิจัยด้วยตนเองต่อไป

5.3 การนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การสร้างคู่มือสำหรับครูโดยใช้ข้อมูลจริง แสดงปัญหาที่แท้จริง และอธิบายวิธีการพัฒนาตัวเองอย่างเป็นกันเองสร้างความพึงพอใจให้ผู้ร่วมทดลองเป็นอย่างยิ่ง ดังปรากฏการณ์ต่อไปนี้

1. มีคำขอจากครูที่ทดลองใช้คู่มือ ให้ผู้วิจัยจัดการอบรมให้เป็นการเฉพาะ หลายราย
2. มีจดหมายเป็นลายลักษณ์อักษรยืนยันว่าเป็นคู่มือที่ใช้ได้จริง
3. อาจารย์ระดับผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ชื่ออาจารย์ประยงค์ กลิ่นสุคนธ์ โรงเรียนบ้านนาบอน อำเภอเชิงฉาน ได้ขออนุญาตนำคู่มือไปแนะนำในที่ประชุมทางวิชาการในเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

4. ผู้วิจัยได้มอบคู่มือครูให้ครูที่ร่วมมือในการทดลองทุกคน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

5. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ขอให้ผู้วิจัยเป็นวิทยากรเรื่องเสียงในภาษาอังกฤษอบรมครูในช่วงชั้นที่ 1-2 ในวันที่ 5 สิงหาคม 2551 ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับผู้วิจัยได้ทดลอง ประเมิน และเผยแพร่คู่มือด้วยตัวเอง

6. ศึกษาพื้นที่เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ขอให้ผู้วิจัยเป็นวิทยากรจัดอบรมครูตามคู่มือการออกเสียง ให้ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ที่จังหวัดหนองบัวลำภู ในวันที่ 19-20 สิงหาคม และช่วงชั้นที่ 2 วันที่ 27-28 สิงหาคม 2551 ซึ่งเป็นโอกาสที่เหมาะสมสำหรับผู้วิจัยได้ทดลองใช้ ประเมินประสิทธิภาพของคู่มือในสถานการณ์จริง และเผยแพร่คู่มือด้วยตัวเองอีกครั้ง และเป็นการขยายกลุ่มครูที่ทดลองใช้คู่มือเพื่อพัฒนาตัวเองในระดับที่กว้างออกไปสู่จังหวัดหนองบัวลำภู

7. ผู้วิจัยมีโครงการนำเสนอผลการวิจัยและคู่มือครู ต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดเลยทั้ง 3 เขต เพื่อผลักดันให้มีการอบรม พัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษในด้านทักษะการออกเสียงโดยเฉพาะ ให้ครูในโรงเรียนต่างๆ ให้มากที่สุด ในจังหวัดเลย

5.4 การประเมินคู่มือในสถานการณ์จริง

5.4.1 ประเมินในสถานการณ์จริงครั้งที่ 1

ในโอกาสที่ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ขอให้ผู้วิจัยเป็นวิทยากรเรื่องเสียงในภาษาอังกฤษ เพื่ออบรมครูในช่วงชั้นที่ 1 –2 ในวันที่ 5 สิงหาคม และช่วงชั้นที่ 3 ในวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยได้ใช้คู่มือครูเป็นเอกสารหลักในการอบรม และใช้วิธีการสอบถามความรู้สึกในห้องอบรมโดยตรง โดยขอความร่วมมือจากผู้เข้ารับการอบรมว่า เพื่อประโยชน์ของการพัฒนาความรู้ของครู จึงขอให้ยกมือแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และเป็นจริงปรากฏผลดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1-2 มีผู้เข้ารับการอบรม 40 คน มีผู้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ 1 คน จากการสอบถามโดยตรงในห้องอบรม พบว่า ผู้เข้าอบรม 3 คน (7.5%) สามารถเข้าใจคู่มือได้ดี จำนวน 17 คน (42.5%) แจ้งว่าพอทำความเข้าใจได้หลังจากใช้เวลาเล็กน้อย จำนวน 15 คน (37.5%) ระบุว่าพอจะเข้าใจพอสมควร และอีก 5 คน (12.5%) บอกว่า ไม่แน่ใจ แต่คิดว่าน่าจะเข้าใจได้

ช่วงชั้นที่ 3 มีผู้เข้ารับการอบรม 30 คน มีผู้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ 10 คน จากการสอบถามโดยตรงในห้องอบรม พบว่า ผู้เข้าอบรม 10 คน (33.33%) สามารถเข้าใจคู่มือได้ดี จำนวน 15 คน (50%) แจ้งว่าพอทำความเข้าใจได้หลังจากใช้เวลาเล็กน้อย จำนวน 3 คน (7.5%) ระบุว่าพอจะเข้าใจพอสมควร และอีก 2 คน (6.6%) บอกว่า ไม่แน่ใจ แต่คิดว่าน่าจะเข้าใจได้

ตารางที่ 5.3 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 1-2

จำนวนผู้ เข้าอบรม	จำนวนผู้ที่สำเร็จ การศึกษาสาขา ภาษาอังกฤษ	เข้าใจดี	พอเข้าใจ	ใช้เวลาบ้าง	ไม่แน่ใจ	ไม่เข้าใจเลย
40	1	3	17	15	5	0

ตารางที่ 5.4 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 3

จำนวนผู้ เข้าอบรม	จำนวนผู้ที่สำเร็จ การศึกษาสาขา ภาษาอังกฤษ	เข้าใจ	พอเข้าใจ	ใช้เวลาบ้าง	ไม่แน่ใจ	ไม่เข้าใจเลย
30	10	10	15	3	2	0

จากการประเมินตามสถานการณ์จริงของการอบรมที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ทำให้คณะผู้วิจัยมีความมั่นใจว่าคู่มือครูที่จัดทำขึ้นประสบผลสำเร็จในระดับดีมาก เพราะสังเกตพบว่าผู้เข้ารับการอบรม ทั้งช่วงชั้นที่ 1-2 และช่วงชั้นที่ 3 ต่างก็ได้รับคู่มือการออกเสียงในวันแรกของการเข้ารับการอบรม และผู้วิจัยใช้เวลาอบรมตามคู่มือโดยตรงเพียง 1 วัน ผู้วิจัยและนางสาวยิ่งศักดิ์ คชโคตร (ผู้ร่วมวิจัย) มีความเห็นตรงกันว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนมาก มีความกระตือรือร้น สนใจเรียนรู้ และสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการออกเสียงตามสัญลักษณ์ศัพท์อักษร โดยไม่มีภาษาอังกฤษกำกับคำศัพท์นั้นๆ ผลการทดสอบอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจมาก

5.4.2 ประเมินในสถานการณ์จริงครั้งที่ 2

ในโอกาสที่ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1 จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ขอให้ผู้วิจัยเป็นวิทยากร จัดอบรมครูตามคู่มือการออกเสียง ให้ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ที่จังหวัดหนองบัวลำภู ในวันที่ 19-20 สิงหาคม ผู้วิจัยได้ประเมินคู่มือครูโดยใช้วิธีเดียวกันกับการอบรมที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ช่วงชั้นที่ 1 มีผู้เข้ารับการอบรม 100 คน เป็นการรวมผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาทุกสาขาวิชาที่สอนในช่วงชั้นที่ 1 และไม่มีผู้ใดสำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ จากการสอบถามโดยตรงในห้องอบรม พบว่า ผู้เข้าอบรม 20 คน (20%) สามารถเข้าใจคู่มือได้ดี จำนวน 30 คน (30%) แจ้งว่าพอทำความเข้าใจได้หลังจากใช้เวลาเล็กน้อย จำนวน 15 คน (15%) ระบุว่าพอจะเข้าใจพอสมควร จำนวน 35 คน (35%) บอกว่า ไม่แน่ใจ แต่คิดว่าถ้ามีเวลามากกว่านี้ น่าจะเข้าใจได้

ช่วงชั้นที่ 2 มีผู้เข้ารับการอบรม 100 คน เป็นการรวมผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาทุกสาขาวิชาที่สอนในช่วงชั้นที่ 2 และไม่มีผู้ใดสำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ จากการสอบถามโดยตรงในห้องอบรม พบว่า ผู้เข้าอบรม 18 คน (18%) สามารถเข้าใจคู่มือได้ดี จำนวน 22 คน (22%) แจ้งว่าพอทำความเข้าใจได้หลังจากใช้เวลาเล็กน้อย จำนวน 37 คน (37%) ระบุว่าพอจะเข้าใจพอสมควร จำนวน 23 คน (23%) บอกว่า ไม่แน่ใจ แต่คิดว่าถ้ามีเวลามากกว่านี้ น่าจะเข้าใจได้

ตารางที่ 5.5 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 1

จำนวนผู้ เข้าอบรม	จำนวนผู้ที่สำเร็จ การศึกษาสาขา ภาษาอังกฤษ	เข้าใจดี	พอเข้าใจ	ใช้เวลาบ้าง	ไม่แน่ใจ	ไม่เข้าใจเลย
100	-	18	22	37	23	0

ตารางที่ 5.6 แสดงผลความคิดเห็นในการใช้คู่มือครูช่วงชั้นที่ 2

จำนวนผู้ เข้าอบรม	จำนวนผู้ที่สำเร็จ การศึกษาสาขา ภาษาอังกฤษ	เข้าใจดี	พอเข้าใจ	ใช้เวลาบ้าง	ไม่แน่ใจ	ไม่เข้าใจเลย
100	-	22	25	35	18	0

จากการประเมินตามสถานการณ์จริงที่จังหวัดหนองบัวลำภู ก็พบผลการทดลองที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย คือ ผู้วิจัยและคณะคือ นางสาวยิ่งศักดิ์ กชโคตร รวมทั้งคณะผู้ดำเนินการอบรมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่าผู้เข้ารับการอบรมซึ่งได้รับคู่มือการออกเสียงในวันแรกของการอบรม ต่างก็แสดงความสนใจรวมทั้งสามารถศึกษาวิธีการใช้คู่มือการออกเสียงตามที่ผู้วิจัยอธิบาย และเมื่อผู้วิจัยทดสอบการออกเสียงตามสัญลักษณ์ศัทอักษรโดยไม่มีภาษาอังกฤษกำกับคำศัพท์ ผู้เข้ารับการอบรมก็สามารถอ่านออกเสียงได้ในระดับที่น่าพึงพอใจมาก เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเวลาเพียง 1 วัน ดังตารางที่แสดงไว้ข้างต้น

5.5 การเผยแพร่คู่มือครูที่เกิดจากผลการวิจัย

5.5.1 เมื่อคณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลย้อนกลับเหล่านี้มาปรับปรุงคู่มือฉบับสมบูรณ์ และนำไปมอบให้ครูที่เข้าร่วมการทดลองใช้คู่มือจำนวน 39 คน ปรากฏว่าได้รับคำขอบคุณเป็นอย่างดี มีครูหลายคนขอให้ผู้วิจัยจัดการอบรมเรื่องโฟเนติกส์ให้โดยตรง และมีครูระดับผู้เชี่ยวชาญพิเศษคนหนึ่งขอของเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เลย ขออนุญาตนำคู่มือไปเสนอในที่ประชุมวิชาการของกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้แจ้งไว้ว่าคู่มือฉบับนี้ทำเป็นวิทยาทานห้ามจำหน่าย ดังนั้นอาจารย์ทุกท่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนได้เลย

5.5.2 ผู้วิจัยใช้คู่มือเป็นเอกสารหลักในการอบรมครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ในวันที่ 5-6 สิงหาคม 2551 ซึ่งเป็นโอกาสได้เผยแพร่คู่มือครูอย่างน้อยในห้องอบรมจำนวน 70 ฉบับ และยังมีผู้เข้ารับการอบรมในช่วงชั้นที่ 3 ขอซื้อเพิ่มเติมเพื่อนำไปให้เพื่อนครูที่โรงเรียนตัวเองอีก 3 เล่ม รวมการเผยแพร่คู่มือในวันที่ 5-6 สิงหาคม 2551 จำนวน 73 ฉบับ

5.5.3 ศึกษาวิเคราะห์ด้านสาระภาษาต่างประเทศของเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดหนองบัวลำภู ได้ติดต่อผู้วิจัยให้เป็นวิทยากรอบรมการออกเสียงตามคู่มือ ให้ครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ของจังหวัดหนองบัวลำภู ในเดือน 19-20 และ 26-27 สิงหาคม 2551 รวมผู้เข้าอบรมทั้งหมด 200 คน พร้อมกับขออนุญาตนำต้นฉบับไปผลิตเป็นเอกสารประกอบการอบรม ทั้ง 2 ช่วงชั้น และปรากฏว่า เอกสารที่ศึกษานิเทศก์ด้านสาระภาษาต่างประเทศของเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดหนองบัวลำภูจัดทำเป็นเอกสารประกอบการอบรมตามจำนวนผู้ที่เข้ารับการอบรมนั้น ไม่เพียงพอเพราะมีผู้สอนหลายคนขอเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมในภายหลัง

ผู้วิจัยจึงสรุปว่าภายในเวลา 2 เดือน คือ เดือนกรกฎาคมและเดือนสิงหาคม 2551 คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษขึ้นพื้นฐานที่เกิดจากโครงการวิจัยฯ ได้เผยแพร่สู่ผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยตรงและผู้ที่กำลังจะเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษในอนาคต อย่างน้อยจำนวน 360 เล่ม คือ

- นักศึกษาคณะครุศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ 2 หมู่เรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบการเรียนการสอนวิชาการประยุกต์ใช้ภาษาศาสตร์ในชั้นเรียน จำนวน 45 เล่ม
- ผู้สอนในโรงเรียนต่างๆที่ทดลองใช้คู่มือครั้งแรก 40 เล่ม
- ผู้เข้ารับการอบรมที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 75 เล่ม (มีผู้เข้ารับการอบรมทั้ง 3 ช่วงชั้น 70 คน และมีผู้ขอซื้อคู่มือกลับไปฝากเพื่อนครูที่โรงเรียนของตัวเองอีก 5 ราย)
- ผู้เข้ารับการอบรมช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ที่จังหวัดหนองบัวลำภู 200 คน

5.6 สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัย**ประสบผลสำเร็จ**ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ ศึกษาปัญหาและสาเหตุในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1

พบว่าผู้สอนมีปัญหาที่หลากหลายไปตามรายบุคคล แต่ที่เด่นชัดมากที่สุดและเป็นปัญหาโดยรวมมากที่สุด คือ การออกเสียงภาษาอังกฤษ ซึ่งคณะผู้วิจัยแก้ไขที่จุดเริ่มของปัญหา คือ สร้างคู่มือพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษของครูโดยตรง

โครงการวิจัย**ไม่ประสบผลสำเร็จ**ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ จัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือ กิ่งคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอนจริงได้

เพราะประเด็นในการสร้างสื่อมีความหลากหลาย และเป็นลักษณะที่เป็นปัญหา ความต้องการของรายบุคคล จึงเป็นเรื่องที่ยากในการสร้างสื่อที่ครอบคลุมหรือแก้ไขปัญหาการสอนได้จริง นอกจากนี้ตำราที่ใช้ก็มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง

โครงการวิจัย**ไม่ประสบผลสำเร็จ**ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ พัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

เพราะผู้สอนมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ภาระงานมาก ไม่สามารถใช้เวลาเรียนรู้การทำวิจัยร่วมกับคณะผู้วิจัยหลักได้อย่างเต็มที่ ประกอบกับการขาดความมั่นใจในการทำงานวิจัยทางวิชาการ นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในเรื่องพื้นฐานความรู้ทางภาษาอังกฤษ เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ว่าประเด็นใดเป็นปัญหาและควรนำไปวิจัย

ประเด็นการนำผลการวิจัยไปใช้จริง

คู่มือการพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของผลผลิตจากโครงการวิจัย ได้รับผลสำเร็จเป็นอย่างดี ทั้งนี้ ในช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม 2551 ผู้วิจัยมีโอกาสดลองใช้คู่มือในสถานการณ์จริงพร้อมกับการประเมินจริง พบว่าได้รับการตอบรับว่าเป็นคู่มือที่เข้าใจง่ายและมีประโยชน์อย่างมากต่อผู้สอนภาษาอังกฤษ มีการนำไปใช้จริงและเผยแพร่ไปสู่ผู้ที่ต้องการใช้ประโยชน์จริงเป็นจำนวน 360 เล่ม

บทที่ 6

อภิปรายผลการวิจัย

ความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับการอภิปรายผลการวิจัยมี ดังนี้

6.1 คำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

6.1.1 คำถามการวิจัย

คำถามวิจัย คือ จะสามารถพัฒนาทักษะครูประจำการในโรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษให้มีความชำนาญหรือเก่งขึ้นได้อย่างไร

อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่คณะผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลพื้นฐาน การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการขยายกลุ่มตัวอย่างไปสัมภาษณ์ผู้สอนในโรงเรียนอื่นๆนอกเหนือจากโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ ทำให้คณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลที่สะท้อนสภาพที่เป็นจริง และสอดคล้องกันว่าผู้สอนที่ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษโดยตรงในจังหวัดเลย โดยมากระบุว่ามีปัญหา เรื่องการออกเสียงมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้เรื่องไวยากรณ์ การทำความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่เป็นเรื่องราวของวัฒนธรรมตะวันตก และวิธีการสอน

6.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ

มีวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1

อภิปรายผลการวิจัย

โรงเรียนขนาดเล็ก มักจะมีปัญหาในเรื่องงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมทางวิชาการและความไม่พร้อมของจำนวนบุคลากรในการจัดการกิจกรรม เมื่อคณะผู้วิจัยเลือกโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์เป็นพื้นที่ศึกษา จึงได้รับการตอบรับและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้บริหาร ที่มองเห็นประโยชน์ทางวิชาการครั้งนี้ กรณีการศึกษาปัญหาและวิธีการแก้ไขด้านการสอนภาษาอังกฤษให้ครูผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ก็ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีเพราะเป็นปัญหาที่ผู้สอน

หลายคนกำลังเผชิญอยู่ เช่น บางครั้งผู้สอนไม่ต้องการสอนแต่ต้องสอนตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา และเมื่อสอนแล้วก็พบปัญหาในการทำความเข้าใจเนื้อหาที่ต้องสอน จึงต้องการให้มีผู้มาช่วยเหลือที่ตรงตามความต้องการและต้องการคู่มือที่สามารถใช้ในการพัฒนาตนเองได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น พบว่าความคุ้นเคย การที่รู้จักกันอย่างเป็นทางการและความเชื่อถือด้านวิชาการที่มีต่อผู้วิจัย มีผลต่อการตอบรับจากครูที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างมาก

ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยเชื่อว่า มีผลต่อการได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี คือ การที่ผู้วิจัยแสดงเจตนาให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ต้องการวิจัยเพื่อช่วยเหลือผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง ไม่ใช่เป็นการทำผลงานของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียว

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2

เพื่อจัดทำสื่อการเรียนการสอน หรือ ถึงคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอนจริงได้

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อนี้เป็นผลสืบเนื่องจากวัตถุประสงค์ข้อแรก เป็นวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นตามคำสัมภาษณ์ของผู้สอนที่ต้องการคู่มือครูที่สามารถใช้สอนควบคู่กับตำราเรียนได้เลย เพราะผู้สอนโดยมากไม่มีพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษที่เพียงพอและขาดความมั่นใจ การกำหนดวัตถุประสงค์โดยไม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบ นับว่าเป็นความผิดพลาดของคณะผู้วิจัยที่ไม่ได้พิจารณาอย่างละเอียดว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร จึงส่งผลให้วัตถุประสงค์การวิจัยในข้อนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะการสร้างสื่อเพื่อประกอบการสอน ขึ้นอยู่กับวิธีการ และศักยภาพของผู้ใช้สื่อ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อคณะผู้วิจัยได้ประมวลข้อมูลและนำมาพิจารณา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันระหว่างคณะผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญ จึงได้กำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษใหม่ว่า **ต้องเริ่มต้นที่ครู** จึงเป็นผลให้เกิดการผลิตคู่มือเพื่อพัฒนาครูโดยตรง และพบว่าตรงตามความต้องการพัฒนาตนเองของผู้สอนเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3

เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้
อภิปรายผลการวิจัย

อาจจะเป็นเพราะผู้สอนของโรงเรียนเป้าหมาย ขาดความมั่นใจในเรื่องความรู้เชิงวิชาการของตนเอง เมื่อทำงานวิชาการกับผู้สอนจากมหาวิทยาลัย จึงเกิดความรู้สึกเหมือนกับเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และลูกศิษย์ สังเกตว่าผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการจะไว้วางใจคณะผู้วิจัยในเรื่องวิชาการ และต้องการเป็นผู้รับความรู้ พร้อมให้ความร่วมมือเมื่อคณะผู้วิจัยต้องการมากกว่าการแลกเปลี่ยนความรู้ ประกอบกับภาระงานเอกสารของโรงเรียน การที่ต้องสอนหลายวิชา ทำให้ผู้สอนในโครงการไม่มีเวลาและไม่พร้อมที่จะศึกษาวิธีการวิจัยร่วมกับคณะผู้วิจัย นอกจากนี้ จากประสบการณ์การวิจัยร่วมกับครูหรือผู้อื่นที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทางวิชาการโดยตรง มักจะรู้สึกว่าการวิจัยเป็นผลงานของอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเท่านั้น ปัจจัยเหล่านี้ อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ไม่ประสบผลสำเร็จ

6.2 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

6.2.1 การจัดอบรมเพื่อพัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ

6.2.1.1 ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา ภาษาอังกฤษ ประเทศมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น โดยสังเกตได้จากการจัดอบรมภาษาต่างๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาภาษาอังกฤษที่เรียกกันว่า English Resources Instruction Centre (ERIC) มีเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการที่เน้นเรื่องการพัฒนาความรู้ด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ มีศึกษานิเทศก์ด้านสาระภาษาต่างประเทศประจำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต และสำนักงานเหล่านี้ก็จัดอบรมความรู้เพิ่มเติมให้ครูในพื้นที่ การศึกษาที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ แต่จากการเก็บข้อมูลภาคสนามของคณะผู้วิจัย พบว่าความรู้ ความทันสมัยต่างๆที่กระทรวงศึกษาธิการจัดทำ เป็นสิ่งที่ครูในโรงเรียนขนาดเล็กไม่ค่อยมีโอกาสได้รับ แม้กระทั่งครูระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในเขตเมือง เพราะการอบรมแต่ละครั้ง มีปัญหา เช่น ถ้าเข้ารับการอบรมก็ไม่มีครูสอนหนังสือ ไม่มีเวลา และขาดงบประมาณสนับสนุน

6.2.1.2 ประการที่สอง คือ เนื้อหาการอบรม พบว่า บางครั้งเนื้อหาหรือหัวข้อการอบรม ไม่ตรงกับความต้องการของผู้สอน หรือพบว่าบางครั้งความรู้ที่วิทยากรนำมาถ่ายทอด เป็นสิ่งที่นำไปใช้ในโรงเรียนของผู้สอนได้ไม่มากนัก เพราะเมื่อคณะผู้วิจัยผลิตคู่มือการออกเสียงเพียงประเด็นเดียว ปรากฏว่าได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ดังคำพูดของผู้สอน(ขอสงวนนาม) ของจังหวัดหนองบัวลำภู ที่เข้ารับการอบรมที่ผู้วิจัยเป็นวิทยากร ได้แสดงความคิดเห็นกับ คณะผู้วิจัยว่า “หนูเคยเข้ารับการอบรมของ ERIC 6 วัน แต่ไม่ได้อะไรเลย หนูชอบหนังสือเล่มนี้มาก อ่านแล้วเข้าใจดีมาก” ซึ่งคำพูดนี้สะท้อนความคิดเห็นว่า ควรจะจัดให้มีการอบรมในเรื่องที่ตรงกับปัญหาที่แท้จริงของผู้สอน ความเชื่อที่มักจะพูดว่าครูต้องพัฒนาตนเอง โดยที่ผู้จัดไม่ได้วิเคราะห์ความเป็นจริง และปัญหารากหญ้า ทำให้เกิดการสูญเปล่าของงบประมาณของชาติ เพราะการที่สำนักเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการอบรมแต่ละครั้ง จะพบว่า ต้องมีประเด็นการอบรมพอสมควร มีจำนวนของผู้เข้ารับการอบรมมาก

6.2.1.3 การจัดประเภทผู้เข้ารับการอบรม การอบรมร่วมกันระหว่างครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษากับระดับมัธยมศึกษา ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างครูจากโรงเรียนทั้ง 2 ระดับมาก เพราะการแสดงออก ความมั่นใจ และความรู้สึกรู้ว่าเป็นคนละกลุ่มค่อนข้างสูง ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มักจะรู้สึกตัวตนเองเป็นกลุ่มที่ด้อยกว่าผู้สอนระดับมัธยมศึกษา

6.2.1.4 ประเด็นสุดท้ายเป็นประเด็นที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นแต่ก็เกิดขึ้นบ่อยครั้ง คือ ช่องว่างระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการอบรม เช่น วิธีการถ่ายทอดความรู้พบว่าบางครั้งวิทยากรใช้ภาษาอังกฤษมากเกินไป จนผู้เข้าอบรมระดับประถมศึกษาตามไม่ทันและทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการอบรม จึงควรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรให้เหมาะสมกับระดับความรู้ ความสามารถของผู้เข้ารับการอบรมตามความเป็นจริง มิฉะนั้นการอบรมภาษาอังกฤษบ่อยๆ จะกลายเป็นการผลักดันให้ครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษหรือครูที่ไม่เข้าใจภาษาอังกฤษในระดับดี หนีห่างไกลจากกระบวนการอบรมมากขึ้น

6.2.2 การพัฒนาครูด้วยระบบการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ

การประเมินเพื่อพัฒนาและเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของผู้สอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน จากครูชำนาญการ เป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ทำให้ครูต้องรับการทดสอบหลายขั้นตอน เช่น รับการประเมินการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา การต้องเข้ารับการทดสอบข้อสอบกลาง การที่ต้องทำการวิจัยแบบเต็มรูปแบบ หรือที่ครูโดยทั่วไปเรียกว่า วิจัย 5 บท

พบว่าโรงเรียนในจังหวัดเลยหลายแห่ง มีครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษผ่านการทดสอบเป็นผู้เชี่ยวชาญพิเศษมากมาย แต่เป็นสาระอื่นๆ ไม่ใช่สาระภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) เพราะผู้ที่สอนภาษาอังกฤษต่างก็ไม่มั่นใจว่าจะสามารถสอบผ่านข้อสอบกลางได้หรือไม่ (ครูบางคนให้สัมภาษณ์ว่า เป็นข้อสอบของ Cambridge) เพราะได้รับทราบว่าเป็นข้อสอบที่ยากมากสำหรับครูแทบทุกระดับ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อนุญาตให้ผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เลือกทำผลงานในวิชาใดก็ได้ที่สอนจริงในโรงเรียน ดังนั้นถึงแม้จะเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษจริง แต่โดยมากเลือกที่จะทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะในสาขาอื่นๆ เช่น สาขาภาษาไทย สาขาพลศึกษา การพัฒนาอาชีพ

การพัฒนาศักยภาพของกระทรวงศึกษาธิการด้วยวิธีนี้ จึงเป็นการพัฒนาที่ส่งผลทั้งด้านบวกและด้านลบ ในด้านบวก คือ ผู้สอนในโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีการตื่นตัวด้านวิชาการมากขึ้น ในด้านลบ คือ เป็นการลดจำนวนครูผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านสาระภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษให้ลดน้อยลงไปเรื่อยๆ เพราะครูไม่มั่นใจในการทำผลงานสาขาภาษาต่างประเทศ จึงมักจะเลือกทำผลงานวิชาการในสาขาที่ไม่ซับซ้อน หรือ สาขาที่ครูคิดว่าไม่ยากนัก ผลกระทบคือ เมื่อครูผู้ใดได้รับการเลื่อนวิทยฐานะในสาขาใด ก็ต้องพัฒนาตนเองและผู้อื่นในสาขานั้นๆ ด้วยเหตุนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะมีครูผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ตามผลงานที่ขอรับการประเมินมากขึ้น แต่ความรู้ความชำนาญการในการสอนจริง และการลดจำนวนครูผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านสาระภาษาต่างประเทศ ยังเป็นสิ่งที่ควรจะได้ รับการศึกษาโดยตรงต่อไป

6.2.3 ปัญหาเรื่อง คุณวุฒิของครูประจำการ จำนวนนักเรียน และผู้ปกครอง

การที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีระบบการจัดสรรอัตรากำลังสายผู้สอน โดยใช้จำนวนนักเรียน และระดับการศึกษาที่เปิดสอนเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ส่งผลในด้านลบต่อการคุณภาพการศึกษาดังนี้

6.2.3.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายที่เปิดกว้างในการกำหนดคุณวุฒิสาขาวิชาของครูประจำการระดับประถมศึกษา บางครั้งครูที่สอบผ่านการทดสอบตามระบบราชการ เป็นผู้ที่มิว่าคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน ประกอบกับโรงเรียนระดับประถมศึกษามีจำนวนมาก เมื่อได้รับการจัดสรรอัตราเพื่อบรรจุสาขาใดๆก็ตาม ก็จำเป็นต้องรับเพื่อเป็นการเพิ่มครูสำหรับการเรียนการสอนของโรงเรียน แต่ขณะเดียวกันผู้ที่สำเร็จการศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ โดยมากจะสนใจ

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษามากกว่า เพราะสภาพแวดล้อม โอกาส และความพร้อมค่อนข้างมีมากกว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษา นอกจากนี้โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจะระบุสาขาวิชาในช่วงที่เปิดรับสอบบรรจุครูอย่างชัดเจน ทำให้มีผู้เข้าสอบแข่งขันน้อยกว่าระดับประถมศึกษา ทำให้ผู้เข้าสอบระดับมัศึกษามีโอกาสในการที่จะได้รับการคัดเลือกมากพอสมควร ผลจากนโยบายนี้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนระดับประถมศึกษามักจะมีครูประจำการที่มีคุณวุฒิการศึกษาในสาขาต่างๆ ไป เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา พลศึกษา ในขณะที่ครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเฉพาะทาง เช่น ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แทบจะไม่มีเลย

คุณวุฒิกับปัญหา

อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าครูประจำการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษจะไม่มีปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษ จากการเก็บข้อมูลขั้นพื้นฐาน คณะผู้วิจัยได้พบข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับปัญหาของผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา (อ้างในบทที่ 5)

ผลที่แสดงในตารางที่ 1 และตารางที่ 2 (อ้างในบทที่ 5) แสดงนัยสำคัญดังนี้

ประเด็นเรื่องเสียง พบว่าผู้สอนของโรงเรียนทั้ง 2 ระดับต่างก็พบปัญหาเรื่องเสียงในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน เพียงแต่ความซับซ้อนของปัญหา อาจจะแตกต่างกัน

ประเด็นการเขียนตัวอักษร พบว่าโรงเรียนครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาพบปัญหามากกว่า ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนักเรียนระดับประถมศึกษายังได้รับการเน้นทักษะด้านการเขียนไม่มากนัก แต่การที่ระดับมัธยมศึกษาเองก็พบปัญหา จึงน่าสนใจว่าเป็นปัญหาจากสาเหตุใด

ประเด็นคำศัพท์ พบว่าโรงเรียนครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาพบปัญหามากกว่า จึงยังเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะมีการศึกษาว่าสาเหตุ เกิดจากอะไร

ประเด็นด้านการอ่านและความเข้าใจ พบว่า ผู้สอนของโรงเรียนทั้ง 2 ระดับต่างก็พบปัญหาเรื่องการออกเสียงของนักเรียนในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

ประเด็นการเขียนระดับประโยค พบว่า ผู้สอนของโรงเรียนทั้ง 2 ระดับต่างก็พบปัญหาเรื่องนี้ในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

ประเด็นไวยากรณ์ (การพูด) พบว่า ผู้สอนของโรงเรียนทั้ง 2 ระดับต่างก็พบปัญหาเรื่องทักษะการพูดในปริมาณที่ใกล้เคียงกันเช่นกัน

สิ่งที่แสดงนัยตามข้อมูลในตารางนี้ บ่งชี้ว่ามีประเด็นที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็นดังนี้

กรณีที่มีการระบุว่าปัญหาของนักเรียน ควรมีการศึกษาว่าเกี่ยวข้องกับ ผู้สอนหรือไม่ กรณีที่สองคือ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มักจะมีครูประจำการที่สำเร็จการศึกษา สาขาภาษาอังกฤษโดยตรง แต่ศักยภาพของผู้สอนในสภาพความเป็นจริง ยังเป็นสิ่งที่ควรพิจารณา เพราะปัญหาที่คล้ายคลึงกับผู้สอนระดับประถมศึกษามากที่สุด คือ เรื่องการออกเสียง ไวยากรณ์ และประการที่สาม คือการพัฒนาความรู้ของผู้สอนภาษาอังกฤษของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการศึกษาสภาพความเป็นจริง จัดให้มีการพัฒนาและประเมินผลสัมฤทธิ์ที่แท้จริงมากขึ้นเพียงใด

ข้อมูลในข้างต้นโดยเฉพาะข้อที่ 3 สอดคล้องกับผลของการเก็บการข้อมูล ทั่วๆไปที่ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับช่วงชั้นที่ 1 และ 2 และเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการทดลอง (รายละเอียดในภาคผนวกเรื่องแบบสอบถาม) จำนวน 20 ราย โดยสรุปได้ ดังนี้ ถ้าต้องสอนวิชาภาษาอังกฤษ ครูมีความมั่นใจในการสอนมากที่สุด เพียง 1 ราย ขณะเดียวกัน ครูคิดการออกเสียงและการฟัง รวมทั้งไวยากรณ์ยากที่สุด และเมื่อสอบถามความต้องการพัฒนาตนเอง พบว่าครูต้องการพัฒนาด้านการออกเสียง การฟังและไวยากรณ์มากที่สุด

ข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นทั้ง 3 ข้อนี้ เป็นสิ่งที่ผู้รับผิดชอบระบบการศึกษา ภาษาต่างประเทศในประเทศไทย โดยเฉพาะโรงเรียนที่ห่างไกลจากบรรยากาศ “การใช้ภาษาอังกฤษ” ควรจะได้ตระหนักและนำมาวิเคราะห์อย่างจริงจังเพื่อการพัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษ ในระดับต่างๆ และในพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ตามที่ควรจะเป็นมากกว่าที่ปรากฏ ในปัจจุบัน

6.2.3.2 โรงเรียนระดับประถมศึกษา มักจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมากเป็น โรงเรียนประจำหมู่บ้าน หรือ ตำบลที่ห่างไกลจากตัวเมือง จำนวนนักเรียนมักจะมีไม่มากพอต่อ สัดส่วนครู 1 คน ทำให้ครูประจำการต้องรับภาระการสอนมาก เช่น ที่โรงเรียนบ้านหาดเบี้ย อำเภอบางคนที มีผู้อำนวยการ 1 คน ครู 2 คน เมื่อคณะผู้วิจัยเข้าไปเยี่ยมโรงเรียน พบว่า ครู 1 คน ต้องสอน นักเรียนรวมกัน 3 ห้อง คือ ครูคนแรกสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ครูคนที่สองสอนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4-6 อีกกรณีหนึ่ง คือ โรงเรียนบ้านโพรงงาม อำเภอวังสะพุง ที่ในปีการศึกษา 2551 มีครูเกษียณอายุราชการ 3 คน แต่ไม่ได้รับการจัดสรรอัตราทดแทน เนื่องจากจำนวนนักเรียน ในโรงเรียนในปัจจุบัน ไม่ถึงเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

6.2.3.3 ชุมชน จากประเด็นนโยบายการรับบรรจุครูประจำการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งในเรื่องคุณสมบัติทางการศึกษา และ จำนวนนักเรียน ส่งผลกระทบในหลายๆด้าน ดังนี้

คุณภาพการเรียนการสอน

ในเมื่อโรงเรียนมีครูที่ต้องสอนแทบทุกวิชา การเรียนการสอนจึงเป็นลักษณะของสอนให้เสร็จสิ้นไปตามเนื้อหาในแต่ละวัน มากกว่าจะมีเวลาคิดสร้างสรรค์ผลงานเพื่อพัฒนานักเรียนและพัฒนาตัวเองตามที่ครูต้องการ โรงเรียนในลักษณะนี้ มักจะพบว่า คุณภาพทางวิชาการของนักเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

กำลังใจของบุคลากร

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายประเมินโรงเรียนต่างๆ โดยใช้เกณฑ์ที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้ครูที่ประจำการในโรงเรียนขนาดเล็กยิ่งหมดกำลังใจในการพัฒนาโรงเรียน เพราะขาดแคลนกำลังบุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์ ทำให้ครูรู้สึกโดดเดี่ยวจากโรงเรียนขนาดใหญ่มากขึ้น

ความเชื่อมั่นของชุมชน

เมื่อโรงเรียนมีครูจำนวนน้อย นักเรียนน้อย อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่พอเพียง ชื่อเสียงในการแข่งขันด้านต่างๆของนักเรียนไม่ค่อยมี ส่งผลให้โรงเรียนประจำหมู่บ้านที่มีลักษณะเช่นนี้ ยิ่งถูกทอดทิ้งไปเรื่อยๆ ผู้ปกครองที่มีกำลังพอจะส่งบุตรหลานไปเรียนที่โรงเรียนที่มีความพร้อมกว่า ก็มักจะเลือกส่งบุตรหลานไปโรงเรียนเหล่านั้น แม้ว่าจะต้องเสียเวลา ค่าเดินทาง ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายต่างๆมากขึ้นก็ตาม เพราะเชื่อว่า บุตรหลานจะได้รับการศึกษาที่ดีกว่าโรงเรียนในหมู่บ้าน

ความเชื่อมั่นของชุมชน จึงเป็นผลย้อนไปถึงจำนวนนักเรียนที่น้อยลง ส่วนนักเรียนที่มีก็เป็นนักเรียนที่ขาดความพร้อมในด้านต่างๆ และส่งผลต่อครูที่ต้องรับภาระสอนนักเรียนที่ขาดความพร้อมเหล่านี้ รวมไปถึงการที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณ และเป็นลูกโซ่ไปถึงคุณภาพการศึกษาของอนาคตของชาติ ขวัญและกำลังใจของครู

ความปลอดภัยและเศรษฐกิจ

ผลสืบเนื่องจากการที่ชุมชนไม่เชื่อมั่นโรงเรียนของชุมชนเอง ทำให้นักเรียนหลายคนต้องเดินทางไปโรงเรียนที่ห่างไกลบ้านตัวเอง ภาพที่พบเห็นบ่อยครั้งในจังหวัดต่างๆ คือ ภาพนักเรียนโหนรถประจำทาง นั่งบนหลังคารถ หรือเดินทางโดยจับมือเตอไรซ์ตัวเองมากขึ้น เมื่อเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งจึงสร้างความสูญเสียให้พ่อแม่ ญาติพี่น้อง และที่สำคัญคือ กำลังของชาติอย่างน่าเสียดาย นอกจากนี้อุบัติเหตุแล้ว พบว่าผู้ปกครองต้องพยายามหาทางเพิ่มรายได้ของครอบครัวมากขึ้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของบุตรหลานในการเดินทางไปศึกษาที่โรงเรียนที่ต้องการ ผลที่เกิดขึ้นก็คือ เศรษฐกิจจะด้อยลงแบบผกผันกับปริมาณความต้องการทางวัตถุของคนทุกระดับ

6.2.4 การวิจัยโดยใช้ครูเป็นกลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้พบว่า ผู้สอนทุกคนทั้งที่เป็นครูประจำการ หรืออัตราจ้าง ทั้งที่เป็นระดับผู้บริหารและผู้สอน ต่างก็มีความสนใจในการพัฒนา เสริมสร้างศักยภาพของตนเอง เพราะเมื่อผู้วิจัยติดต่อโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ หรือ โรงเรียนอื่นๆ ในอำเภอต่างๆ ได้พบความตื่นตัวในการพัฒนาความรู้ตัวเองแทบทุกโรงเรียน แต่ปัญหาที่ทำให้การวิจัยดำเนินไปได้ยาก คือ ผู้สอนทุกคนทั้งที่เป็นครูประจำการ หรืออัตราจ้าง ทั้งที่เป็นระดับผู้บริหารและผู้สอน ต่างก็มีภารกิจมากมาย ทั้งที่เป็นงานประจำ งานบริการชุมชน และงานที่ต้องสนองตอบนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า การที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดอบรม พัฒนาความรู้ให้ครูในโรงเรียนต่างๆ บางครั้งจะมีลักษณะที่ห่างไกลจากปัญหาจริงๆ ของครู (Top down) ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายการอบรม นอกจากนี้ การอบรมเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ทำให้ครูในระดับประถมศึกษาเกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย เพราะความรู้ในการอบรมบางครั้งครูนำไปใช้ในการสอนจริงไม่ได้ พบว่า โดยมากต้องการให้แยกการอบรม ระหว่างระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ ครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาสนใจที่จะเข้ารับการอบรมเป็นกลุ่มเล็กๆ เพราะสามารถซักถามข้อสงสัยได้มากกว่า

6.2.5 คู่มือพัฒนาครู ผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ใช่วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยโดยตรง

โครงการวิจัยไม่ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือ สร้างสื่อและคู่มือประกอบการเรียนการสอน แต่ประสบผลสำเร็จในเรื่อง การสร้างคู่มือเพื่อพัฒนาตัวครูเอง ซึ่ง

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับข่าวการพัฒนาตนเองของครูภาษาอังกฤษที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าถึงได้จาก http://www.obc.gp.th/new/show-news.php?article_id=2530 เข้าถึงเมื่อ วันที่ 31 กรกฎาคม 2551) เป็นการพัฒนาครูพื้นฐาน หรือที่เรียกว่ากลุ่ม Basic มีผู้เข้ารับการอบรม 35 คน โดยเน้นการพัฒนาตัวเองของครู ข่าวนี้แสดงให้เห็นว่ายังมีครูผู้สอนภาษาอังกฤษอีกหลายคนในหลายเขตพื้นที่การศึกษาที่ต้องการพัฒนาตัวเอง ให้มีความรู้เพียงพอในการสอนนักเรียน

ดังนั้น คู่มือครูที่เป็นผลผลิตจากโครงการวิจัย ถึงแม้จะสามารถแก้ไขปัญหาย่อยๆ ได้ แต่เพียงอย่างเดียว คือ เป็นการพัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษ ไม่สามารถพัฒนาทักษะทุกด้านให้ครูได้ แต่ปรากฏว่า คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานโดยใช้โฟนิกส์ ได้รับความสนใจจากผู้สอนภาษาอังกฤษอย่างมาก แสดงให้เห็นว่าเป็นคู่มือที่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของผู้สอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะผู้วิจัยระหว่างที่ทำการวิจัยร่วมกับครูกลุ่มเป้าหมายว่า **ปัญหาพื้นฐานโดยมากเกิดจากตัวครูเอง** ถ้าครูมีความรู้ในระดับดีแล้ว สิ่งต่างๆ จะตามมาเอง เช่น วิธีการสอน การสร้างสื่อ และความคิดสร้างสรรค์ในการกำหนดวัตถุประสงค์การสอน เป็นต้น ดังนั้นการพัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษในครั้งต่อไป ควรคำนึงถึงปัญหาที่แท้จริงของผู้สอนให้มากขึ้น

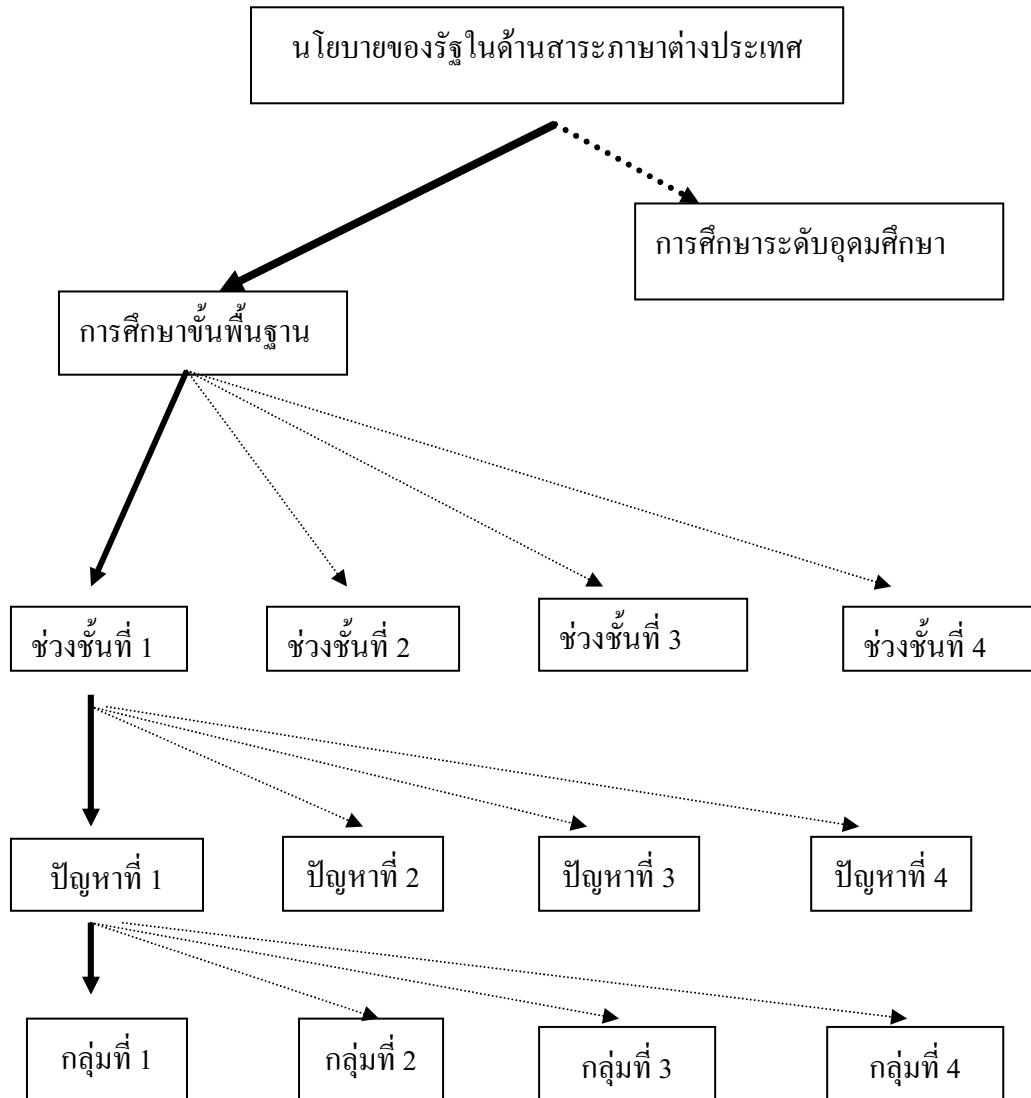
6.3 รูปแบบการแก้ไขปัญา

การตอบปัญหาตามวัตถุประสงค์การวิจัยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร แต่ผลสำเร็จที่ได้กลับเป็นเรื่องของคู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษของครู แสดงให้เห็นว่า ถ้าปัญหาเกี่ยวข้องกับระบบของราชการโดยรวม หรือเกี่ยวข้องกับระบบที่มีขนาดใหญ่ การแก้ปัญหาเป็นเรื่องค่อนข้างยาก แต่เมื่อจำกัดเป้าหมายให้เล็กลงจนเป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มบุคคล การแก้ปัญหามีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จได้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นว่าการแก้ปัญหาใดๆ ถ้าเริ่มที่จุดแรกของปัญหา ก็จะประสบผลสำเร็จ เป็นลำดับๆ ไป ดังนั้น รูปแบบการแก้ปัญหาคงจะมีลักษณะการแบ่งย่อยกลุ่มเป้าหมายและปัญหาตามแนวคิดของรูปแบบการแก้ปัญหาแบบแยกกลุ่ม ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

แนวคิดของรูปแบบการแก้ปัญหาแบบแยกกลุ่ม

1. แยกระดับผู้ที่รับการพัฒนาให้ชัดเจน
2. มีระบบการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสองทาง (two-way communication) หมายความว่า การวิเคราะห์ปัญหาใดๆ ต้องนำวัตถุประสงค์ทั้งของระดับบนมาวิเคราะห์ร่วมกับสภาพที่เป็นจริงของระดับล่าง อย่างตรงไปตรงมา เพื่อที่จะสามารถประเมินสถานการณ์ได้ถูกต้อง
3. แยกประเด็นการพัฒนาให้ชัดเจน และต้องสอดคล้องกับสภาพ ที่เป็นจริงให้มากที่สุด
4. การจัดกลุ่มผู้รับการอบรมหรือการพัฒนา ให้มีลักษณะใกล้เคียงกันมากที่สุด
5. กลุ่มผู้รับการอบรมหรือพัฒนา ไม่ควรมีจำนวนมากเกินไป (ไม่ควรเกิน 40 คน)
6. การดำเนินการพัฒนาควรมีความสม่ำเสมอ เนื้อหาต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ

ดังนั้น การพัฒนาทักษะผู้สอนภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานควรมีรูปแบบตามภาพที่ 6.1

ภาพที่ 6.1 แสดงรูปแบบการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะผู้สอนภาษาอังกฤษ

คำอธิบายภาพที่ 6.1

ภาพที่ 6.1 เป็นการแสดงรูปแบบการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยต้องเริ่มต้นจากนโยบายของรัฐในด้านสาระภาษาต่างประเทศซึ่งเป็นส่วนสูงสุด และกำหนดแบบ

เฉพาะเจาะจงลงมาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกำหนดช่วงชั้นที่ต้องการแก้ปัญหา ซึ่งในภาพที่ 1 เน้นช่วงชั้นที่ 1 ต่อจากนั้นเป็นการกำหนดประเด็นปัญหาให้ชัดเจนทีละเรื่อง เมื่อได้ปัญหาแล้ว ต้องแยกกลุ่มเป้าหมายเพราะถึงแม้จะเป็นปัญหาเหมือนกัน แต่เงื่อนไขของกลุ่มเป้าหมายอาจจะแตกต่างกันได้ ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ ดังนั้น การแยกกลุ่มตามปัญหาเพื่อแก้ไขปัญหาก็เป็นเรื่องที่สำคัญ

6.4 ข้อเสนอแนะ

ควรมีการวิจัยในประเด็นต่อไปนี้ เพื่อให้การพัฒนากระบวนการศึกษาขั้นพื้นฐานประสบผลสำเร็จมากขึ้น

1. ทักษะการพูดในระดับประโยคของผู้สอน
2. ทักษะการใช้ไวยากรณ์ในระดับประโยค
3. ความรู้เชิงวัฒนธรรมและความสามารถในการประยุกต์วัฒนธรรมทั้ง 2 วัฒนธรรมให้ผู้เรียนที่เป็นคนไทยเข้าใจ
4. ทักษะการอ่านจับใจความในระดับอนุเขตของผู้สอน เพราะการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานในช่วงชั้นที่ 1-2 ผู้สอนมักจะใช้นิทานเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

6.5 สรุป

การศึกษาปัญหาของผู้สอนภาษาอังกฤษ จำเป็นต้องศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน เช่น สภาพความเป็นอยู่ของผู้สอน สภาพของโรงเรียน สภาพการทำงานและภาระงาน ขวัญและกำลังใจ รวมทั้งความรู้ ความมั่นใจของครู

นอกจากนี้ การแก้ไขปัญหาก็จำเป็นต้องใช้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆมาผสมผสานกัน เพราะผู้ที่เป็นเป้าหมายการศึกษา คือ คน ที่อาศัยในโลกแห่งศาสตร์สาขาต่างๆมากมาย เช่น สาขาสถาปัตยกรรม เพราะเกี่ยวข้องกับภาษา สาขาจิตวิทยาเพราะต้องวิจัยโดยมีคนเป็นเป้าหมาย ต้องตระหนักและเคารพในความรู้สึกของผู้ที่การวิจัยเข้าไปเกี่ยวข้องกับ สาขาการศึกษา เพราะเกี่ยวข้องกับ

การวิเคราะห์ปัญหาของเนื้อหาและวิธีการสอน สาขาสังคมวิทยา เพราะผู้วิจัยต้องเข้าใจสภาพของ สังคมครูในเขตเมืองว่าแตกต่างจากสังคมครูในชนบทอย่างไร ควรเข้าไปติดต่อบริษัทในลักษณะใด รวมทั้งต้องเข้าใจความคิด ความรู้สึกของครูในสังคมที่เป็นอยู่

การนำความรู้ความเข้าใจเรื่องปัญหาในด้านต่างๆ และศาสตร์ในสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมพิจารณาในการวางแผนการวิจัยครั้งนี้ ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่แท้จริง วิธีแก้ไขได้สำเร็จในส่วนที่เป็นเรื่องของรายบุคคล โดยสังเกตได้จากผลของการตอบรับ การ ประเมิน และการนำคู่มือครูไปใช้ และ สิ่งที่ผู้วิจัยมุ่งหวังคือ ต้องการให้เป็นข้อคิดของผู้ที่จะเข้ามา แก้ไขปัญหาการศึกษา โดยเฉพาะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษว่า ต้องพิจารณาปัญหาที่แท้จริง ต้องแก้ไขอย่างจริงจัง ต้องยอมใช้เวลาและงบประมาณเพื่อผลสัมฤทธิ์ระยะยาว ไม่ควรเน้นนโยบาย ที่ต้องการให้เกิดการทุ่มทุนในการใช้งบประมาณโดยใช้การรายงานผลสัมฤทธิ์เชิงประจักษ์ ณ เวลา ของการใช้งบประมาณและจำนวนคนที่เข้ารับการพัฒนา

บรรณานุกรม

- กานดาวัลย์ คุณานนท์วิทยา. 2543. การพัฒนาชุดการสอนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. สารนิพนธ์เทคโนโลยีการศึกษา (กศ.ม.) บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร.
- กฤษณา ยอดมงคล. 2548. ผู้ช่วยศาสตราจารย์. เอกสารคำสอนรายวิชาภาษาศาสตร์เบื้องต้น. คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กุศยา แสงเดช. 2542. การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร: หลากหลายวิธีสอนของครูต้นแบบ 2541 วิชา
ภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. 2539. แนวการสอนภาษาอังกฤษชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1. บริษัทคอร์นฟอร์ม จำกัด. กรุงเทพมหานคร.
- จินดา เสงี่ยมบูรณ์. ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2523. ชุดการสอนระดับประถมศึกษา. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อสาร
การสอนระดับประถมศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บ้านน้ำภู, โรงเรียน. 2548. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 1 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.
- ปัญญา การนอก. 2545. ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนศัพท์ยาก. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปรารมภ์รัตน์ โชติกเสถียร. 2546. การออกเสียงสระและพยัญชนะในภาษาอังกฤษ. สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณี สายบัว และ ศุสดี สว่างศรี. 2548. คู่มือการจัดการสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษช่วง
ชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรขั้น
พื้นฐาน. บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว) จำกัด.
- พันธุ์ทิพย์ रामสูตร. 2540. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. พี.เอ.อี.พี. กรุงเทพมหานคร.
- พัฒนาชุมชนอำเภอเมืองเลยและองค์การบริหารส่วนตำบลเมือง, สำนักงาน. 2549. แผนพัฒนา
หมู่บ้านบ้านน้ำภู หมู่ที่ 4 ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย.
- ไพรินทร์ พ่วงจันทร์. 2542. การสร้างชุดฝึกการสอนฝึกทักษะการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัย
บูรพา.

- ภูเบศ ไช้ภูเขียว. 2550. การพัฒนาทักษะการออกเสียงพยัญชนะท้ายคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนท่ามะไฟหวาน อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์.
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- มดิชน. หนังสือพิมพ์รายวัน. ยาวชนไทยติดอินเทอร์เน็ตเกม เพราะอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก ฉบับ
วันที่ 25-26 กุมภาพันธ์ 2551 หน้า 26
- วรัญญา ภัทรสุข. 2546. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชรီ ลาวรรณ. 2542. การศึกษาความสัมพันธ์ของความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิจัยและพัฒนา, สถาบัน. 2547. รวมบทความงานวิจัย 2537--2546. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุ
รนารี
- วิชาการ, กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการสอนสำหรับครูระดับประถมศึกษา: Dear English
Teacher. 2540. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- _____ 2542. คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา เล่ม 2 ตามหลักสูตร
ภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2533), กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____ 2546. คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร. 2545.
การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน.
- วิโรจน์ พานิชกุล. (มปพ.) หลักอังกฤษระดับประถมศึกษา. สำนักพิมพ์ MAC.
- ศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น. 2549. วารสารศูนย์วิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี ปีที่ 4 ฉบับที่ 6 กุมภาพันธ์-กรกฎาคม 2549 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. ม.พ.ป. การสอนทักษะวิชาภาษาอังกฤษ. ภาควิชามัธยมศึกษา. คณะครุ
ศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537. วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมยศ แม่นแย้ม. 2543. ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ. สำนักพิมพ์เคสดีไทย. กรุงเทพมหานคร.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. ผู้ช่วยศาสตราจารย์. 2529. ภาษาและการสอน. สำนักพิมพ์สุกัญญา
กรุงเทพมหานคร.
- อรพิน พจนานนท์. 2537. สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรุณี เหลืองหิรัญ.2533. การศึกษาความพร้อมทางภาษาและการคิดแก้ปัญหา. ปริญญาโท.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Gerald Kelly และ คณะ. 2004.วิธีสอนการออกเสียง. บริษัท เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า จำกัด.

<http://www.kruthai.info>

<http://210.246.188.53/trang1kmc/modules.php?name=New&file=print&sid>

International Dictionary of English. 1995. Cambridge University Press.

Mahidol University. 1990. **Studies in Language and Language Teaching:** Occasional Papers.

Oxford Learner's Pocket Dictionary with Illustrations. 1992. Oxford University Press.

Peter Ladefoged. 2006. **A Course in Phonetics.** แปลโดย รศ. ดร. อภิลักษณ์ ธรรมทวีกุล.

สำนักพิมพ์ Thomson Learning. ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน

ออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนติกส์ขั้นพื้นฐาน
สำหรับผู้ที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ยอดมงคล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวยิ่งศักดิ์ คชโคตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
นางสาวสุนทรี ชนะบุตร	โรงเรียนบ้านน้ำภู
นางศรีสุดา ดาวงษา	โรงเรียนบ้านน้ำภู

คำนำ

คู่มือการออกเสียงด้วยโฟเนติกส์ หรือที่เรียกว่า สัทอักษร (phonetics) ขั้นพื้นฐาน เป็นคู่มือฝึกการออกเสียงภาษาอังกฤษ สำหรับผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษหรือผู้ที่ต้องการศึกษาการออกเสียงภาษาอังกฤษ ที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษโดยตรง และเพื่อไม่ให้ผู้ศึกษาคู่มือรู้สึกว่าเป็นตำราวิชาการมากเกินไป ภาษาที่ใช้อธิบายจึงเป็นภาษาพูดง่ายๆ ธรรมดาๆ ไม่ให้เป็นภาษาทางภาษาศาสตร์มากเกินไป

ผู้เขียนหวังว่า คู่มือฉบับนี้จะช่วยให้ผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับการออกเสียงภาษาอังกฤษรู้สึกว่าการออกเสียงภาษาอังกฤษไม่ยากเกินที่คนไทยจะฝึกได้ จำไว้นะคะ ภาษาอังกฤษกินไม่ได้...แต่เท่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ยอดมงคล และ คณะ

สู้ ๆ นะ ค .. รั... ่า... บ

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

เพื่อพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยสัญลักษณ์โฟเนติกส์ หรือที่เรียกว่า ภาษาวิชาการว่า **สัทอักษร** ตั้งแต่ระดับหน่วยเสียงจนถึงระดับคำ สำหรับผู้สอนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท โดยตั้งข้อสมมุติฐานว่า ถ้าผู้สอนรู้วิธีออกเสียงและสามารถออกเสียงภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจแล้ว สิ่งที่ดีๆก็จะตามมาเอง

หมายเหตุ ตัวอย่างเสียงในคู่มือฉบับนี้ โดยมากเป็นสำเนียงอังกฤษแบบบริติช (โดยทั่วไปมักจะหมายถึงสำเนียงอังกฤษแบบผู้พูดในประเทศอังกฤษ) แต่ผู้ศึกษาสามารถใช้สัญลักษณ์ชุดเดียวกันนี้ ฝึกการออกเสียงแบบสำเนียงอเมริกันก็ได้ (โดยทั่วไปมักจะหมายถึงสำเนียงอังกฤษแบบผู้พูดในประเทศสหรัฐอเมริกา)

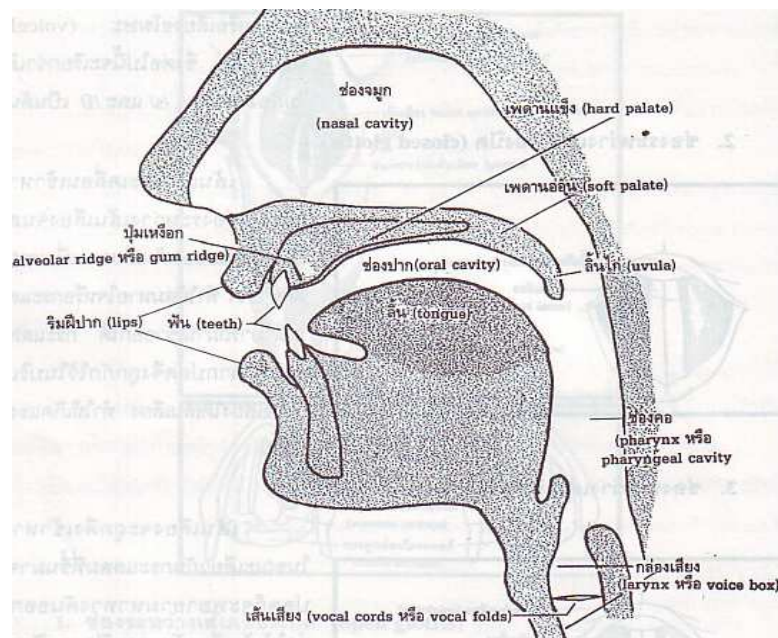
องค์ประกอบการศึกษาคู่มือ

ถ้าผู้ศึกษาคู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน มีความประสงค์ที่จะศึกษาพัฒนาตนเองอย่างจริงจังโดยใช้เวลาไม่มากนัก และประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ควรจะมีสิ่งต่อไปนี้

1. คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน
2. พจนานุกรมภาษาอังกฤษที่แสดงคำอ่านด้วยสัญลักษณ์โฟเนติกส์
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านโฟเนติกส์ ช่วยฝึกการออกเสียงโดยตรง ใช้เวลาประมาณ 10 ชั่วโมง

พินลม	หมายถึง การเป่าลมออกจากปากตามปกติ
พินลมแรง	หมายถึง การเป่าลมออกจากปากโดยใช้แรงลมมากกว่าปกติ
ปากเหยียด	หมายถึง ลักษณะรูปปากเหมือนคนกำลังยิ้มออกมาเต็มที่
ปากห่อ	หมายถึง ลักษณะรูปปากคล้ายๆคนกำลังหุบยิ้ม
ปากกลม	หมายถึง ลักษณะรูปปากคล้ายๆคนกำลังทำปากจู๋
เติมไม้เอกในใจ	หมายถึง การลดระดับเสียงลงต่ำ คล้ายๆเติมเสียงไม้เอกเป็นวิธีการออกเสียงที่ภาษาอังกฤษเรียกว่าเสียงสั้น
เสียงตัวสะกด	หมายถึง เสียงพยัญชนะหลังสระ ซึ่งถ้ามีสัญลักษณ์โฟเนติกส์ปรากฏ ต้องออกเสียงทุกเสียง
เสียงควบกล้ำ	หมายถึง เสียงพยัญชนะหรือเสียงสระ ที่ปรากฏคู่กันตามสัญลักษณ์โฟเนติกส์ ไม่ใช่รูปอักษร และปรากฏตั้งแต่สองเสียงขึ้นไป เช่น data /๗ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๐๘ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๓ ๑๒๔ ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๒๗ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๕๖ ๑๕๗ ๑๕๘ ๑๕๙ ๑๖๐ ๑๖๑ ๑๖๒ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕ ๑๖๖ ๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๑ ๑๘๒ ๑๘๓ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๘๖ ๑๘๗ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๑ ๑๙๒ ๑๙๓ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๔ ๒๐๕ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๐๙ ๒๑๐ ๒๑๑ ๒๑๒ ๒๑๓ ๒๑๔ ๒๑๕ ๒๑๖ ๒๑๗ ๒๑๘ ๒๑๙ ๒๒๐ ๒๒๑ ๒๒๒ ๒๒๓ ๒๒๔ ๒๒๕ ๒๒๖ ๒๒๗ ๒๒๘ ๒๒๙ ๒๓๐ ๒๓๑ ๒๓๒ ๒๓๓ ๒๓๔ ๒๓๕ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๓๘ ๒๓๙ ๒๔๐ ๒๔๑ ๒๔๒ ๒๔๓ ๒๔๔ ๒๔๕ ๒๔๖ ๒๔๗ ๒๔๘ ๒๔๙ ๒๕๐ ๒๕๑ ๒๕๒ ๒๕๓ ๒๕๔ ๒๕๕ ๒๕๖ ๒๕๗ ๒๕๘ ๒๕๙ ๒๖๐ ๒๖๑ ๒๖๒ ๒๖๓ ๒๖๔ ๒๖๕ ๒๖๖ ๒๖๗ ๒๖๘ ๒๖๙ ๒๗๐ ๒๗๑ ๒๗๒ ๒๗๓ ๒๗๔ ๒๗๕ ๒๗๖ ๒๗๗ ๒๗๘ ๒๗๙ ๒๘๐ ๒๘๑ ๒๘๒ ๒๘๓ ๒๘๔ ๒๘๕ ๒๘๖ ๒๘๗ ๒๘๘ ๒๘๙ ๒๙๐ ๒๙๑ ๒๙๒ ๒๙๓ ๒๙๔ ๒๙๕ ๒๙๖ ๒๙๗ ๒๙๘ ๒๙๙ ๓๐๐ ๓๐๑ ๓๐๒ ๓๐๓ ๓๐๔ ๓๐๕ ๓๐๖ ๓๐๗ ๓๐๘ ๓๐๙ ๓๑๐ ๓๑๑ ๓๑๒ ๓๑๓ ๓๑๔ ๓๑๕ ๓๑๖ ๓๑๗ ๓๑๘ ๓๑๙ ๓๒๐ ๓๒๑ ๓๒๒ ๓๒๓ ๓๒๔ ๓๒๕ ๓๒๖ ๓๒๗ ๓๒๘ ๓๒๙ ๓๓๐ ๓๓๑ ๓๓๒ ๓๓๓ ๓๓๔ ๓๓๕ ๓๓๖ ๓๓๗ ๓๓๘ ๓๓๙ ๓๔๐ ๓๔๑ ๓๔๒ ๓๔๓ ๓๔๔ ๓๔๕ ๓๔๖ ๓๔๗ ๓๔๘ ๓๔๙ ๓๕๐ ๓๕๑ ๓๕๒ ๓๕๓ ๓๕๔ ๓๕๕ ๓๕๖ ๓๕๗ ๓๕๘ ๓๕๙ ๓๖๐ ๓๖๑ ๓๖๒ ๓๖๓ ๓๖๔ ๓๖๕ ๓๖๖ ๓๖๗ ๓๖๘ ๓๖๙ ๓๗๐ ๓๗๑ ๓๗๒ ๓๗๓ ๓๗๔ ๓๗๕ ๓๗๖ ๓๗๗ ๓๗๘ ๓๗๙ ๓๘๐ ๓๘๑ ๓๘๒ ๓๘๓ ๓๘๔ ๓๘๕ ๓๘๖ ๓๘๗ ๓๘๘ ๓๘๙ ๓๙๐ ๓๙๑ ๓๙๒ ๓๙๓ ๓๙๔ ๓๙๕ ๓๙๖ ๓๙๗ ๓๙๘ ๓๙๙ ๔๐๐ ๔๐๑ ๔๐๒ ๔๐๓ ๔๐๔ ๔๐๕ ๔๐๖ ๔๐๗ ๔๐๘ ๔๐๙ ๔๑๐ ๔๑๑ ๔๑๒ ๔๑๓ ๔๑๔ ๔๑๕ ๔๑๖ ๔๑๗ ๔๑๘ ๔๑๙ ๔๒๐ ๔๒๑ ๔๒๒ ๔๒๓ ๔๒๔ ๔๒๕ ๔๒๖ ๔๒๗ ๔๒๘ ๔๒๙ ๔๓๐ ๔๓๑ ๔๓๒ ๔๓๓ ๔๓๔ ๔๓๕ ๔๓๖ ๔๓๗ ๔๓๘ ๔๓๙ ๔๔๐ ๔๔๑ ๔๔๒ ๔๔๓ ๔๔๔ ๔๔๕ ๔๔๖ ๔๔๗ ๔๔๘ ๔๔๙ ๔๕๐ ๔๕๑ ๔๕๒ ๔๕๓ ๔๕๔ ๔๕๕ ๔๕๖ ๔๕๗ ๔๕๘ ๔๕๙ ๔๖๐ ๔๖๑ ๔๖๒ ๔๖๓ ๔๖๔ ๔๖๕ ๔๖๖ ๔๖๗ ๔๖๘ ๔๖๙ ๔๗๐ ๔๗๑ ๔๗๒ ๔๗๓ ๔๗๔ ๔๗๕ ๔๗๖ ๔๗๗ ๔๗๘ ๔๗๙ ๔๘๐ ๔๘๑ ๔๘๒ ๔๘๓ ๔๘๔ ๔๘๕ ๔๘๖ ๔๘๗ ๔๘๘ ๔๘๙ ๔๙๐ ๔๙๑ ๔๙๒ ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕ ๔๙๖ ๔๙๗ ๔๙๘ ๔๙๙ ๕๐๐ ๕๐๑ ๕๐๒ ๕๐๓ ๕๐๔ ๕๐๕ ๕๐๖ ๕๐๗ ๕๐๘ ๕๐๙ ๕๑๐ ๕๑๑ ๕๑๒ ๕๑๓ ๕๑๔ ๕๑๕ ๕๑๖ ๕๑๗ ๕๑๘ ๕๑๙ ๕๒๐ ๕๒๑ ๕๒๒ ๕๒๓ ๕๒๔ ๕๒๕ ๕๒๖ ๕๒๗ ๕๒๘ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๓ ๕๓๔ ๕๓๕ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๐ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๕ ๕๔๖ ๕๔๗ ๕๔๘ ๕๔๙ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๕๒ ๕๕๓ ๕๕๔ ๕๕๕ ๕๕๖ ๕๕๗ ๕๕๘ ๕๕๙ ๕๖๐ ๕๖๑ ๕๖๒ ๕๖๓ ๕๖๔ ๕๖๕ ๕๖๖ ๕๖๗ ๕๖๘ ๕๖๙ ๕๗๐ ๕๗๑ ๕๗๒ ๕๗๓ ๕

รู้จักรูปร่างอวัยวะในปากเพื่อการฝึกลูกออกเสียง

ลิ้นแตะปุ่มเหงือก

ลิ้นแตะเพดานแข็ง

ลิ้นส่วนหลัง

การหดลิ้น

หมายถึง ใช้ปลายลิ้นไปแตะที่บริเวณปุ่มเหงือก หลังฟันบน

หมายถึง ใช้ลิ้นส่วนที่ถัดมาจากปลายลิ้น แตะบริเวณที่ถัดมาจากปุ่มเหงือก คือ เพดานแข็ง เช่น ออกเสียง จอ ซอ

ให้นึกถึงเวลาเราออกเสียง กอ จะสังเกตได้ว่าลิ้นของเราส่วนใด ขยับตัวสูงขึ้น ก็คือส่วนที่เรียกว่า ลิ้นส่วนหลัง

หมายถึง เราขยับลิ้นมาแตะที่ใดที่หนึ่งแล้วหดกลับทันที เช่น เสียง th /*/ ให้ใช้ปลายลิ้นแตะขอบล่างของฟันบนแล้วหดกลับ เหมือนที่บางคนพูดคำว่า สิบบาท โดยที่มีลิ้นแลบออกมานั่นเอง

กักลม

หมายถึงการให้อวัยวะสองส่วนแตะกันให้สนิทก่อนคลายตัว
ปล่อยเสียงลมออกมา เช่น เสียง p ผู้พูดต้องใช้ริมฝีปากทั้งสอง
ประกบกันให้ติดกันให้สนิท ก่อนคลายตัวเพื่อปล่อยลมออกมา
เสียง t ผู้พูดต้องใช้ปลายลิ้นกดที่ปุ่มเหงือกให้สนิท ก่อนคลายตัว
เพื่อปล่อยลมออกมา เสียง k ผู้พูดต้องให้ลิ้นส่วนหลังแตะเพดาน
แข็งให้สนิท ก่อนคลายตัวเพื่อปล่อยลมออกมา

วิธีการศึกษาคู่มือ

การศึกษาคู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน สามารถศึกษาตามความ
ประสงค์ของผู้ศึกษาในลักษณะใดก็ได้ แต่สำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยกับสัญลักษณ์โฟเนติกส์ ผู้จัดทำขอ
แนะนำวิธีการศึกษาดังนี้

1. ทำใจให้ว่าง อ่านคู่มือทั้งฉบับไปเรื่อยๆจนจบเหมือนกับอ่านนิยายทั่วไป เพื่อให้เกิด
ภาพโดยรวมว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ไม่จำเป็นต้องทำความเข้าใจเฉพาะเรื่อง
2. เริ่มศึกษาเสียงสระก่อน เพราะมีจำนวนน้อย การออกเสียงไม่ยากนัก การออกเสียง
เกี่ยวกับรูปร่างของริมฝีปากมากที่สุด ว่าเป็นริมฝีปากเหยียด หรือ ริมฝีปากห่อเท่านั้น แล้วจึงทำ
แบบฝึกหัดเพื่อทบทวนความจำ
3. ฟังออกเสียงตามคำอธิบาย ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ไม่เป็นไร
4. ศึกษาเสียงพยัญชนะ ทำแบบฝึกหัดเพื่อทบทวนความจำ และฟังออกเสียงตามคำอธิบาย
ได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ไม่เป็นไร เช่นกัน
5. เพื่อความสะดวกของแต่ละบุคคล ผู้ศึกษาสามารถตั้งชื่อสัญลักษณ์เองตามความรู้สึก
เพื่อให้จำได้ เช่น สัญลักษณ์ * บางคนเรียกว่า สามห้อย สัญลักษณ์ ๔ บางคนเรียกว่า วิกัว
และสัญลักษณ์ ♣ บางคนเรียกว่า เสียงไล่ไก่ เป็นต้น
6. ฟังอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (ในขั้นแรกไม่ต้องสนใจความหมายก็ได้) ในพจนานุกรม
ที่แสดงวิธีออกเสียงด้วยสัญลักษณ์โฟเนติกส์ โดยเริ่มจากคำพยางค์เดียวก่อน แล้วค่อยๆเพิ่มจำนวน

พยางค์ไปเรื่อยๆ ควบคู่กับเปิดคู่มือออกเสียงสัญลักษณ์จากคู่มือภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐานประกอบการฝึก จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น

ถ้าจำสัญลักษณ์และสามารถออกเสียงได้
จะเป็นคำศัพท์คำไหน ก็ไม่มีปัญหา

พจนานุกรมช่วยได้...บ้าง

พจนานุกรม (dictionary) คนไทยเรียกกันสั้นๆว่า “ดิก” เวลาออกเสียงเป็นภาษาอเมริกัน ออกเสียงว่า ดิกเคินเอริ หรือแบบชาวอังกฤษว่า ดิกเคินริ แต่จะออกแบบไหนก็ช่าง จำไว้อย่างเดียวว่า ออกเสียง ดิก ให้ดังกว่า พยางค์ที่เหลือทั้งหมด ก็พอกล่อมแกล้มไปได้ เพราะถึงอย่างไร เราไม่ได้เกิดในประเทศที่พูดภาษาอังกฤษ หรือมีโอกาสไปเติบโตในประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษ เกิดในประเทศไทย ออกเสียงได้ขนาดนี้ นับว่าเยี่ยมมากแล้ว

โดยทั่วไป พจนานุกรมที่เรามักจะใช้กันเวลาเจอคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ไม่คุ้นเคย ก็คือพจนานุกรมภาษาอังกฤษที่มีคำอ่านเป็นภาษาไทย และคำแปลเป็นภาษาไทย ซึ่งก็ช่วยชีวิตเราได้ในระดับหนึ่ง แต่ถ้าต้องการให้ออกเสียงแล้วฟังคล้ายๆกับเจ้าของภาษานั้น ต้องเลือกพจนานุกรมให้เหมาะสมนะคะ

แล้วจะใช้พจนานุกรมแบบไหนดี

วิธีเลือกพจนานุกรมเพื่อใช้ฝึกออกเสียงให้เหมือน หรือเกือบเหมือนเจ้าของภาษา ควรพิจารณาพจนานุกรมที่แสดงคำอ่านด้วยตัวสัทอักษร (phonetic symbols) สำหรับพจนานุกรมขนาดเล็ก ขนาดกลาง บางเล่มก็แสดงวิธีอ่านด้วยสัทอักษร แต่ที่ดียิ่งขึ้น คือ พจนานุกรมที่แสดงการแยกพยางค์ให้ด้วย ซึ่งโดยมากเป็นพจนานุกรมขนาดใหญ่ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

weekday	แปลว่า วันจันทร์ถึงวันศุกร์	วิกิ เฉ็เคย
พจนานุกรมขนาดเล็ก แสดงการอ่านเป็นสัทอักษรว่า		/ฉ♦หฺ=แฉฉฉฉ /
พจนานุกรมฉบับใหญ่ แสดงเครื่องหมาย จุด แยกพยางค์		/ฉ♦หฺ=แฉฉฉฉฉฉฉ /
Beautiful	แปลว่า สวยงาม	บิว เฉ็ ทะเฟิล
พจนานุกรมขนาดเล็ก แสดงสัญลักษณ์สัทอักษรว่า		/ฉฉฉ♦♦♦♦♦♦♦♦ /
พจนานุกรมขนาดใหญ่ แสดงเครื่องหมายจุดแยกพยางค์		/ฉฉฉ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦ /

จะเห็นได้ว่า ตัวอย่างแรกและตัวอย่างที่สี่ เป็นพจนานุกรมที่แสดงวิธีออกเสียงด้วยภาษาไทย ให้ความสะดวกในเรื่องพยางค์มาก เพราะสอดคล้องกับลักษณะการแยกพยางค์ในภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่ออกเสียงเป็นคำๆ

ตัวอย่างที่สองและตัวอย่างที่ห้า เป็นพจนานุกรมที่แสดงวิธีออกเสียงด้วยสัญลักษณ์สัทอักษร แต่ไม่มีจุดแยกพยางค์ให้ ต้องอาศัยความรู้พื้นฐานของผู้ใช้พอสมควร

ตัวอย่างที่สามและตัวอย่างที่หก เป็นพจนานุกรมที่แสดงคำอ่านเป็นสัญลักษณ์สัทอักษร มีจุดแยกพยางค์ ช่วยให้เราอ่านออกเสียงได้สะดวกมากขึ้น แต่พจนานุกรมขนาดใหญ่ไม่สะดวกกับการพกพา แต่สำหรับผู้ที่มีอาชีพสอนภาษาอังกฤษ หรือ ผู้ที่สนใจภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง ขอแนะนำให้ซื้อพจนานุกรมฉบับใหญ่ไว้ที่บ้าน หรือ ที่ทำงานสำหรับการตรวจสอบหรือค้นหาคำตามที่ต้องการโดยเฉพาะ และควรมีฉบับกระเป๋าดัดตัวเอาไว้ สำหรับเป็นคู่มือประจำตัวก็ดีค่ะ

คำถามที่ดูเหมือนจะตอบได้...แต่

Ch- ออกเสียงอย่างไรกันแน่

บางทีก็ออกเสียงคล้ายๆ ช ช้าง แต่บางที คล้ายเสียง ค ควาย

ch	ออกเสียงเป็น ช เช่น
chair	/๕♦♣♠๕★/ เก้าอี้
chicken	/๕♦♣๕&๕๕■/ ไก่ ลูกไก่
chew	/♦♣u:/ เคี้ยว
church	/♦♣๕=♦♣/ โบสถ์
ch	ออกเสียงเป็น ค เช่น
character	/๕&๕→□๕๕๕&๕♦★/ บุคลิก
chemical	/๕&♣○๕๕๕&๕●/ สารเคมี
Christ	/:k pα๕.๕๕๕/ พระเยซู
anchor	/๕→๕๕๕&๕★/ สมอเรือ

คนไทยไม่จำเป็นจะต้องออกเสียงได้เหมือนกับฝรั่งจริงๆ
เพียงแต่รู้วิธีออกเสียงและสามารถฝึกออกเสียงได้ ก็เพียงพอ

Ch....Sh...ออกเสียงต่างกันอย่างไร

มีคำบางคำที่ภาษาเขียนของภาษาไทยไม่สามารถบอกความแตกต่างกันได้ คือ ในพจนานุกรมแสดงการออกเสียงเป็นเสียง **ช** ซ้ำเหมือนกัน ในขณะที่เสียงของผู้เป็นเจ้าของภาษาจะบอกได้ทันทีว่า เสียงพยัญชนะ ch ต่างจาก sh (**ch** =   / **sh** =) รวมทั้งเสียงพยัญชนะสะกดของคู่ที่สอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาษาอังกฤษ	ความหมาย	วิธีออกเสียง
chip	แผ่นบางๆ	ชิพ
ship	เรือเดินสมุทร	ชิพ
catch	จับ คว่า	แคช
cash	เงินสด	แคช

ปัญหา คือ สำหรับคนไทย เราจะออกเสียง **ช** ซ้ำ ในคำว่า chip / catch กับ ship / cash ให้แตกต่างกันได้อย่างไร เพราะในพจนานุกรมบางฉบับที่มีขนาดใหญ่ และรู้ว่าควรแสดงความแตกต่างของเสียง ก็ใช้วิธีใส่สัญลักษณ์เป็นการเตือนผู้ใช้พจนานุกรม โดยแสดงวิธีออกเสียงดังนี้

ช = sh เช่น shoulder rush
 ช = ch เช่น chest touch

แสดงว่า เสียงสองเสียงนี้ต้องออกเสียงต่างกัน แต่เราจะออกเสียง ช และ ช ให้แตกต่างกันได้อย่างไร จำเป็นต้องอาศัยความรู้ทางโฟเนติกส์และการฝึกออกเสียง จึงจะช่วยให้

ทำอย่างไร จึงจะออกเสียง ท ทหาร.....ธ ธง ให้ต่างกัน

สำหรับการใช้พจนานุกรมเพื่อแปลภาษาอังกฤษ และแสดงคำอ่านออกเสียงเป็นภาษาไทย ดูเหมือนว่าจะไม่ปัญหาสำหรับคนไทย แต่จริงๆแล้ว ผู้ใช้ภาษาอังกฤษ หรือ ผู้สอนภาษาอังกฤษต้องระวังพอสมควร เพราะในภาษาไทย เสียงอักษรต่อไปนี้ ออกเสียงเหมือนกันทั้งหมด คือ ทอ ได้แก่ เสียง ท ทหาร - ธ ธง - ฐ ฐฐาน - ถ ถง -ฒ ผู้เฒ่า และ ฑ ฑนางมณฑิมา เมื่อเป็นภาษาอังกฤษ พจนานุกรมจะแทนเสียงที่ต่างกันด้วยอักษรต่างกัน ลองมาดูการออกเสียงโดยคำอ่านที่เป็นภาษาไทย ดังตัวอย่างต่อไปนี้ค่ะ

ภาษาอังกฤษ	ความหมาย	วิธีออกเสียง
thank	ขอบใจ ขอบคุณ	แธงค
tank	รถถัง ถังน้ำ	แทงค
thin	ผอม บาง	ธิน
tin	แร่ ดีบุก	ทิน

ถ้าดูจากวิธีออกเสียง ก็พอจะรู้ว่าเสียงตัวพยัญชนะนำแตกต่างกัน แต่เราจะทำอย่างไร ให้เสียง ท ทหารในภาษาไทย มีเสียงที่แตกต่างจากเสียง ธ ธง ถ้าจะบอกว่าไม่เป็นไร แล้วทำไมพจนานุกรมจึงระบุคำอ่านต่างกัน แธงค กับ แทงค แสดงว่า เสียงที่ต่างกัน ย่อมให้ความหมายที่ต่างกัน ถ้าเราไม่ระวัง จาก “ขอบใจ” จะกลายเป็น “รถถัง” จาก “ผอมบาง ร้างน้อย” กลายเป็น “ดีบุก” ไปได้

ผู้สอนภาษาอังกฤษ...ควรรู้จักโฟเนติกส์

เจ้าของภาษายังมีปัญหการสอนออกเสียงภาษาอังกฤษของตนเอง เราไม่ใช่เจ้าของภาษาฯ จึงเป็นเรื่องปกติ ดังข้างต่อไปนี้

“.....รัฐบาลจอร์จ ดับเบิลยู บุช ต้องตั้งคณะกรรมการวิจัยการอ่านระดับชาติ(National Reading Research) มาทำวิจัยถึงสาเหตุของความล้มเหลวของระบบการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ โดยได้วิเคราะห์ วิจัย วิธีสอน ในอดีตย้อนกลับไปประมาณ 30 ปี เพื่อหาวิธี ใหม่ที่สอนอ่านได้ผลและไม่เปลืองงบประมาณรัฐ”

ทำไมจึงอ่านภาษาอังกฤษไม่ออก

ผลงานวิจัยนี้สรุปว่า ปัญหาการอ่าน เขียนภาษาอังกฤษไม่ได้ตามเกณฑ์ เป็นเพราะวิธีการ สอนภาษาอังกฤษที่เน้นสอนอ่านเป็นคำ ที่เรียกว่า whole language ซึ่งได้ใช้มาเกือบร้อยปีแล้วงานวิจัยด้านการอ่านสรุปด้วยว่า วิธีที่ได้ผลดีที่สุดที่จะให้ผู้เรียนอ่านภาษาอังกฤษ อย่างชด้อยชดคำด้วยความมั่นใจ ต้องเริ่มด้วยการสอนให้ผู้เรียนรู้จักแยกแยะหน่วยเสียง ภาษาอังกฤษ หรือถอดรหัสเสียงทั้งหมด 42 เสียง ทั้งที่มีสระเพียง 5 ตัว และพยัญชนะ 26 ตัว ก่อนที่จะอ่านเป็นคำ และเมื่อเอาหน่วยเสียงมาเชื่อมกับตัวอักษร ผู้เรียนสามารถที่จะอ่าน ภาษาอังกฤษได้อย่างง่ายดายและชด้อยชดคำ ด้วยสำเนียงมาตรฐานเหมือนเจ้าของภาษาต้นแบบ แม้ไม่เคยไปเรียนต่างประเทศมาก่อน

ดังนั้น จึงมีการปิดฝุ่น เอาหลักสูตรวิชา โฟเนติกส์ (Phonetics) ในประเทศไทย เป็นวิชาที่ ใช้สอนผู้ที่เรียนวิชาภาษาศาสตร์ ระดับปริญญาตรี โท และ เอก เพื่อมาประกอบอาชีพครูสอน ภาษาอังกฤษ ให้มาเป็นหลักสูตร โฟนิกส์ (Phonics) ที่สามารถสอนเด็กระดับอนุบาล หรือก่อน อนุบาลได้ ให้เข้าใจ....”

โฟเนติกส์...คืออะไร

โฟเนติกส์ เป็นการพูดทับศัพท์คำศัพท์ทางวิชาการภาษาศาสตร์ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า **phonetics** (อ่านว่า โฟเนติกส์) มาจากคำว่า phone รวมกับคำว่า etics คำว่า phone แปลว่าเสียง ส่วนคำว่า etics หมายถึงเสียงจริงๆ เสียงที่เปล่งออกมาตามที่เป็นจริง คำว่า **phonetics** (หมายถึงลงเสียงเน้นหนักตรงพยางค์ที่อยู่หน้าพยางค์สุดท้าย) นักภาษาศาสตร์คนไทยบางคนเรียกว่า สัทอักษร

สัญลักษณ์โฟเนติกส์หนึ่งตัวแทนเสียงเพียงเสียงเดียว จึงไม่เกิดความสับสนในการออกเสียง และเสียงทุกเสียงในพจนานุกรมที่มีสัญลักษณ์ทางโฟเนติกส์ปรากฏอยู่ ต้องออกเสียงทุกตัว

การนำสัญลักษณ์ที่เรียกว่า **โฟเนติกส์** มาใช้ในการฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษ เป็นวิธีการหนึ่งที่เชื่อว่า สามารถช่วยให้ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา สามารถออกเสียงคล้ายๆกับเจ้าของภาษาได้ และถ้าผู้ฝึกสามารถออกเสียงตามลักษณะของสัญลักษณ์สัทอักษรได้มากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสออกเสียง ส่งสำเนียงภาษาอังกฤษได้คล้ายกับเจ้าของภาษามากขึ้นเท่านั้น และผลที่จะตามมาก็คือ ความมั่นใจในการออกเสียง

สัทอักษรเพื่อฝึกภาษาอังกฤษในคู่มือฉบับนี้ เกี่ยวข้องกับเรื่องหลักๆ 3 เรื่อง คือ

- เสียงพยัญชนะ ได้แก่เสียงพยัญชนะนำ ทั้งที่เป็นเสียงเดี่ยว และเสียงควบกล้ำ ต่อมาคือเสียงพยัญชนะสะกด ทั้งที่เป็นเสียงเดี่ยวและเสียงควบกล้ำเช่นกัน
- เสียงสระ มีทั้งสระที่ออกเสียงชัดเจน สระที่ออกเสียงสั้นๆเบาๆ และมีเรื่องของสระเดี่ยวและควบกล้ำ
- เสียงเน้นหนัก เป็นการออกเสียงว่าพยางค์ไหนที่ต้องใช้เสียงดังและพยางค์ไหนที่ต้องออกเสียงเบาๆ

รูปอักษรกับเสียง

ภาษาอังกฤษมีรูปอักษรที่มีเสียงประจำตัวหนึ่งเสียงก็มี เช่น รูปอักษร p ออกเสียงเป็น /p/ รูปอักษร l ออกเสียงเป็น /l/ แต่ในขณะเดียวกัน รูปอักษรหนึ่งรูปอาจจะออกเสียงได้หลายอย่างก็มี เช่น t ออกเสียงเป็น /t/ ในคำว่า tin time top แต่บางครั้งออกเสียงเป็น เช่น คำว่า furniture // และที่ควรระวัง คือ บางเสียงไม่มีรูปอักษรตายตัว แต่มีเสียงเป็นเสียงต่างๆ เช่น vision ต้องออกเสียงเป็น // หมายความว่ารูปอักษร s ไม่ได้ออกเสียงเป็น /s/ แต่กลายเป็นเสียง //

การถอดรหัสเสียง จึงหมายถึงการทำความเข้าใจว่าภาษาอังกฤษนั้น รูปภาพตัวอักษรกับการออกเสียงจริงเป็นคนละส่วนกัน ภาพตัวอักษรตัวหนึ่งอาจจะออกเสียงเป็นเสียงเดียว อักษรบางตัวออกเสียงได้หลายแบบ และที่ต้องระวังคือ บางครั้งไม่มีรูปอักษรเฉพาะตัวแต่มีเสียง จึงเป็นเรื่องยากสำหรับผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา จะรู้ว่าเมื่อไรควรออกเสียงอย่างไร ดังตัวอย่างการแสดงรูปอักษรแบบเรียงตัว กับการออกเสียงจริงในภาษาอังกฤษ

รูปอักษร	เสียง
a	สระ เอ
	April / / เดือนเมษายน
	Ape / / ลิงใหญ่ เช่น กลอรี
	สระอา
ถ้า	car / / รถยนต์
	cart / / เกวียน
	สระแอ

แอปเปิ้ล

ant / ➔ ■ ◆ /

มด

รูปอักษร	เสียง
a	สระเออะ about / ★ ๕ ๐ ๕ ◆ / เกี่ยวกับ around / ★ ๕ □ ๕ ■ ๕ / โดยประมาณ
b	พยัญชนะคล้ายเสียง บ boy / b ๕ ๕ / เด็กผู้ชาย bee / ๐ ๕ ๕ / ผึ้ง
d	พยัญชนะคล้ายเสียง ด day / d ๕ ๕ / วัน date / d ๕ ๕ ◆ / วันที่
e	สระอี me / mi: / ฉัน (กรรม) verb to be / bi: / เป็น อยู่ คือ สระเอะ bell / b ๕ ● / กระดิ่ง beg / ๐ ๕ ๕ ๕ / ขอ
f	พยัญชนะคล้ายเสียง ฟ fan / f ➔ n / พัด five / f ๕ ๕ ๕ / ห้า

g

พยัญชนะคล้ายเสียง ก 'ไก' (แต่ไม่มีในภาษาไทย)

go /ŋo★✚/

ไป

gain /ŋoŋ✚■/

ได้รับ

รูปอักษร

เสียง

h

พยัญชนะคล้ายเสียง เอช

แต่เมื่อทำหน้าที่เป็นตัวพยัญชนะนำในคำศัพท์โดยมาก

จะออกเสียงเป็น ฮ ยกเว้น 5 คำ ที่ออกเสียงเป็น อ อ่าง
(ดูเรื่องพยัญชนะเดี่ยวนำ)

head /hɛð/

ศีรษะ

hand /h→■h/

มือ

i

สระไอ

kite /kɔ✚τ/

ว่าว

idol /ɪdɔ✚✚■h●/

ผู้ที่ได้รับความนิยม

เ

ปั้นที่ยกย่อง เป็นต้นแบบ

สระอิ

sit /s✚τ/

นั่ง

hit /h✚τ/

ตี

j

พยัญชนะคล้ายเสียง จ แต่เสียงต่ำ ฟันลมแรงๆ

jam /ɔC→O/

แยมที่ใช้ทาขนมปัง

jar /ɔC□/

โถ่งน้ำ

k

พยัญชนะคล้ายเสียง ค

key /kɛɿ/

กุญแจ

kite /kɔ✚τ/

ว่าว

พยัญชนะคล้ายเสียง ก เมื่อตามหลังเสียง /s/

sky /สค๑/ (อ่านว่า สกาย) ท้องฟ้า

skin /สค๑v/ (อ่านว่า สกิน) ผิวหนัง

รูปอักษร	เสียง
l	พยัญชนะคล้ายเสียง ล lion /ล๑●๑๑๑/ สิงโต live/●๑๑/ อยู่อาศัย (เป็นคำกริยา) live /ล๑๑๑/ สด (เป็นคำคุณศัพท์) เช่นถ่ายทอดสดรายการโทรทัศน์
m	พยัญชนะคล้ายเสียง ม man /ม๑v/ คน ผู้ชาย make /ม๑๑๑/ กระทำ
n	พยัญชนะคล้ายเสียง น nest /νε๑๑/ รังนก name /νε๑๑/ ชื่อ แต่สังเกตว่า ถ้าปรากฏหน้าเสียง -k และเสียง -g มักจะออกเสียงเป็น ง ู anchor /๑๑→๑๑๑๑๑/ สมอเรือ angry /๑๑→๑๑๑๑๑/ โกรธ
o	สระโอ mango /๑๑μ→๑๑๑๑๑๑/ มะม่วง so /๑๑๑๑/ ดังนั้น
p	พยัญชนะคล้ายเสียง พ

pin /π[✋]v/ เข็มหมุดpen /π[■]/ ปากกา

รูปอักษร	เสียง
q	พยัญชนะคล้ายเสียง ควบกล้ำ คว- quality /^๑kw①[✋][✋]✦✧/ คุณภาพ queen /kwɛ[]]v/ พระราชินี ยกเว้น quay /kwɛ[]]/ ท่าเรือ
r	พยัญชนะคล้ายเสียง คล้ายเสียง ร rain /[□]■[✋]■/ ฝน radio /^๑□[■]✋[✋]✋[✋]★✧/ วิทยุ แต่ถ้าเกิดในตำแหน่งหลังสระและพูดด้วยสำเนียง อังกฤษ จะไม่ออกเสียง -r แต่สำเนียงอังกฤษอเมริกันจะ ออกเสียงโดย-r horn /^๑②:■/ หรือ /^๑②:p■/ เขาสัตว์ morning /^๑○②[□]✋[✋]✋/ หรือ /^๑○②[□]p[✋]✋[✋]/ เช้า
s	พยัญชนะคล้ายเสียง ส ศ ซ ษ sun /^๑ʃv / ดวงอาทิตย์ see /^๑se[]]/ มองเห็น
t	พยัญชนะคล้ายเสียง ท ฐ ถ ฑ ฒ ฐ toy /^๑②[✋]/ ของเล่น time /^๑ta[✋]μ/ เวลา
u	สระอุ push /π[✋]✦/ ผลัก

z

พยัญชนะคล้ายเสียง ซ (แต่ภาษาไทยไม่มีเสียงนี้)

zoo/ซู/ สวนสัตว์

zero /เซโร/ ศูนย์

เสียงสระเดี่ยวในภาษาอังกฤษ

เรามักจะสอนกันว่า เสียงสระในภาษาอังกฤษมี 5 ตัว คือ a e i o u อันที่จริงแล้วเป็นเพียงรูปอักษรที่หมายถึงเสียงสระ และรูปอักษรกับเสียงจริงอาจจะไม่ตรงกันก็ได้

เสียงสระในภาษาอังกฤษจริงๆแล้วมีมากกว่า 5 เสียง เวลาออกเสียงเกี่ยวข้องกับรูปร่างของริมฝีปากมากที่สุด เริ่มจาก ปากเหยียดสุดแบบคนที่ยิ้มอย่างเต็มที่ และค่อยๆลดการยิ้ม หรือที่เรียกว่า ทุบยิ้มลงมาเรื่อยๆ จนถึงระดับริมฝีปากห่อมากที่สุด หรือที่เรียกว่าปากกลม หรือ ปากจู๋

ชุดที่ 1 เริ่มออกเสียงจากลักษณะริมฝีปากเหยียดออกมากที่สุด เหมือนคนกำลังยิ้มอย่างเต็มที่ แล้วค่อยๆทุบยิ้มตามลำดับ

)(

ออกเสียงคล้ายสระ อี เช่น คำว่า

bean /บี/ ถั่ว me /มี/ ฉัน feet /ฟี/ เท้า

✋

ออกเสียงคล้ายสระ อี เช่น คำว่า

sit /ซี/ นั่ง it /อี/ สรรพนาม มัน kid /คีด/ เด็ก

u

ออกเสียงคล้ายสระ เอะ เช่น คำว่า

bet /เบต/ พนัน pet /เพต/ สัตว์เลี้ยง wet /เวต/ เปียก

➔

ออกเสียงคล้ายสระ แอะ หรือ แอ เช่น คำว่า

bat /แบต/ ค้างคาว cat /แคต/ แมว mat /แมต/ เสื่อ

✌

ออกเสียงคล้ายสระ อา เช่น คำว่า

barn / ๐๒๐■ / car / &๒๐ / hard / ๒๒๐■ / หนัก

ข้อสังเกต ริมฝีปากเสียงแรก จะเหยียดออกมากที่สุด และค่อยๆ หุบลงตามลำดับ

ชุดที่ 2 เริ่มออกเสียงจากลักษณะริมฝีปากที่ค่อยๆ ห่อตัว จนริมฝีปากเป็นรูปวงกลมตามลำดับที่เสียงสระตัวสุดท้าย

- ① ออกเสียงคล้ายสระ อา แต่ปากห่อมากกว่าเสียง ๒ เช่น คำว่า
dog / ๒①๒ / สุนัข donkey / ๒๒①๒๒&๒ / ลา
occupy / ๒①&๒๒๒๒๒๒ / ครอบครอง
- ② ออกเสียงคล้ายสระ ออ เช่น คำว่า
chalk / ๒๒๒๒ / ชอล์ก for / ๒๒ / สำหรับ talk / ๒๒๒ / คุย
- ๒๒ ออกเสียงคล้ายสระ อุ เช่น คำว่า
book / ๐๒๒ / หนังสือ cook / &๒๒ / ปรุงอาหาร look / ๒๒๒ / ดู
- ๒๒๒ ออกเสียงคล้ายสระ อู เช่น คำว่า
food / ๒๒๒๒ / อาหาร moon / ๐๒๒๒ / ดวงจันทร์
June / ๒๒๒๒ / มิถุนายน

ข้อสังเกต ริมฝีปากของเสียงสระเสียงแรกจะค่อยๆ ห่อตามลำดับ จนริมฝีปากกลมสำหรับเสียงสระตัวสุดท้าย

ชุดที่ 3 เรียกกันว่าเสียงสระกลาง ริมฝีปากเปิดเล็กน้อย อยู่ในรูปปกติ

- ๒๒๒ ออกเสียงคล้ายสระ เออ เช่น คำว่า
her / ๒๒๒๒(๒) / เธอ ของเธอ bird / ๐๒๒๒ / นก
nurse / ๒๒๒๒ / นางพยาบาล
- ★ ออกเสียงคล้ายสระ เออะ ในพยางค์ที่ไม่เน้นเสียง เช่น คำว่า

about

/★๑๐๓◆/ เกี่ยวกับ American

/★๑๐๓□๑๒★■/

ชาวอเมริกัน parade /□★๑๑๑๓๑๒□๓๑๒/ ขบวนแห่ ขบวนพาเหรด

เสียงกลาง ออกเสียงคล้ายกับเสียงสระ ๑ และ ๒ เช่น คำว่า

but /๑๒◆/ แต่ cut /๑๒◆/ ตัด hut /๑๒◆/ กระต่อม

*หมายเหตุ (r) หมายถึงสำเนียงภาษาอังกฤษอเมริกันที่มีเสียง r ลงท้าย แต่สำเนียง
ภาษาอังกฤษแบบอังกฤษ จะไม่มี

ทบทวนเสียงสระเดี่ยวทั้งหมด ว่าออกเสียงอย่างไร

→

.....

+

.....

↶

.....

★

.....

๑

.....

①

.....

๓

.....

)(□

.....

)(□

.....

๑

.....

๑□

.....

↶

.....

①

.....

→

.....

②

.....

๑

.....

+

.....

◆□

.....

◆□

.....

๓

.....

★

.....

๑□

.....

↶

.....

๑

.....

เสียงสระควบกล้ำในภาษาอังกฤษ

ก่อนอื่นให้ยึดเอาสัญลักษณ์โฟเนติกส์ เป็นหลักว่า เสียงใดเป็นสระควบกล้ำ เพราะถ้าดูรูปอักษรอาจจะเป็นสระเดี่ยว แต่ในพจนานุกรมเป็นควบกล้ำ เช่น day เป็น // go เป็น // ๗๐ ★ ✕/ ผู้ศึกษาควรพยายามออกเสียงสัญลักษณ์โฟเนติกส์ให้ครบทุกตัว ไม่ว่าจะเป็นเสียงพยัญชนะ หรือ เสียงสระ

เวลาออกเสียงสระควบกล้ำ วิธีออกเสียงให้ออกเสียงเป็นสระเดี่ยวติดต่อกันไปเรื่อยๆ เท่านั้น โดยมากเสียงสระควบกล้ำในภาษาอังกฤษเสียงสระตัวแรกจะค่อนข้างดังกว่าตัวอื่นๆ (ใน

ที่นี้ แสดงด้วยสัญลักษณ์ตัวที่โตกว่าตัวที่ออกเสียงเบา) เช่น คือ เสียงสระ เอ ตาม ด้วยสระ อ เราก็ออกเสียง เอ ดังๆ และเสียง อ ตามมาเบาๆ เท่านั้นเอง

เสียงสระควบกล้ำชุดที่ 1 เสียงที่สองออกเสียง อ เบาๆ

 ออกเสียงคล้ายสระ เอ ดังๆและตามด้วยเสียงสระ อ เบาๆ เร็วๆ เป็น เอ อ
เช่น คำว่า cake /k/ ขนมเค้ก make // ทำ May // เดือน พฤษภาคม

② ออกเสียงคล้ายสระ ออ ดังๆและตามด้วยเสียงสระ อ เบาๆ เร็วๆ เป็น ออ อ
เช่น คำว่า annoy /★ / รบกวนรำคาญ boy // เด็กชาย coin // เหรียญ

 ออกเสียงคล้ายสระ อา ดังๆและตามด้วยเสียงสระ อ เบาๆ เร็วๆ เป็น อา อ
เช่น คำว่า my // ของฉัน child // เด็ก kind // ใจดี

เสียงสระควบกล้ำชุดที่ 2 เสียงที่สองออกเสียง เออ เบาๆ

 ★ ออกเสียงคล้ายสระ อี ดังๆและตามด้วยเสียงสระเออ เบาๆ เบาๆ เร็วๆ
เป็น อีเออ เช่นคำว่า hear /★/ ได้ยิน there // ที่นั่น
where /★/ ที่ไหน

✕ ★ ออกเสียงคล้ายสระ อุ ดังๆและตามด้วยเสียงสระเออ เบาๆ เบาๆ เร็วๆ
เป็น อุเออ เช่น คำว่า cure /★/ รักษา secure /★/ ปลอดภัย

pure /□๕★/ บริสุทธิ์ ล้วนๆ ภาษาอังกฤษกรณีที่มีสระ ๕ เป็นสระเสียงแรก
ของพยางค์ จะมีเสียงคล้ายๆเสียง ย ยักษ์ ควบกล้ำ คำว่า pure จึงมีลักษณะการออกเสียง
คล้ายกับ พ + ย ตามด้วยสระ ๕ และตามด้วยเสียงสระ ★ เบาๆ

๓★ ออกเสียงคล้ายสระ เอ ดังๆ และตามด้วยเสียงสระเออ เบาๆ เบาๆ เร็วๆ
เป็น เอ เออ เช่น คำว่า air /๓★/ อากาศ
chair /◆๑๓★/ เก้าอี้ hair /๓๓★/ ผม

เสียงสระควบกล้ำชุดที่ 3 เสียงที่สองออกเสียง อุ เบาๆ

เสียงสระควบกล้ำชุดนี้ เป็นการออกเสียง เออ ธรรมดาๆ ก่อนแล้วจึงห่อปากกลม

★๕ ออกเสียงคล้ายสระ เออ ดังๆและตามด้วยเสียงสระ อุ เบาๆ เบาๆ เร็วๆ เบาๆ เร็วๆ เป็น
เออ อุ เช่น คำว่า go /๓๑★๕/ ไป so /◆★๕/ ดังนั้น toe /◆★๕/ นิ้วเท้า

๕๕ ออกเสียงคล้ายสระ อา ดังๆและตามด้วยเสียงสระ อุ เบาๆ เบาๆ เร็วๆ
เป็น อา อุ เช่น คำว่า cow /๕๕๕๕/ วัวตัวเมีย down /๕๕๕๕/ ลดต่ำ how
/๓๕๕๕/ อย่างไร

การออกเสียงสระหลายๆเสียงในคำศัพท์

เวลาพบสัญลักษณ์เสียงสระหลายๆตัว ไม่ต้องตกใจ ให้ค่อยๆออกเสียงทีละตัว จนคุ้นเคย
และค่อยลงเสียงหนักในพยางค์ที่ต้องเสียงดัง ที่เหลือ ให้ลดเสียงลงเบาๆ แต่ทุกตัวต้องออกเสียง
เช่น

road ออกเสียงแบบอังกฤษว่า /□★๕๕/ แปลว่า ถนน

วิธีออกเสียง /□+ ★ +๕+ ๕/ คือ เรอะ + เออ + อุ + ค หมายความว่า

ให้ออกเสียง r แล้วต่อด้วยสระเออ เป็น เรอ แล้วต่อด้วยสระอุ เป็น เรอุ แล้วจบลงด้วยการออกเสียง d ออกเสียงแบบอเมริกันว่า /□★+□/ ก็เป็นลักษณะเดียวกัน คือ **ออกเสียงทีละเสียงจนครบ**

hour /๑+★/ แปลว่า ชั่วโมง

วิธีออกเสียง /๑+★+★/ คือ ออกเสียง อา ต่อด้วยเสียง อุ และ เสียง เออะ และคำศัพท์คำนี้ เน้นหนักที่พยางค์แรก คือ เสียงสระ อา ก็ให้ออกเสียง อา ดังๆ และลดเสียง อุ และ เออะ ลง

ground /๗□๕+■□/ แปลว่า พื้นดิน

วิธีออกเสียง /๗□๕+■□/ คือ ออกเสียง กร - ตามด้วยเสียง อา ต่อด้วยเสียง อุ หลังจากนั้นออกเสียงตัวสะกด เป็น อิน = n ด = d
เป็น กร- อา-อุ-อิน-ด

★ เสียงที่แสดงการออกเสียงด้วยสัญลักษณ์ โฟเนติกส์ ต้องออกเสียงทุกเสียง

เสียงพยัญชนะนำเดี่ยวในพยางค์หรือคำ

เวลาอ่านตัวอักษรภาษาอังกฤษ ให้นึกถึงเวลาอ่านภาษาไทยที่ลงด้วยสระอะให้หมดคนะคะ เช่น กะ ขะ ณะ แต่เสียงภาษาอังกฤษ เสียงค่อนข้างเป็นสระ เออะ เช่น เสียง /p/ อ่านว่า เพอะ ไม่ใช่ ฟี /t/ อ่านว่า เทอะ ไม่ใช่ ที /k/ อ่านว่า เคอะ ไม่ใช่ เค /s/ อ่านว่า เสอะ ไม่ใช่ เอส เป็นต้น

ชุดที่ 1 เสียงกักในปาก เริ่มจากริมฝีปาก ลิ้นขยับไปปุ่มเหงือก และ เพดานแข็งตามลำดับ

- รูปอักษรที่มักจะพบคือ p ออกเสียงคล้ายๆ เสียง พ พาน เช่น คำว่า
pin /□♩■/ เจ็มหมุด pet /□ℳ◆/ สัตว์เลี้ยง police /□★♩●)(□♦/ ตำรวจ
- ∩ รูปอักษรที่มักจะพบคือ b ออกเสียงคล้ายๆ เสียง บ ใบไม้ เช่น คำว่า
bin /∩♩■/ ถังขยะ beg /∩ℳ∩/ ขอ begin /∩♩♩∩♩■/ เริ่ม
- ◆ รูปอักษรที่มักจะพบคือ t ออกเสียงคล้ายๆ เสียง ท ทหาร เช่น คำว่า
tail /◆ℳ♩●/ หาง tell /◆ℳ●/ บอก ten /◆ℳ■/ สิบ
- ≡ รูปอักษรที่มักจะพบคือ d ออกเสียงคล้ายๆ เสียง ด เด็ก เช่น คำว่า
day /≡ℳ♩/ วัน doctor /♩≡①&♩◆★/ หมอ dog /≡①∩/ สุนัข

- & รูปอักษรที่มักจะพบคือ k ออกเสียงคล้ายๆ เสียง ค ควาย เช่น คำว่า
key /&)(□/ กุญแจ kick /&♩&/ เตะ kill /&♩●/ ฆ่า
- ∩ รูปอักษรที่มักจะพบคือ g ออกเสียงคล้ายๆ เสียง ก ไก่ แต่เดิมเสียงไม้เอกในใจก่อนที่จะ
กระแทก ลมออกมาแรงๆเป็น เกอะ เช่น คำว่า
good /∩♩♩/ ดี go/∩★♩/ ไป guard /∩♩♩/ รักษาความปลอดภัย

ชุดที่ 2 ปล่อยลมออกทางจมูก เรียกว่าเสียงนาสิก

- รูปอักษรที่มักจะพบคือ m ออกเสียงคล้ายๆ เสียง ม ม้า เช่น
man /○♩■/ คน ผู้ชาย make /○ℳ♩&/ ทำ match /○♩◆●/ จับคู่
- รูปอักษรที่มักจะพบคือ n ออกเสียงคล้ายๆ เสียง น นู เช่น
neck /■ℳ&/ คอ name /■ℳ♩○/ ชื่อ needle /♩■)(□♩●/ เข็ม
- ☹ รูปอักษรที่มักจะพบคือ -ng ออกเสียงคล้ายๆ เสียง ง งู เช่น
ring /□♩☹/ แหวน โทรศัพท์ (คำกริยา) pink /□♩☹&/ สีส้ม
singer /♩♦♩☹♩★/ นักร้อง ผู้ร้องเพลง

ทบทวนเสียงพยัญชนะนำเดี่ยวชุดที่ 1

□	!..... อะ.....	๑	!..... อะ.....
◆	!..... อะ.....	๒	!..... อะ.....
๕	!..... อะ.....	๖	!..... อะ.....

ทบทวนเสียงพยัญชนะนำเดี่ยวชุดที่ 2

○	!..... อะ.....
■	!..... อะ.....
✕	!..... อะ.....

ชุดที่ 3 เป็นเสียงกักและปล่อยลมทันที

◆● รูปอักษรที่มักจะพบคือ ch แต่บางครั้งก็ไม่ใช่

ก่อนออกเสียง วางปลายลิ้นตรงตำแหน่งที่เราจะออกเสียง ท ทหาร(ปุ่มเหงือก)
กดลิ้นให้แน่นนิดหนึ่ง แล้วกระแทกลมออกมาทันที บางครั้งจะตรงกับรูปอักษร
ch เช่น

chair /◆●๓★/ เก้าอี้ child /◆●๖๗●๒ /

china /๗◆●๖๗๗๗◆★/ เครื่องปั้นดินเผา แต่บางครั้งจะตรงกับรูปอักษร t

เช่น furniture /๗๗๗๗๗๗๗๗◆◆★/

๒๐ ก่อนอื่น จะต้องเข้าใจว่าเสียงนี้ ไม่มีรูปอักษรตายตัว ขึ้นอยู่กับลักษณะการ
ปรากฏตัวในคำศัพท์ วิธีออกเสียง ให้วางปลายลิ้นตรงตำแหน่งที่เราจะออกเสียง
ด เด็ก (ปุ่มเหงือก) กดลิ้นให้แน่นนิดหนึ่ง เติมเสียงไม่เอกในใจ เพื่อให้เสียงต่ำลง
แล้วกระแทกลมออกมาแรงๆทันที เช่น

page /□๓๗๒๐/ หน้ากระดาษ joy /๒๐๗๒๗/ ร่าเริง สนุกสนาน

join /๒๐๗๒๗๗/ เชื่อมต่อกัน ร่วมกัน

ชุดที่ 4 เป็นเสียงปล่อยลมแบบเสียดแทรกติดต่อกัน ไม่มีการกักลม

- บางครั้งจะตรงกับรูปอักษร sh วิธี ออกเสียงให้ห่อปากเป็นรูปกลมๆ แล้วพ่นลมออกมา ที่เรามักจะเรียกว่าเสียง ไล้ไล้ เช่น

shoe /●◆□/ รองเท้า ship /●☞□/ เรือ sheep /●)(□/ แกะ

- ☾ เสียงนี้ ไม่มีรูปอักษรตายตัว ขึ้นอยู่กับลักษณะการปรากฏตัวในคำ เช่น คำว่า vision ต้องออกเสียง -s- เป็นเสียง ☾ เช่นคำว่า /๗❖☞☾☞■/ วิสัยทัศน์ major / ๗○๓ ☞☾★/ วิชาเอก pleasure /๗□●๓ ☞☾★/ ความพึงพอใจ

★ สังเกตได้ว่า เสียงชุดที่ 3 เราจะรู้สึกว่าจะต้องใช้ลิ้นกดบริเวณปุ่มเหงือกแรงๆ ก่อนพ่นลมออกมา แต่เสียงชุดที่ 4 ไม่ต้องใช้ลิ้นกดปุ่มเหงือก เพียงแต่ทำปากห่อ ริมฝีปากกลมๆ แล้วพ่นลมออกมาได้เลย

ทบทวนเสียงพยัญชนะเดี่ยวชุดที่ 3 และ 4

◆●	เ..... อะ.....	☞☾	เ..... อะ.....
●	เ..... อะ.....	☾	เ..... อะ.....
☞☾	เ..... อะ.....	◆●	เ..... อะ.....
☾	เ..... อะ.....	●	เ..... อะ.....

ชุดที่ 5 เป็นเสียงเสียดแทรก ลมผ่านออกจากปากได้อย่างต่อเนื่อง

- ↗ รูปอักษรที่มักจะพบคือ f
วิธีออกเสียงให้ยกฟันล่างมาแตะที่ริมฝีปากบน ปล่อยลมออกตามไรฟัน เช่น
fat /↗→◆/ ไขมัน อ้วน fan /↗→■/ พัด five /↗☞☞❖/ ห้า
- ❖ รูปอักษรที่มักจะพบคือ v

วิธีออกเสียงยกฟันล่างมาแตะที่ริม ฝีปากบน แต่ให้นึกเดิมเสียงไม้เอกในใจ
ก่อนปล่อยลมออกมาแรงๆตามไรฟัน เช่น

visa /๗❖⌘⌘★/ วีซ่า voice /❖๑✎♦/ เสียง van /❖➔■/ รถตู้

✱ รูปอักษรที่มักจะพบคือ th

วิธีออกเสียงให้ยกปลายลิ้นแตะฟันบน หดลิ้นกลับพร้อมกับปล่อยลมออกมา

ทันที เช่น thin /✱✎■/ ผอม thank /✱➔&/ ขอขอบคุณ thunder

/๗✱๗■๗๗★/ ฟาผ่า

๑ รูปอักษรที่มักจะพบคือ th

วิธีออกเสียงให้ยกปลายลิ้นแตะฟันบน แต่ให้นึกเดิมเสียงไม้เอกในใจ ก่อนหด
ลิ้นกลับปล่อยลมออกมาแรงๆทันที เช่น

they /๑๓✎/ พวกเขาทั้งหลาย then /๑๓■/ ต่อจากนั้น these /๑⌘♦/
เหล่านี้

♦ รูปอักษรที่มักจะพบคือ s-

ยกปลายลิ้นแตะหลังฟันบน (คล้ายๆจะออกเสียง ส เสือ) แล้วปล่อยลมออกมา
ตามมาตามไรฟัน เช่น

sad /♦➔๗/ เศร้า sun /♦๗■/ ดวงอาทิตย์ so /♦★๗/ ดังนั้น

Z รูปอักษรที่มักจะพบคือ z

วิธีออกเสียง ให้ยกปลายลิ้นแตะหลังฟันบน (คล้ายๆจะออกเสียง ส เสือ) นึกเดิม
เสียงไม้เอกในใจเพื่อให้เสียงต่ำลง แล้วปล่อยลมออกมาแรงๆตามมาตามไรฟัน

เช่น zebra /๗⌘⌘□★/ ม้าลาย zoo /⌘◆□/ สวนสัตว์

zero /๗⌘✎★๗□★๗/ ศูนย์

ทบทวนเสียงพยัญชนะนำเดี่ยวชุดที่ 4 + 5

๑!..... อะ..... ❖!..... อะ.....

Z!..... อะ..... ✎!..... อะ.....

- รูปอักษรที่มักจะพบคือ l
วิธีออกเสียง คล้ายๆเสียง ล ลิง เช่น
letter // จดหมาย lion // สิงโต lip // ริมฝีปาก
- รูปอักษรที่มักจะพบคือ r
ออกเสียง โดยห่อปากแล้วอปลายลิ้นขึ้นข้างบน แล้วออกเสียงทันที เช่น rabbit
// กระต่าย rain // ฝน rear // ด้านหลัง

ชุดที่ 8 เสียงลิ้นกดที่เพดานแข็ง

- △ รูปอักษรที่มักจะพบคือ y
วิธีออกเสียง ให้ออกเสียง คล้ายๆเสียง ย ยักษ์ ปลายลิ้นกดที่เพดานแข็ง ก่อนปล่อยลมออกมา เช่น
year // ปี yam // แยม yawn // หาว

ชุดที่ 9 เสียงริมฝีปากห่อกลม คล้าย ว แหวน

- ◆ รูปอักษรที่มักจะพบคือ w
วิธีออกเสียง คล้ายๆเสียง ว แหวน ปากห่อ เช่น
week // สัปดาห์ we // พวกเรา wet // เปียก

ไม่ยาก..ใช้ไหมครับ

ทบทวนเสียงพยัญชนะเดี่ยวทั้งหมด

	 ใส.....	●	 ใส.....
	 ใส.....		 ใส.....
◆	 ใส.....		 ใส.....
●	 ใส.....	◆	 ใส.....
	 ใส.....		 ใส.....
	 ใส.....	❖	 ใส.....
Z	 ใส.....	♂	 ใส.....
❄	 ใส.....	◆	 ใส.....
♂	 ใส.....	◆	 ใส.....
❖	 ใส.....	❄	 ใส.....
◆	 ใส.....	Z	 ใส.....
	 ใส.....	๐	 ใส.....
◆	 ใส.....	♂	 ใส.....
&	 ใส.....	๐	 ใส.....
○	 ใส.....	■	 ใส.....
☠	 ใส.....		 ใส.....
❖	 ใส.....	Z	 ใส.....
♂	 ใส.....	❄	 ใส.....
◆	 ใส.....	♂	 ใส.....

◆ ◆!..... อะ.....
 ❖!..... อะ.....
 ❄!..... อะ.....
 ◆ ◆!..... อะ.....
 Z!..... อะ.....

ตัวอย่างการฝึกสะกดคำด้วยสัญลักษณ์โฟเนติกส์

เสียงพยัญชนะนำเดี่ยว	เสียงสระ	เสียงพยัญชนะสะกด
X	✋	■

□ เพอะ + สระอิ ✋ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /□(✋)■/
 ๐ เบอะ + สระอิ ✋ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /๐(✋)■/
 ◆ เทอะ + สระอิ ✋ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /◆(✋)■/
 ๒ เดอะ + สระอิ ✋ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /๒(✋)■/
 & เกอะ + สระอิ ✋ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /&(✋)■/
 ๗ เกอะ + สระอิ ✋ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /๗(✋)■/

เสียงพยัญชนะนำเดี่ยว	เสียงสระ	เสียงพยัญชนะสะกด
X	➔	■

□ เพอะ + สระแอะ ➔ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /□➔■/
 ๐ เบอะ + สระแอะ ➔ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /๐➔■/
 ◆ เทอะ + สระแอะ ➔ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /◆➔■/
 ๒ เดอะ + สระแอะ ➔ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /๒➔■/
 & เกอะ + สระแอะ ➔ + สะกดด้วย เนอะ ■ อ่านว่า /&➔■/

เสียงพยัญชนะนำเดี่ยว	เสียงสระ	เสียงพยัญชนะสะกด
X	➔	□

□ เพอะ + สระแอะ ➔ + สะกดด้วย เพอะ □ อ่านว่า /□➔□/

๑ เบอะ + สระแอ ➔ + สะกดด้วยเพอะ □ อ่านว่า /๑➔□/
 ♦ เทอะ + สระแอ ➔ + สะกดด้วยเพอะ □ อ่านว่า /♦➔□/
 ๒ เดอะ + สระแอ ➔ + สะกดด้วยเพอะ □ อ่านว่า /๒➔□/
 & เอะ + สระแอ ➔ + สะกดด้วยเพอะ □ อ่านว่า /&➔□/

แบบฝึกหัดรวมพยัญชนะนำ สระ และเสียงตัวสะกด ที่เป็นเสียงเดียว

○ ➔ ■ อ่านว่า

๒ ✌ ■ อ่านว่า

♦ ๓ ■ อ่านว่า

& ✋ & อ่านว่า

๙ ♦ □ อ่านว่า

๑ ★ ■ อ่านว่า

๙ ✋ ♦ อ่านว่า

๒ ✋ ❖ อ่านว่า

★ ๙ ๑ ✋ ● ★ ♦ ✋ อ่านว่า

๙ ๓ ✋ ๑ ● อ่านว่า

★ ๙ ๑ ๒ □ ๒ อ่านว่า

★ ๙ ๑ ① ● ✋ ● อ่านว่า

★ ๙ ๑ ๙ ❖ อ่านว่า

➔ & ♦ อ่านว่า

★ ๙ ๒ □ ๓ ♦ อ่านว่า

๙ ✌ □ ๙ ♦ ★ อ่านว่า

★ ๙ ๒ ๓ ■ อ่านว่า

๙ ➔ ● & ★ ๙ ① ● อ่านว่า

๙ ➔ ๙ & ★ อ่านว่า

อ่านให้ได้นะคะ..จะได้มาสอนหนูได้ค่ะ

การออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ

การออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำในภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าออกเสียงควบกล้ำไม่ชัดเจน ความหมายจะเปลี่ยนไป วิธีฝึกง่ายๆ คือ ให้ฝึกออกเสียงพยัญชนะทีละตัวซ้ำๆ และค่อยๆ เพิ่มความเร็ว จนคล่อง เช่น **plan** เป็น พี-แลนๆๆๆๆ จนสามารถออกเสียง **แพลน** ได้ หรือกรณี **stream** ออกเสียงเป็น สี่-ตริ ะๆๆๆๆ จนออกเสียงเป็น **สตรี-** แล้วเพิ่มเสียงสะกดเป็น สตรีม

ตัวอย่าง

I like the **pan**. (แพน)

ฉันชอบกระทะใบนี้

I like the **plan**. (แพลน)

ฉันชอบแผนการนี้

*I will **pray** for him. (เพร)* ฉันจะ**สวดมนต์**ให้เขา

*I will **play** for him. (เพล)* ฉันจะ**เล่น**เพื่อเขา

She saw the **steam**. (สตีม)

เธอเห็น**ไอร้อน**พุ่งออกมา

She saw the **stream**. (สตรีม)

เธอเห็น**ลำธาร**

*She wanted to **dry**. (ดราย)* เธออยาก**ทำให้แห้ง**

She wanted to die. (ตาย) เธออยากตาย

Jack wanted to **tie** that box. (ทาย) แจ็คอยากจะมัดกล่องใบนั้น

Jack wanted to **try** that box. (ทร-าย) แจ็คอยากจะทดสอบกล่องใบนั้น

Mary tries to bend the powder stick. (เบ็นด) แมรีพยายามบิดแป้งแท่งนั้น

Mary tries to blend that powder stick. (เบล็นด) แมรีพยายามบดแป้งแท่งนั้น

สะปึก หรือ สปึก

ปัญหาที่อาจจะพบในการสอนออกเสียงพยัญชนะควบกล้ำ คือ การแยกพยางค์ตัวควบกล้ำออกเป็นสองพยางค์แบบภาษาไทย ที่พูดว่า สะพาน มะม่วง กระทะ ในภาษาอังกฤษก็อาจจะถูกโยงเข้าด้วยกันแบบภาษาไทย ดังตัวอย่าง

speak	นักเรียนอาจจะพูดเป็น สะ-ปึก
spin	นักเรียนอาจจะพูดเป็น สะ ปิน
small	นักเรียนอาจจะพูดเป็น สะ-มอน
plan	นักเรียนอาจจะพูดเป็น พะ-แลน
try	นักเรียนอาจจะพูดเป็น ทาย หรือ ทะ-ราย

วิธีแก้ไข

ให้สอนนักเรียนออกเสียงตัวนำด้วยสระ อี หรือ สระ อือ โดยออก เบาๆ อย่าให้เป็น สระ อะ เพราะวิธีนี้จะช่วยการลดการออกเสียงสระ อะ ได้

speak	ให้ออกเสียงเป็น ชื่อ-ปึก	และเพิ่มความเร็วขึ้น
spin	ให้ออกเสียงเป็น ชื่อ- ปิน	และเพิ่มความเร็วขึ้น
small	ให้ออกเสียงเป็น ชื่อ-มอ-ล	และเพิ่มความเร็วขึ้น
plan	ให้ออกเสียงเป็น ฟือ-แลน	และเพิ่มความเร็วขึ้น
try	ให้ออกเสียงเป็น ทือ-ราย	และเพิ่มความเร็วขึ้น

พยัญชนะควบกล้ำที่นำด้วยเสียง S+p, S+t, S+k

ภาษาอังกฤษมีลักษณะพิเศษในการออกเสียงควบกล้ำที่นำด้วยเสียง /s-/ กล่าวคือ กรณีที่มีเสียง /s-/ นำหน้าเสียง /p-/ เป็น /♦+/□/ เสียง เพอะ จะเปลี่ยนเป็น เสียง เปอะ ถ้าเสียง /s-/ นำหน้าเสียง /t-/ นำหน้าเสียง เทอะ เป็น /♦+/◆/ เสียง เทอะ จะเปลี่ยนเป็น เสียง เตอะ ถ้าเสียง /s-/ นำหน้าเสียง /k-/ เป็น /♦+/&'/ เสียง เคอะ จะเปลี่ยนเป็น เสียง เกอะ

ส + พ = สป-

ส + ท = สต-

ส + ค = สก-

ตัวอย่าง

pin /□☞■/ (พิน)	เข็มหมุด
peak /□)(□&'/ (พีค)	สูงสุด ยอด
pot /□①◆/ (พด)	กระถางดินเผา
top /◆①□/ (ทอป)	ข้างบน ยอด
till /◆☞●/ (ทิล)	จนกระทั่ง
tore /◆□(□/ (ทอ)	ขาด (อดีตของtare)
kin /&☞■/ (คิน)	พี่น้องญาติ
car /&๕□/ (คา)	รถยนต์
cream /&□)(□○/ (ครีม) ครีม	

spin /♦□☞■/ (ส-ปิน)	หมุน ปั่นด้าย
speak /♦□)(□&'/ (สปีค) พูด	
spot /♦□①◆/ (ส-ปด) จุดกลม	
stop /♦◆①□/ (ส-ตอป) หยุด	
still /♦◆☞●/ (ส-ติล) ยังคงเป็นอยู่	
store /♦◆□(□/ (ส-ตอ) ร้านค้า เก็บ	
skin /♦&☞■/ (ส-กิน) ผิวหนัง	
scar /♦&๕□/ (ส-กา) แผลเป็น	
scream /♦&□)(□○/ (ส-กรีม) หวีดร้อง	

การออกเสียงพยัญชนะสะกดเดี่ยว

การออกเสียงตัวสะกดของภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญและมีความแตกต่างจากภาษาไทย ผู้สอนภาษาควรเข้าใจในเรื่องนี้และรู้วิธีสอน ก็จะเป็นการพัฒนาตนเองและวิธีการสอนได้ดียิ่งขึ้น เพราะถ้าผู้พูดออกเสียงสะกดไม่ถูกต้อง สามารถทำให้ความหมายเปลี่ยนไปได้

ตัวอย่าง

skill	/ ♦ & ๕ ● /	แปลว่า ทักษะ	skin	/ ♦ & ๕ ■ /	แปลว่า ผิวหนัง
mile	/ ○ ๕ ๕ ● /	แปลว่า ไมล์	mind	/ ○ ๕ ๕ ■ ๕ /	แปลว่า จิตใจ
mine	/ ○ ๕ ๕ ■ /	แปลว่า ของฉัน หรือ เหมือนแร่	five	/ ✕ ๕ ๕ ๕ /	แปลว่า ห้า
fire	/ ✕ ๕ ๕ ★ /	แปลว่า ไฟ	fine	/ ✕ ๕ ๕ ■ /	แปลว่า ปรับ สบายดี

วิธีการออกเสียงพยัญชนะสะกดเดี่ยว

เมื่อออกเสียงคำศัพท์ที่มีเสียงพยัญชนะสะกดเดี่ยว ให้ออกเสียงพยัญชนะนำและเสียงสระก่อน แล้วจึงออกเสียงพยัญชนะตัวสุดท้ายแบบเสียงพยัญชนะนำตามมาทันที เช่น

skill / ♦&👉●/ แปลว่า ทักษะ ให้ออกเสียงว่า สกิ + ล ลิง
 mile / ○👉●/ แปลว่า ไมล์ ให้ออกเสียงว่า ไม + ล ลิง
 fine / ✂👉■/ แปลว่า ปรับ สบายดี ให้ออกเสียงว่า ไฟ + เนอะ
 (เมื่อออกเสียงเร็วๆ เสียง n ตำแหน่งท้ายจะฟังคล้ายๆ เสียง อื่น เป็น ไฟอื่น)

ออกเสียงพยัญชนะสะกดไม่ให้สับสนกับ -er

บางครั้งการออกเสียงพยัญชนะสะกดอย่างชัดเจนเต็มที่ จะมีเสียงคล้ายๆ เสียงสระเออะอยู่ด้วย อาจจะทำให้สับสนกับคำที่ลงท้ายด้วย -er และทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

walk / ♦👉&/ แปลว่า เดิน walker / ✂♦👉&★/ แปลว่า ผู้เดิน

การออกเสียงตัวสะกด k ว่า เคอะ จะทำให้คำศัพท์ทั้ง 2 คำ ออกเสียงคล้ายกันมาก ถ้าออกเสียงเป็นคำๆ ไม่ได้อยู่ในประโยค อาจแยกไม่ออกว่าหมายถึงกริยา “เดิน” หรือคำนามที่หมายถึง “นักเดิน”

วิธีแก้ไขแบบง่ายๆ สำหรับตัวสะกดซึ่งต้องออกเสียงทุกตัว เช่น

-p	-t	-k	-b	-d	-g
-m	-n	-ŋ	-f	-v	-z

ดังนั้น เวลาออกเสียงพยัญชนะตัวสะกด ให้ออกเสียงเบาๆ และใส่สระอีทุกครั้ง เช่น

คำกริยา -k walk / ♦👉&/ แปลว่า เดิน เสียงท้ายจะเป็น วอ+คิ

shorter / ↗️💧❌🔲🔹👉★/ แปลว่า สั้นกว่า เป็น ขอ+เดอะ

เวลาออกเสียงตัวสะกด ให้ออกเสียงเป็น ด้อก-ซึ

ยกเว้น บางคำมีการยกเว้นไม่ออกเสียง ตัวสะกด จึงควรตรวจสอบกับพจนานุกรมเสมอ
เช่น ไม่ออกเสียง -b

comb แปลว่า หวี ออกเสียงสำเนียงอังกฤษว่า /&★†○/
หรือออกเสียงสำเนียงอังกฤษอเมริกันเป็น /&□†○/ จะไม่ออกเสียง
-b
claimb แปลว่า ปีนป่าย ออกเสียงว่า /&●๑๕○/ จะไม่ออกเสียง -b
debt แปลว่าหนี้ ออกเสียงว่า /ðet/ จะไม่ออกเสียง -b

การลงเสียงเน้นหนักในคำภาษาอังกฤษ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ไม่ใช่เสียงวรรณยุกต์เหมือนกับภาษาไทย แต่ใช้วิธีการลงเสียงเน้นหนัก หรืออาจจะเรียกว่าการออกเสียงดังและเบาของแต่ละพยางค์ไม่เท่ากัน การลงเสียงเน้นหนักนี้ บางครั้งจะต้องอาศัยศึกษาจากพจนานุกรมเป็นอย่างมาก เพราะบางคำมีลักษณะคล้ายกับภาษาไทย แต่ หลายคำจะไม่เหมือนกัน การใช้วิธีคาดเดา อาจจะผิดพลาดได้ เพราะการออกเสียงเน้นหนัก มีกฎหลายข้อ ต้องอาศัยความคุ้นเคยจากการฝึก จะดีกว่าการท่องจำ

1. ลงเสียงหนักหรือเสียงดังที่พยางค์แรก

ตัวอย่าง

Present /&□□๓, &๑๕■◆/ ของขวัญ (เป็นคำนาม) ปัจจุบัน (เป็นคำคุณศัพท์)

event / ๕ ♠ ♣ ♠ ♣ /
เป็นครั้งคราว

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

guitar / ๗ ๕ ๕ ๕ ♠ ♣ /

กีตาร์

parade / ๐ ★ ๕ ๕ ๐ ♣ ๕ ๕ /

เดินพาเหรด

การออกเสียงระดับประโยค

การออกเสียงระดับประโยคภาษาอังกฤษ เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อนมากกว่าระดับคำ เพราะบางครั้งขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้พูด บางครั้งไม่มีกฎที่ตายตัว โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 แบบ

ประโยคบอกเล่า

โดยมากผู้พูดจะออกเสียงคำศัพท์เนื้อหา (content word) ดังกว่าคำศัพท์ที่แสดงโครงสร้างไวยากรณ์ (structural word) และขณะเดียวกันอาจจะออกเสียงคำที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ ดังกว่าคำอื่นๆ ทั้งที่เป็นคำศัพท์เนื้อหาและคำศัพท์ที่แสดงโครงสร้างไวยากรณ์ เสียงพูดมักจะลดระดับในตอนท้ายประโยค

คำศัพท์เนื้อหา (content word) ได้แก่ คำนาม (noun) คำสรรพนาม (pronoun) คำคุณศัพท์ (adjective) และคำกริยาวิเศษณ์ (adverb)

คำศัพท์ที่แสดงโครงสร้างไวยากรณ์ (structural word) ได้แก่ คำนำหน้านาม (article) คำนำหน้านามแบบชี้เฉพาะ (demonstrative adjective) คำบุพบท (preposition) คำเชื่อมประโยค (conjunction) และคำอื่นๆที่ไม่อยู่ในประเภทคำศัพท์เนื้อหา

ตัวอย่าง

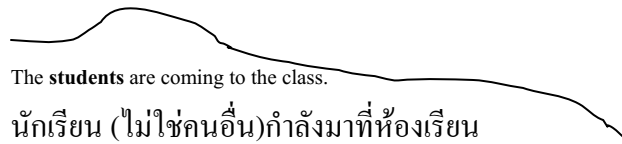
I want to go to the book store.

ตัวฉัน (ไม่ใช่คนอื่น) ที่อยากไปร้านหนังสือ

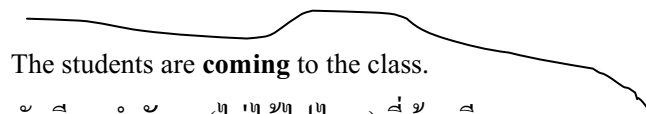
I **want** to go to the book store.

ตัวฉัน **ต้องการ** ไปร้านหนังสือ

The **students** are coming to the class.

นักเรียน (ไม่ใช่คนอื่น) กำลังมาที่ห้องเรียน

The students are **coming** to the class.

นักเรียน กำลังมา (ไม่ได้ไปไหน) ที่ห้องเรียน

The students are coming to **the class**.

นักเรียนกำลังมาที่ห้องเรียน (ไม่ใช่ไปที่ห้องอื่น)

I'm looking.

ประโยคคำถามที่ต้องตอบว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่

ประโยคคำถามโดยทั่วไป ที่ต้องการคำตอบว่า ใช่ (yes) หรือ ไม่ใช่ (No) โดยทั่วไป การออกเสียงพยางค์สุดท้าย จะลากขึ้นเป็นเสียงสูง ประโยคคำถามประเภทนี้มักจะมีคำต่อไปนี้ นำหน้าประโยค เช่น will, would, shall, should, is, am, are, do, does และ did

Are you a **student** ?

คุณเป็นนักเรียนใช่ไหม

Yes, I **am**.

ใช่ค่ะ

Is Ladda a **teacher** ?

คุณลัดดาเป็นครูใช่ไหม

Yes, she **is**.

ใช่ค่ะ คุณลัดดาเป็นครู

Do you like Thai **food**?

คุณชอบอาหารไทยไหม

Yes, I **do**.

ใช่ค่ะ ดิฉันชอบอาหารไทย

Will you come to school **tomorrow**?

คุณจะมาโรงเรียน

พรุ่งนี้ไหม

Yes, I will.

ค่ะ ดิฉันจะมา

Yes, we are going to school.

ประโยคคำถามที่ต้องตอบเนื้อหา

ประโยคคำถามที่ต้องการคำตอบเป็นเนื้อหา มักจะนำด้วยคำว่า what where when why how how much และ how many ประโยคคำถามเหล่านี้ โดยปกติ จะลงเสียงพยางค์สุดท้ายเป็นเสียงปกติ ไม่ลากเสียงสูง

ตัวอย่าง

What does he do ?

เขา ทำงานอะไร

He is a **teacher**.

เขาเป็นครู

What does **he** do ?

เขา (ไม่ใช่คนอื่น) ทำงานอะไร

(กรณีเน้นคำว่า he เสียงจะดัง ไม่ใช่ลากเสียงสูง)

He is a teacher.

เขาเป็นครู

Where does he work?

เขาทำงานที่ไหน

He works in **Loei**.

เขาเป็นครูที่จังหวัดเลย

How does **he** go to work?

เขาทำไปทำงาน อย่างไร

(กรณีเน้นคำว่า he เสียงจะดัง ไม่ใช่ลากเสียงสูง)

He goes by car.

เขาไปทำงานโดยขับรถไป

How much does this book **cost**?

หนังสือเล่มนี้ราคาเท่าไร

(กรณีเน้นคำว่า cost เสียงจะดัง ไม่ใช่ลากเสียงสูง)

It is **five** hundred bath.

ราคาห้าร้อยบาท

ตอบคำถามว่า ใช่ว่า : Verb to be, will, shall

ให้สังเกตคำถาม ถ้าเป็นประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยาต่อไปนี้ เช่น is, am, are, was, were, will, shall มีวิธีการตอบดังนี้

1. ให้ตอบว่า Yes

2. สังเกตประธาน

ถ้าเป็นผู้ชายคนเดียว ตอบด้วย he

ถ้าเป็นผู้หญิงคนเดียว ตอบด้วย she

ถ้ามีมากกว่า 1 คน ให้ตอบว่า they

3. ถ้าประโยคคำถาม ขึ้นต้นด้วยคำกริยาตัวไหน ให้ตอบด้วยตัวนั้น

ดังตัวอย่าง

Is Jack a teacher ?

Yes, he **is**.

Is Ladda a student?

Yes, she **is**.

Are Daeng and Dam students?

Yes, they **are**.

Will he come ?

Yes, he **will**.

Am I a manager?

Yes, you **are**.

★ ถ้าคำถาม เป็น I ต้องตอบด้วย you
ถ้าคำถาม เป็น you ต้องตอบด้วย I

การตอบคำถามว่า ไม่ใช่ : Verb to be, will, shall

ให้สังเกตคำถาม ถ้าเป็นประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วย Verb to be เช่น is, am, are, was, were, will, shall มีวิธีการตอบดังนี้

1. ให้ตอบว่า No

2. สังเกตประธาน

ถ้าเป็นผู้ชายคนเดียว ตอบด้วย he

ถ้าเป็นผู้หญิงคนเดียว ตอบด้วย she

ถ้าถาม You ตอบด้วย I

ถ้ามี she/ he มากกว่า 1 คน ให้ตอบว่า they

ถ้ามี I มากกว่า 1 คน ให้ตอบ ว่า You

3. ถ้าประโยคคำถาม ขึ้นต้นด้วยคำกริยาตัวไหน ให้ตอบด้วยตัวนั้น
และ ต่อด้วย not หรือ ตอบด้วยตัวย่อ ดังตัวอย่าง

Is Jack a teacher ?

No, he **is not/ isn't**.

Is Ladda a student?

No, she **is not/ isn't**.

Are Daeng and Dam students?

No, they **are not/ aren't**.

I Daeng and Dam come home ?

they **will/ won't**.

Are we going there ?

No, we **are not/ aren't**.

No, you **are not/ aren't**.

- ★ ถ้าคำถามเป็น we และผู้ตอบเป็นคนอื่นนอกกลุ่ม ต้องตอบด้วย you แต่ถ้าผู้ตอบ
เป็นคนในกลุ่มเดียวกัน ต้องตอบด้วย we

การตอบคำถามว่า ใช่ : Do, Does

ให้สังเกตคำถาม ถ้าเป็นประ โยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยาต่อไปนี้ เช่น Do, does มี
วิธีการตอบดังนี้

1. ให้ตอบว่า Yes

2. สังเกตประธาน

ถ้าเป็นผู้ชายคนเดียว ตอบด้วย he

ถ้าเป็นผู้หญิงคนเดียว ตอบด้วย she

ถ้าถาม You ตอบด้วย I

ถ้ามี she/ he มากกว่า 1 คน ให้ตอบว่า they

ถ้ามี I มากกว่า 1 คน ให้ตอบว่า You

3. ถ้าประโยคคำถาม ขึ้นต้นด้วย คำกริยาตัวไหน ให้ตอบด้วยตัวนั้น
ดังตัวอย่าง

Does Jack have a car ?

Yes, he **does**.

Does Ladda like papaya?

Yes, she **does**.

Do Daeng and Dam like swimming??

Yes, they **do**.

Do you go to school ?

Yes, I **do**.

Do we have to go there ?

Yes, we **do**.

Yes, you **do**.

ถ้าคำถามเป็น we และผู้ตอบเป็นคนอื่นนอกกลุ่ม ต้องตอบด้วย you แต่ถ้าผู้ตอบเป็นคนในกลุ่มเดียวกัน ต้องตอบด้วย we

การตอบคำถามว่า ไม่ใช่ : Do, Does

ให้สังเกตคำถาม ถ้าเป็นประโยคคำถามที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยาต่อไปนี้ เช่น Do, does มีวิธีการตอบดังนี้

1. ให้ตอบว่า No

2. สังเกตประธาน

ถ้าเป็นผู้ชายคนเดียว ตอบด้วย he

ถ้าเป็นผู้หญิงคนเดียว ตอบด้วย she

ถ้าถาม You ตอบด้วย I

ถ้ามี she/ he มากกว่า 1 คน ให้ตอบว่า they

ถ้ามี I มากกว่า 1 คน ให้ตอบว่า You

3. ถ้าประโยคคำถาม ขึ้นต้นด้วย
ด้วย not หรือด้วย do ดังตัวอย่าง

ถ้ากริยาตัวไหน ให้ตอบด้วยตัวนั้น และตาม

Does Jack have a car ?

No, he **does not /doesn't**.

Does Ladda like papaya?

No, she **does not/ doesn't**.

Do Daeng and Dam like swimming??

No, they **do not/ don't**.

Do you go to school ?

No, I **do not/ don't**.

รายนามผู้วิพากษ์ คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษ ด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนที่ได้กรุณาอนุญาตให้ คณะครู-อาจารย์ ที่เป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนเป็นผู้วิพากษ์คู่มือเพิ่มเติมเพื่อให้คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐาน ได้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น คณะผู้วิจัยได้รวบรวมคำวิพากษ์และนำมาแก้ไขปรับปรุงคู่มือแล้ว จึงขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียนและขอขอบคุณคณะครู-อาจารย์ผู้วิพากษ์คู่มือเล่มนี้ที่มีรายชื่อดังต่อไปนี้เป็นอย่างสูง

อำเภอปากชม

โรงเรียนชุมชนบ้านปากชม

นางวราห์ หงษ์แพง

นายวุฒินันท์ สุวรรณศรี

โรงเรียนบ้านคกไผ่

นางสุทิมา วาตะนรพันธ์

โรงเรียนบ้านหาดเบี้ย

นางวราภรณ์ ปานิเสน

อำเภอเชียงคาน

โรงเรียนห้วยซวกคกเลาใต้

นางอัญญาณี สุขขุย

นางยุภาภรณ์ จันทร์สูง

โรงเรียนบ้านบุสม

นางวิไลลักษณ์ ศรีอภัย

นายสมาน สิมมี

นางทองทักษ์ วิชัย

โรงเรียนชุมชนบ้านนาบอน

นางนันทวรรณ จารุกฤษ

นางสุปราณี สุขเสริม

นางประภาศรี บุญปิ่น

โรงเรียนบ้านนาข้าว

นางสมพร จันทร์สวัสดิ์

นางสุพันธุ์ชา วรรณชัย

นางไพเราะ หมั่นชำนาญ

นางอารีย์ ราษฎร์

โรงเรียนบ้านแสนสำราญ

นางสังวาลย์ ภาระหันต์

นางรจนา แสนใจวุฒิ

นางศิริรัตน์ ชัชวาลย์

อำเภอวังสะพุง

โรงเรียนบ้านโพนงาม

นางดวงมาลัย การเกษ

นางปิยรัตน์ บุตรโคตร

โรงเรียนชุมชนบ้านทรายขาว

นายสุจินต์ เทวสัตรู

นางสาวจิรากร คัมภัญญะ

โรงเรียนบ้านน้ำอ้อมเฒ่า

นางพิสมัย โกมาสัตรู

นางสุดใจ มหาสิงห์

อำเภอท่าลี่

โรงเรียนชุมชนบ้านอาฮี

นางวิไลลักษณ์ กาแก้ว

นางสัตติกาณ์ แสงแสน

โรงเรียนบ้านนากระเซ้ง

นางวัลลภา เคนดา

นางสุกีน เขียนสีอ่อน

โรงเรียนบ้านท่าลี่

นางจรรยาศรี มงคลสิน

นางสุรีพร สุระธรรม

โรงเรียนบ้านโคกใหญ่

นางวิญญู โฉมนคร

นางสาวอุษณีย์พร หอมดี

อำเภอด่านซ้าย

โรงเรียนชุมชนบ้านด่านซ้าย

นายพินเนศ พาคำ

นางจันทร์ทิวา จันทรมาศ

โรงเรียนด่านซ้าย

นางสาวกาญจนา พอสัม

นางวรรณภา แคนสามสวน

โรงเรียนบ้านห้วยตาด

นางสาวทิวาพร นนทะโคตร

นางปฐมาภรณ์ มิ่งแก้ว

โรงเรียนบ้านโคกงาม

นางอัจฉรา นนทะโคตร

อำเภอภูเรือ

โรงเรียนบ้านแก่งเลี่ยน

นางสาวอรอุมา ศรีมงคล

นางสาวธิดารัตน์ สุโขยะชัย

โรงเรียนบ้านหนองบง

นางบังอร แก้วยาศรี

นางรุจิ พิวเกลี้ยง

อำเภอเมืองเลย

โรงเรียนบ้านน้ำภู

นางสาวสุนทรี ชนะบุตร

นางสาวศรีสุดา ดาวงษา

นางสุวภี คำอ่อน

นางสุธาสินี กาญจนโกมล

นางสาวอัญชนา โกษารักษ์

มอบกลอนมา..บูชาครู

กล้วยไม้ งามสง่า สูงค่าล้ำ

เปรียบดังคน สอนหนังสือ คือ ครูฉัน

อดทนสอน ด้วยใจ เมตตาครัน

กล้วยไม้นั้น มอบให้ครู..บูชาคุณ

กฤษณา ขอดมงคล และคณะ

สิงหาคม 2551

หนังสือเพื่อประกอบการอบรมเรื่องเสียง

ภาคผนวก ข

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย
โครงการ “รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านน้ำแญ อำเภอมือง จังหวัดเลย”

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
1. เตรียมการวิจัย 1.1 ขั้นเตรียมการวิจัย (มี.ย. 2550)	1. เตรียมข้อมูลพื้นฐานด้านคุณวุฒิทางการศึกษาของครูในจังหวัดเลย และรวบรวมปัญหาในภาพรวม 2. กำหนดโรงเรียนเป้าหมาย และประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียน 3. ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. หมู่บ้าน	1. ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณวุฒิทางการศึกษาของครู และปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ 2. ได้โรงเรียนเป้าหมายและประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำแญ 3. สร้างความเข้าใจถึงบทบาท การมีส่วนร่วมในการศึกษาของชุมชนในขอบข่ายที่เป็นไปได้	1. ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านคุณวุฒิทางการศึกษาของครูและปัญหาต่างๆ ไปในการสอนภาษาอังกฤษของครูจำนวน 91 คน 2. ได้โรงเรียนเป้าหมาย คือ โรงเรียนบ้านน้ำแญ และได้สร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการวิจัยกับผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน 3. ชุมชนเข้าใจบทบาทของตนเองในระดับหนึ่ง และพิจารณาว่าการเรียนการสอนหนังสือเป็นเรื่องของโรงเรียนและผู้เป็นครู เพราะเป็นผู้มีความรู้ดีกว่า	ผู้ปกครองนักเรียนที่ได้พบโดยมากสำเร็จการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากประกอบอาชีพทำไร่ทำนา และอีกส่วนหนึ่งเป็นผู้สูงอายุที่คอยดูแลลูกหลานที่บ้าน

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
1.2 เตรียม คณะผู้วิจัย (ม.ย. 2550)	เพื่อจัดคณะวิจัยที่เป็น อาจารย์ในโรงเรียน เป้าหมาย และอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏ เลยอีก 1 คน เพื่อเป็นผู้ ช่วยเหลือในการ ดำเนินการวิจัยในพื้นที่	มีอาจารย์ใน โรงเรียนเป้าหมาย ร่วมทำการวิจัย 2 คน และมีอาจารย์จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏ เลยอีก 1 คน	ได้อาจารย์ผู้สอน ภาษาอังกฤษ 2 คน จากโรงเรียนบ้านน้ำ ภู และอาจารย์จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏ เลยอีก 1 คน เข้า ร่วมงานเป็น คณะผู้วิจัยร่วม	อาจารย์ โดยมากไม่ มั่นใจในเรื่อง การวิจัยและ การสอนวิชา ภาษาอังกฤษ และต่างก็มี ภารกิจ ประจำวันที่ ต้องรับผิดชอบ มาก
1.3 วางแผน งาน (ม.ย.2550)	คณะผู้วิจัยได้ศึกษา ปัญหาและเตรียม แผนการวิจัยร่วมกัน	ได้แผนงานที่เป็น รูปธรรมและ สอดคล้องกับ ความต้องการของ ผู้เข้าร่วมโครงการ	ได้แผนงานที่เป็น รูปธรรมและ สอดคล้องกับ ความต้องการของ ผู้เข้าร่วมโครงการ และผู้อำนวยการ โรงเรียนได้รับ ทราบและอนุญาต ตามแผนงาน	การตกลง แผนงานมี ข้อดีคือ เป็นการตกลง ด้วยวาจา ไม่มี การบันทึก อย่างเป็นทางการ สำหรับผู้เข้าร่วม โครงการ

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
1.4 นำเสนอ แผนงานต่อตัว แทนชุมชน (มิ.ย. 2550)	1. ให้ชุมชนได้รับ ทราบกิจกรรม ของโรงเรียน 2. ชุมชนมีส่วน ร่วม เช่น ให้ ข้อเสนอแนะ ความเห็นชอบ 3. เปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการ วิจัย เช่น ติดตาม การดำเนินงาน และขอความ ร่วมมือในกรณี จำเป็น	1. ชุมชนได้รับทราบ ความเคลื่อนไหวของ โรงเรียน 2. ชุมชนมีโอกาสเข้ามา มีส่วนร่วมเท่าที่จะ เป็นไปได้ 3. สร้างความใกล้ชิด ระหว่างชุมชนและ โรงเรียน	1. ชุมชนเพียงบางส่วน ที่รับทราบว่ามีการ พัฒนาการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ 2. ชุมชนคิดว่าเป็นเรื่อง ของโรงเรียนและ อาจารย์เท่านั้น เพราะ เป็นผู้มีความรู้ จึงมี เพียงบางส่วนที่มีส่วน ร่วมเพียงในระดับแรก คือรับทราบความ เคลื่อนไหวเท่านั้น 3. ปกติชุมชนกับ โรงเรียนมีความสัมพันธ์ในทางที่ ดีมาก่อนแล้ว เพราะ อาจารย์ประจำ โรงเรียนโดยมากเป็น สมาชิกในชุมชนเอง และมีความสัมพันธ์ เป็นเครือญาติกันแทบ ทั้งชุมชน เวลาชุมชน ต้องการพัฒนาหมู่บ้าน ก็ได้รับความร่วมมือ จากโรงเรียนเป็นอย่างดี	การนำเสนอ แผนงานต่อ ชุมชน ใช้ วิธีการคุย เป็นกลุ่ม ในช่วงเช้า กับชาวบ้าน ที่บริเวณวัด ป่าสันติ ธรรม ซึ่งเป็น วัดที่ ส.อบต. ตัวแทน ชุมชนและ ผู้ปกครอง นักเรียนนิยม มาทำบุญเป็น ประจำ

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
2. วิเคราะห์ตำราเรียนและปัญหาที่พบพร้อมกับสร้างสื่อ คู่มือครู (ม.ย.-ก.ค.2550)	1. ศึกษาเนื้อหาของตำราเรียนของช่วงชั้นที่ 1 ที่ใช้ สอนที่โรงเรียนบ้านน้ำภูทั้งหมดอย่างละเอียด 2. แยกประเด็นปัญหาที่พบในการสอน 3. กำหนดวิธีการแก้ไขตามชั้นปี	1. ได้สาระสำคัญของตำราเรียนที่ใช้สอนภาคเรียนที่ 2/2550 2. ได้ประเด็นปัญหาที่ผู้สอนเสนอตามความเป็นจริง และครอบคลุมความต้องการพัฒนาให้มากที่สุด 3. ได้วิธีการแก้ไขตามประเด็นที่นำเสนอ	1. ผลที่ได้รับไม่เป็นไปตามแผน เพราะเมื่อถึงเวลาเข้ากลุ่มตามนัดหมาย อาจารย์ที่เข้าร่วมโครงการทุกคนต้องการให้นำตำราที่ต้องใช้สอนในภาคเรียนที่ 1/2550 มาศึกษาใหม่ในช่วงการพัฒนาความรู้แทนเนื้อหาในภาคเรียนที่ 2/2550 เพราะต้องการความมั่นใจในการสอนจริง 2. ไม่สามารถกำหนดวิธีแก้ไขปัญหาอย่างเฉพาะเจาะจง ได้ เพราะปัญหามีความหลากหลายตามตัวผู้สอน	ปัญหาที่พบคือ ความไม่มั่นใจในการออกเสียง ไม่เข้าใจไวยากรณ์ ไม่เข้าใจหาในตำรา ไม่เข้าใจวัฒนธรรม รวมทั้งปัญหา นักเรียนไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ วิธีการสอน การสร้างสื่อ และที่สำคัญคือ ต้องสอนทั้งๆที่ไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
3. พัฒนา ความรู้ของครู ตามตำราที่ สอน (ก.ค.- ค.ศ. 2550)	เพื่อเสริมสร้างความรู้ เชิงวิชาการสำหรับใช้ เตรียมสอน	ผู้สอนมีความรู้ใน เนื้อหาวิชาการ สำหรับใช้สอนใน ภาคเรียนที่1/2550 อย่างชัดเจน และมี ศักยภาพในการ ประยุกต์ใช้สื่อ วิธี สอนเองได้	ผู้เข้าร่วมโครงการมี เวลาเข้ารับการพัฒนา จำกัด บางครั้งการ พัฒนาต้องหยุดชะงัก เป็นระยะๆ ทำให้ ความเข้าใจเนื้อหาใน ตำราสำหรับภาค เรียนที่ 1/2550 ไม่ มากนัก ผู้วิจัยจึง ทดลองสร้างคู่มือ แก้ไขปัญหาที่สังเกต พบมากที่สุดระหว่าง การพัฒนาความรู้ คือการออกเสียง	ผู้เข้าร่วมโครงการฯมี ข้อจำกัดเรื่องเวลา เพราะเป็นช่วงที่ ผู้สอนต่างมีภาระ ใน การเตรียมตัวเขียน ผลงานเพื่อขอเลื่อน วิทยฐานะเป็น ครู ชำนาญการพิเศษ
4. เสริม ความรู้ที่ หลากหลาย ให้ครู (พ.ย. 2550)	เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้ ครูโดยวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญด้านการ สอนและ ศึกษานิเทศก์ ด้าน สาระ ภาษาต่างประเทศ	ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้ตรงตาม ปัญหา และได้รับ ความรู้เพิ่มเติมที่ หลากหลาย	พบว่าผู้เข้าร่วม โครงการได้มีโอกาส รับฟัง ชักถามปัญหา วิทยากรอย่างเต็มที่ เพราะมีเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง โครงการทดลอง การวิจัยด้วยกัน แต่ สังเกตพบว่า โดยมาก คำถามมีจุดมุ่งหมาย ในเรื่องการเพิ่มวิทยา ฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญ ระดับ 8 เป็นส่วนมาก	ศึกษานิเทศก์ที่เป็น วิทยากร สนใจ โครงการพัฒนาครูที่ เน้นเฉพาะประเด็น ของโครงการมากแต่ มีข้อขัดข้องในเรื่อง ระบบงานของ สำนักงานฯ

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
5. สร้างคู่มือการออกเสียงสำหรับครูแบบเต็มรูป (ช.ค. 2550-กุมภาพันธ์ 2551)	เพื่อสร้างคู่มือที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาลูกศิษย์ครู	ได้คู่มือครูด้านการออกเสียง	1. ได้คู่มือครูแบบเต็มรูป เพื่อแก้ไขปัญหาลูกศิษย์ครูที่ผู้สอนมีส่วนร่วมกันมากที่สุด คือ การออกเสียง 2. ได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้สอนโรงเรียนต่างๆ มาประกอบการจัดทำคู่มือ 3. ได้คู่มือครูที่มีเนื้อหาและวิธีการนำเสนอที่ผู้สอนภาษาอังกฤษกลุ่มเป้าหมายสามารถทำความเข้าใจเองได้พอสมควร	1. คณะผู้วิจัยและดร.พิรุณ จันทวาส มีข้อสมมุติฐานว่า ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาส น่าจะมีปัญหาที่คล้ายคลึงกัน 2. คู่มือฯ ที่จัดทำ ผู้วิจัยใช้วิธีการอธิบายแบบง่ายๆ ลดคำศัพท์ที่เป็นวิชาการ พบว่า ผู้สอนฯ ต่างก็แสดงความพึงพอใจเป็นอย่างมาก

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
6. ประเมินผลเบื้องต้น (ร.ค. 2550-กุมภาพันธ์ 2551)	ผู้เข้าร่วมโครงการและผู้วิจัยประเมินเนื้อหาของคู่มือครูร่วมกันเป็นระยะๆ	ได้รับทราบข้อดีและข้อบกพร่องของ คู่มือครู พร้อมกับการปรับปรุงแก้ไขเป็นระยะๆ	ได้คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษที่ผู้สอนโดยทั่วไปสามารถทำความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และเชื่อว่าการศึกษาคู่มืออย่างจริงจังจะสามารถพัฒนาตนเองได้จริง	ปัญหาการออกเสียงของครู เช่น ไม่รู้วิธีการออกเสียงของครูเอง ไม่รู้วิธีการสอนออกเสียง
7. ทดลองใช้พัฒนาครูครั้งที่ 2 (มี.ค. 2551)	ทดลองใช้คู่มือที่สร้างเป็นฉบับเต็มร่วมกับครูที่เข้าร่วมโครงการเป็นครั้งที่ 2	1. ได้รับทราบประสิทธิภาพของคู่มือ 2. คณะผู้วิจัยสามารถตรวจสอบประสิทธิภาพคู่มือว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเรื่องอะไร 3. ได้ค้นแบบของคู่มือที่สามารถใช้นำร่องในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับต่อไป	เนื่องจากผู้สอนโรงเรียนบ้านน้ำกุ่มมีการทบทวนไม่สะดวกในการทดลองเต็มรูปแบบ คณะผู้วิจัยจึงเปลี่ยนวิธีการทดลองโดยขอให้ผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการของโรงเรียนบ้านน้ำกุ่มและผู้สอนของโรงเรียนระดับเดียวกันในอำเภอต่างๆ นำคู่มือไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และให้วิทยากรพร้อมกับเสนอแนะอย่างเต็มที่	คณะผู้วิจัยใช้เวลาในการออกภาคสนาม อำเภอละ 1 วัน เพื่ออธิบายความเป็นมาและวัตถุประสงค์ต่อผู้สอนของโรงเรียนต่างๆ โดยการสุ่มแบบรายสะดวก อำเภอละ 4-6 คน

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
8. ประเมิน คู่มือการออก เสียงโดยครู ที่เข้าร่วมการ ทดลอง (เม.ย. 2551)	เพื่อประเมิน ประสิทธิภาพของ คู่มือ	ได้ผลการประเมิน ประสิทธิภาพของคู่มือ จากการใช้สอนจริงได้	เป็นช่วงปิดภาคเรียน ของโรงเรียนต่างๆ จึง ทำให้ผู้สอนเป้าหมาย ของโรงเรียนต่างๆ มี เวลาในการทดลองใช้ คู่มือด้วยตนเองอย่าง เต็มที่	ระหว่างการ ทดลอง คณะผู้วิจัย ได้ เดินทางไปเยี่ยม เพื่อสอบถาม ปัญหาเป็น ระยะๆ
9. ประเมิน คู่มือการออก เสียงโดยครู ที่เข้าร่วมการ ทดลอง (พ.ค. – มิ.ย. 2551)	เพื่อประเมิน ประสิทธิภาพของ คู่มือ	คู่มือได้รับการตรวจสอบ ประสิทธิภาพ	เป็นช่วงที่โรงเรียน ต่างๆเริ่มเปิดให้มีการ เรียนการสอน จึงเป็น เวลาสะดวกที่ คณะผู้วิจัยสามารถ รวบรวมข้อมูลผลการ ทดลองใช้คู่มือ การ วิพากษ์และ ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์อย่างมาก	ใช้วิธีการ รวบรวมคำ สัมภาษณ์ รายบุคคลและ การตอบ แบบสอบถาม
10. จัดทำ คู่มือครูฉบับ สมบูรณ์ (ก.ค. 2551)	เพื่อจัดทำคู่มือครู ที่ใช้ได้จริง	ได้คู่มือครูที่ใช้ได้จริง	คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิพากษ์และ ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุงคู่มือตรงตาม วัตถุประสงค์ของผู้ วิพากษ์ได้มากที่สุด	ผู้วิพากษ์ต่าง แสดงความรู้สึกรัก ชื่นชมและดีใจที่มี คู่มือใน ลักษณะนี้

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
11. คืบข้อมูลให้ครูที่เข้าร่วมการทดลอง (ก.ค. 2551)	เพื่อเป็นการคืบข้อมูลให้ผู้ที่เข้าร่วมการทดลองพัฒนาตนเองตามคู่มือวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ	ผู้ที่เข้าร่วมทดลองได้คู่มือการออกเสียงฉบับสมบูรณ์ที่สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้จริง	ผู้ที่เข้าร่วมทดลองได้คู่มือการออกเสียงฉบับสมบูรณ์ที่สามารถนำไปพัฒนาตนเองได้จริง	มีรายชื่อผู้เข้าร่วมทดลอง วิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ ในคู่มือทุกคน
12. ประเมินคู่มือครูในสถานการณ์จริง (ส.ค. 2551)	ประเมินประสิทธิภาพของคู่มือครูตามสถานการณ์จริง	ได้ทราบประสิทธิภาพของคู่มือครูตามสภาพที่เป็นจริง	ได้ประเมินคู่มือครูในสถานการณ์จริง 2 ครั้ง และได้รับการตอบรับในระดับที่น่าพึงพอใจ	ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยใช้คู่มือ อบรมครูช่วงชั้นที่ 1-2 ที่คณะครูศาสตร์มหาวิทยลัยราชภัฏเลย จำนวน 40 คน ช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 30 คน ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยเป็นวิทยากรอบรมเรื่องเสียงภาษาอังกฤษให้แก่นักเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู เขต 1 และใช้คู่มือครูเป็นเอกสารหลัก อบรมครูช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 100 คน ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 100 คน

ผลการดำเนินการตามแผนงานวิจัย (ต่อ)

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
13. เขียนร่าง รายงานและ รายงานการวิจัย ฉบับสมบูรณ์ (กันยายน 2551)	ร่างรายงานการ วิจัย	ได้ร่างรายงานการวิจัย	ได้ร่างรายงานการ วิจัย	การเขียนร่าง รายงานการวิจัย ล่าช้ากว่ากำหนด คือ เดือน กรกฎาคม 2551 เพราะต้องการ ประเมินคู่มือครู ในสถานการณ์ จริง ในเดือน สิงหาคม

ลงนาม.....

(นางสาวกฤษณา ขอดมงคล)

หัวหน้าโครงการ

วันที่ 9 กันยายน 2551

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

**แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะคู่มือ
“ออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน”**

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ☒ ของคำตอบเพียงข้อเดียว และท่านสามารถเขียนเพิ่มเติมในข้ออื่นๆ ได้อีกในแต่ละข้อ

1. ท่านรู้จัก “โฟนิกส์” มากน้อยเพียงใด

- ☐ รู้จักมาก่อนและรู้จักวิธีใช้เป็นอย่างดี
- ☐ รู้จักมาก่อน แต่ไม่ค่อยได้ใช้
- ☐ รู้จักมาก่อน แต่ไม่รู้วิธีใช้
- ☐ ไม่รู้จักมาก่อน แต่เคยเห็น
- ☐ ไม่รู้จักมาก่อน และไม่รู้วิธีใช้

อื่นๆ

2. เมื่อท่านอ่านคู่มือ “ออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน” แล้วรู้สึกอย่างไร

- ☐ เข้าใจง่าย
- ☐ พอเข้าใจหลังใช้เวลาบ้าง
- ☐ ไม่เข้าใจบางหัวข้อ อยากให้มีผู้มาอธิบายอีกครั้ง
- ☐ ไม่เข้าใจเนื้อหาเลย
- ☐ วิธีการอธิบายยากเกินไป

อื่นๆ

3. เมื่อท่านอ่านคู่มือ “ออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน” แล้วรู้สึกอย่างไร

- ☐ สนใจฝึกเพราะเชื่อว่าใช้พัฒนาการออกเสียงภาษาอังกฤษได้จริง
- ☐ สนใจมาก แต่คงต้องใช้เวลามากไป
- ☐ สนใจ แต่ระดับช่วงชั้นที่ 1 คงยังไม่จำเป็น
- ☐ ไม่มีความจำเป็นนักสำหรับสอนช่วงชั้นที่ 1
- ☐ ไม่จำเป็นนักเพราะพจนานุกรมที่มีคำอ่านภาษาไทยก็น่าจะเพียงพอ

อื่น ๆ

4. ท่านต้องการให้ปรับปรุงคู่มือ“ออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน” ในข้อใดมากที่สุด

- ☐ วิธีการอธิบายเนื้อหา
- ☐ การวางรูปแบบคู่มือ
- ☐ ลำดับเนื้อหา
- ☐ ตัวอย่างของเสียง
- ☐ การใช้ภาษาอธิบาย

อื่น ๆ

5. ในความคิดของท่าน ท่านอาจจะไม่มีโอกาสใช้คู่มือเพราะอะไร

- ☐ ผู้สอนต้องสอนหลายวิชาไม่มีเวลาเตรียมตัว
- ☐ เพราะผู้สอนไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง
- ☐ เพราะเปลี่ยนหนังสือเรียนบ่อยครั้งทำให้ต้องใช้เวลาทำความเข้าใจ
- ☐ ผู้สอนไม่มีความชำนาญในด้านเนื้อหาและวิธีการสอน
- ☐ นักเรียนไม่ชอบภาษาอังกฤษ

อื่น ๆ

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณค่ะที่กรุณาช่วยตอบแบบสอบถามและให้ความคิดเห็นเพราะคณะผู้วิจัยจะได้นำผลไปใช้ในการหาแนวทางช่วยเหลือผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

ภาคผนวก ง

ข้อคิดเห็นของผู้ทดลองใช้คู่มือครู
“การออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน”

- ต้องมีการพัฒนาเครื่องรับ การเรียนการสอน หรือมีความรู้ในทั้งด้านเครื่อง
รับ อุปกรณ์ที่ใช้ประมาณ 80% ของเนื้อหา
2. เรื่องข้อเสนอนี้จะปรับปรุงข้อเสนอนี้ใหม่ เพราะผู้จัดทำยังไม่ค่อย
มีพื้นฐานมากนัก มีแต่ความพึงพอใจมาก ๆ ทำให้มีโอกาสได้เรียนรู้เพิ่มเติม
เกี่ยวกับงานของตนเอง
3. ผู้จัดทำ ข้อเสนอนี้มีประโยชน์มาก ๆ จะนำไปใช้จริงได้ เห็นการ
ที่ครูสอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
ที่เรียน เห็นการใช้หนังสือในระดับชั้นที่ได้นำไป
ใช้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

- เริ่มที่ดี ผู้จัดทำเข้าใจง่าย ชัดเจน เห็นภาพ สามารถสื่อ
ถ่ายทอดจนเข้าใจ หากมีภาพประกอบ เช่น การทำภาพ
การแสดงระดับของคลื่นตามสีของ 3 เรื่อง จะสื่อได้ง่าย
และน่าสนใจยิ่งขึ้น
- ควรเพิ่มตัวอย่างให้มากขึ้น
- ควรระบุว่า สมุดที่สื่อถึงผู้จัดทำถ่ายทอดจนเข้าใจ

เรื่อง วิชาครู่มือ"การออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน"

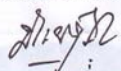
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา ขอดมมงคล

จากการศึกษา "การออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน" ที่ท่านและคณะได้จัดทำขึ้น มีข้อประเด็นวิชาครู ดังนี้

1. เป็นคู่มือที่เขียนให้ผู้อ่านสามารถอ่านเข้าใจด้วยตนเองได้ง่าย
2. ผู้วิชาครูไม่ได้จบสาขาภาษาอังกฤษมา แต่เคยเข้ารับการอบรมในเรื่องโฟนิกส์อยู่บ้าง แต่ก็ยังเป็นเป็นหาค้นคว้าครั้งแรกในการสอนอยู่ แต่พอได้อ่านและศึกษาคู่มือ โดยเฉพาะหน้า 25 – 32 ทำให้มีกำลังใจที่จะศึกษาเพื่อนำความรู้ไปจัดการเรียนการสอนต่อไป
3. ควรเพิ่มแบบฝึกพร้อมทั้งเฉลยให้มากขึ้นจะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูผู้สอน
4. เมื่อคู่มือฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงควรมีการเผยแพร่ถึงครูผู้สอนอย่างทั่วถึง เพราะสามารถนำไปใช้ได้จริง

หวังว่าข้อวิชาครูจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคู่มือบ้างไม่มากก็น้อย ขอขอบคุณที่ท่านผู้วิจัยได้มองเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะผู้สอนที่ไม่มีวุฒิทางภาษาอังกฤษโดยตรง ขอชื่นชมที่ท่านสนใจและเห็นประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงพร้อมทั้งมีแนวทางแก้ไขที่ดี มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นางประยงค์ กลิ่นสุคนธ์)

ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนชุมชนบ้านนาบอน

อ.เชิงคัน สพท.เลข เขต 1

คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้านโฟเนติกส์ขั้นพื้นฐานที่ท่านและคณะจัดทำขึ้นเล่มนี้มีความ
จำเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเพราะครูจะต้องมีความรู้ด้านธรรมชาติ
การเกิดเสียงแต่ละเสียงรู้จักถอดรหัสเสียงและสัญลักษณ์เสียงเป็นอย่างดี แกรู้จักอย่างเดียวยังไม่พอ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษยังต้องฝึกปฏิบัติออกเสียงให้เกิดความชำนาญด้วยการฝึกออกเสียงตาม
สัญลักษณ์ทุกตัวและพูดภาษาอังกฤษใน ชั้นเรียน ให้ได้ใกล้เคียงกับเสียงของเจ้าของภาษาจึงจะทำ
ให้การสอนมีประสิทธิภาพ

- คิดอ่านคู่มือเล่มนี้แล้วเข้าใจง่ายค่ะเพราะใช้คำพูดที่ธรรมดา ฟันๆ และมีการ
เปรียบเทียบด้วยเสียงภาษาไทย ทำให้เห็นภาพชัดเจนหรืออาจเป็นเพราะคิดค้น field
อังกฤษ
- คิดค้นรู้จัก โฟเนติกส์ มาก่อน
- ครูสอนภาษาอังกฤษจะสามารถนำความรู้จากคู่มือเล่มนี้ไปใช้ในการสอนได้อย่าง
แน่นอน
- คู่มือเล่มนี้สามารถที่จะพัฒนาความรู้ ของครู ได้อย่างมากมายถ้าหากครูผู้สอนสนใจที่จะ
ศึกษาอย่างจริงจัง
- คิดค้นสนใจที่จะฝึก โฟเนติกส์ มากค่ะ

ข้อเสนอแนะ

สำหรับครูที่ไม่จบเอกภาษาอังกฤษ จะมีปัญหามากในการออกเสียงภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง
ควรจะมีภาพของอวัยวะปากและลูกศรชี้บอกตำแหน่งต่างๆว่าเป็น ปุ่มเหงือก ริมฝีปาก dental ใน
คู่มือเล่มนี้ด้วยค่ะ

นางบุษกรณัฏ์ จันทร์สูง

การศึกษาเอกสาร เรื่องการออกเสียงภาษาอังกฤษ ด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน

1. ในการศึกษาเนื้อหา การออกเสียงภาษาอังกฤษ ด้วยโฟนิกส์ขั้นพื้นฐาน อ่านแล้วเข้าใจง่าย สามารถทำให้เรารู้จักการออกเสียงได้ถูกต้อง
2. คำว่า โฟนิกส์ จะว่าเคยรู้จักหรือไม่ รู้จักก็ตอบไม่ถูก เพราะตนเองเคยเข้ารับการอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ชั้น ป. 1 ตั้งแต่สมัย 10 ปีที่แล้ว เนื้อหา ก็จะคล้ายๆกัน ได้ฝึกออกเสียงสระ พยัญชนะเหมือนกัน แต่เนื้อหาจะมากกว่าเอกสารเล่มนี้ ก็เลยทำให้ฝึกและเข้าใจยาก
3. การใช้ โฟนิกส์ ก็เคยใช้ฝึกกับนักเรียนตามที่อบรมมา ก็พอเข้าใจ แต่บางครั้งก็ไม่ค่อยเข้าใจ เพราะตนเองไม่ได้เรียนจบเอกภาษาอังกฤษโดยตรง
4. คิดว่าถ้าเรานำ โฟนิกส์ ไปใช้ในการสอนจะดีมาก เพราะความรู้ในเอกสารฝึกเป็นขั้นค่อนข้างดี
5. การพัฒนาตนเองก็มีความสนใจอยู่ เพราะจะได้นำไปสอนนักเรียนให้สามารถออกเสียงได้ถูกต้องใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาได้มากขึ้น

นางสุทิมา วาทยานนท์

ตำแหน่ง ครู (คศ.2)

โรงเรียนบ้านคกไผ่ (กลุ่มคุณภาพการศึกษานครหงส์)

อำเภอปากชม จังหวัดเลย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1

ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรมการวิจัย

พัฒนาครูที่โรงเรียนบ้านน้ำแฉ

พัฒนา อบรมครู
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

พัฒนาครูที่โรงเรียนบ้านน้ำภู (ต่อ)

พัฒนา อบรมครู
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

เป็นอย่างไรบ้าง..ภาษาอังกฤษยากไหม

โรงเรียนบ้านน้ำฤๅ

นักศึกษา เก็บข้อมูลชาวบ้าน

นักศึกษา สัมภาษณ์ครู

ถามยาย...หลานเป็นอย่างไรบ้าง

เชิญวิทยากรให้ความรู้เพิ่มเติม

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์กำลังใจคุณครู

บรรณารักษ์วันรับฟังวิทยากร

ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1

ศึกษานิเทศก์ของเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 กับครูโรงเรียนบ้านน้ำทิพย์

ภาพการแนะนำคู่มือ และขอให้ครูทดลองใช้พัฒนาตนเอง

ขอข้อมูล

ขอข้อมูล (ต่อ)

ขอข้อมูล (ต่อ)

ขอข้อมูล (ต่อ)

คุณครูถามว่า “ มาขายอะไรคะ”

ได้ยินคุณครูพูดว่า
“ขอบคุณอาจารย์มากค่ะที่ให้โอกาส”
ทำให้ผู้วิจัยหายเหนื่อยจากการ
เดินทาง

คืนข้อมูลด้วยความขอบคุณ

เก็บข้อมูลด้วยความขอบคุณ (ต่อ)

คุณครูโรงเรียนบ้านหาดเปี้ย
อ.ปากชม กับผู้วิจัย
สอนคนเดียว ป. 1-3

อาจารย์ประยงค์ กลิ่นสุคนธ์
ค.ศ. 3 ผู้กล่าวว่า
“นี่แหละ..ใช่เลย”

หน่วยกล้าตาย..คุณครูที่เข้าร่วมโครงการวิจัย โรงเรียนบ้านน้ำแฏ กับคณะผู้วิจัยวันเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก จ

ประเมินคุณภาพคู่มือในสถานการณ์จริง

ดำเนินการอบรม

โดย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

จังหวัดหนองบัวลำภู

วันที่ 19-20 สิงหาคม 2551

และ

วันที่ 27 สิงหาคม 2551

การประเมินคู่มือในสถานการณ์จริง วันที่ 19-20 และ 27 สิงหาคม 2551

ผู้อำนวยการเขตฯ เปิดการอบรม

เป็นวิทยากร

ครูช่วงชั้นที่ 1

กินไปคุยกันไปกับผู้จัดการอบรม

อบรมวันที่ 2

ผมออกเสียงอย่างนี้ ฟังเข้าใจไหมครับ Kevan

ฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษ สนุกดี

พูดกับฝรั่งตัวจริง

มอบของที่ระลึก

วางแผนการอบรมคู่กันกับวิทยากรฝรั่ง

คุณครู ขำ

คุณครูช่วงชั้นที่ 2 หนองบัวลำภู

นี่ก็ใช่ ช่วงชั้นที่ 2

ออกเสียงอย่างนี้นะคะ

ออกเสียงอย่างนี้ ใช่มั้ยคะ

อย่างนี้ใช่มั้ยคะ เสียง เซอะ !

ภาคผนวก ช

บทความสำหรับเผยแพร่

**รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย**

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กฤษณา ขอดมงคล และคณะ
สนับสนุนทุนวิจัย โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงทดลอง (Experimental research) มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ
คือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครู
ในช่วงชั้นที่ 1
2. เพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ หรือคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราที่ใช้สอนจริงได้
3. เพื่อพัฒนาทักษะ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษาขนาดเล็ก จัดให้มีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับ
ประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 กลุ่มเป้าหมายคือ อาจารย์ประจำการที่สอนวิชา
ภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ทุกคน และ อาจารย์ประจำการที่สอนช่วงชั้นอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการ
ตามความสมัครใจ ของโรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คณะผู้วิจัยประสบผลสำเร็จในระดับที่น่าพึงพอใจ ในการศึกษา
ปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1 โดยใช้โรงเรียน
บ้านน้ำภูเป็นโรงเรียนนำร่องในการทดลองการวิจัย ได้ทราบปัญหาว่าครูผู้สอนภาษาอังกฤษระบุว่า
พบปัญหาหลายอย่างในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการออกเสียงภาษาอังกฤษเป็น
ปัญหามากที่สุด สำหรับสาเหตุอันดับแรกของปัญหาที่ผู้สอนระบุ คือ ผู้สอนไม่ได้สำเร็จการศึกษา

สาขาภาษาอังกฤษโดยตรง จึงทำให้ไม่มั่นใจในความรู้เมื่อต้องเป็นผู้สอนภาษาอังกฤษ และจำเป็นต้องแก้ปัญหาโดยวิธีการสอนตามคู่มือสำหรับครูที่สำนักพิมพ์ให้มา เพื่อใช้ควบคู่กับตำราของนักเรียนทั้งๆที่บางครั้งสอนไปโดยไม่เข้าใจเนื้อหาเท่าไรนัก ในด้านการแก้ไขปัญหานั้นที่ผู้สอนทำได้คือ อาศัยคู่มือครูที่สำนักพิมพ์จัดทำให้เฉพาะผู้สอน เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาสาเหตุของปัญหาแล้ว จึงได้ข้อสรุปว่า ควรแก้ปัญหาที่สำคัญที่สุดก่อน คือ ปัญหาความรู้ความมั่นใจทางวิชาภาษาอังกฤษของผู้สอน โดยเฉพาะการออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยคณะผู้วิจัยได้ร่วมกันสร้างคู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานด้วยโฟนติกส์ เพื่อพัฒนาความรู้ของครูโดยเฉพาะ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ไม่ประสบความสำเร็จ ผู้สอนต่างก็มีปัญหาทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันเป็นรายบุคคล ทำให้ปัญหามีความหลากหลาย ถ้าจะแก้ไขปัญหานี้ แม้เพียงจำนวนครั้งหนึ่งของปัญหาทั้งหมด ก็ต้องใช้เวลามากพอสมควร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะผู้สอนโดยมากไม่คุ้นเคยกับคำว่า “ทำวิจัย” และรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ต่างมีความรู้สึกไม่มั่นใจว่าตัวเองจะสามารถทำวิจัยได้ และคิดว่ายังไม่จำเป็นนักต่อหน้าที่การสอนในปัจจุบัน ประกอบกับผู้สอนต่างก็มีภารกิจการสอนหลากหลายวิชาที่ต้องเตรียมเนื้อหาในแต่ละวัน และยังได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานอื่นๆของโรงเรียน จึงต้องการเวลาพักผ่อนเป็นของตัวเองบ้าง

การประเมินคู่มือครู

เพื่อเป็นการประเมินคู่มือครูในสถานการณ์จริง ผู้วิจัยได้มีโอกาสใช้คู่มือดังกล่าวเป็นเอกสารหลักในการอบรมความรู้เรื่องการใช้อักษร (Phonetic symbols) เพื่อฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับครูในเดือน สิงหาคม 2551 ผู้เข้ารับการอบรมเป็นครูในช่วงชั้นที่ 1 รวมจำนวน 140 คน ครูในช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 100 คน และ ครูในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 30 คน ได้รับการตอบรับจากครูที่เข้ารับการอบรมว่า คู่มือการออกเสียงภาษาอังกฤษด้วยโฟนติกส์ขั้นพื้นฐานเข้าใจง่าย มีประโยชน์ต่อผู้สอนมากและใช้ได้จริง และผลจากการใช้คู่มือและสังเกตการณ์เก็บข้อมูลด้วยตัวเองพบว่า ใช้เวลาเพียง 1 วัน ผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถใช้อักษรประกอบการฝึกออกเสียงโดยตรงได้เป็นอย่างดี จึงสรุปได้ว่าการแก้ไขปัญหาคือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต้องพิจารณาแก้ไขที่จุดเริ่มต้นของกิจกรรมการเรียนการสอน คือ ศักยภาพด้านภาษาอังกฤษของผู้สอนก่อนกิจกรรมใดๆ

ข้อเสนอแนะ

นอกเหนือจากการออกเสียง ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสภา
ภาษาอังกฤษโดยตรง ควรได้รับการแก้ไขปัญหาด้านไวยากรณ์ วัฒนธรรม และวิธีการสอน

คำสำคัญ

การสอนภาษาอังกฤษ พัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษ
ครูภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ

- Title:** English Skill Development for English Teachers with Non-English Degree of Schools under the Jurisdiction of Office of Basic Education Commission: a Case Study of Ban Nam Phu School, Amphoe Muang Loei, Loei Province
- Author:** Assistant Professor Krissana Yodmongkhon, et al.
- Fund:** Supported by The Thailand Research Fund

Abstract

This experimental research has 3 purposes: 1) to study problems and causes on English teaching of teachers in level 1, 2) to produce teaching materials or teachers' manuals to be used in accordance with the present teaching English book, and 3) to encourage the teachers to learn how to do researches, while cooperating this research activities, for solving the teaching problems in schools.

Area: Ban Nam Phu School, a small-sized extended school. It has pre-schooling level, primary level and junior secondary level.

Results:

1. It was successful for the first purpose. Having Ban Nam Phu School as the pilot area, the researchers found various problems of English teachers who earned bachelor degree with non-English majors. They have to teach English by using the supplemented manuals provide by the publishers and this limited the teachers to be aware of other relating knowledge explained in manuals. Among the raised problems, the researchers decided to solve the most important problems with the possible solution and leave the others problems which are varied to each teacher. That is, teachers' English pronunciation with their confident is received the priority and the manual for producing English sound correctly by using phonetic symbols was produced.
2. For the second purpose, it was unsuccessful because of so many problems varied to individual knowledge.

3. For the third purpose, it was unsuccessful. The first reason was: doing research. This term is quite aliened to the teachers. Moreover, the teachers have teaching loads with various subjects which requires times for teaching preparation and these teachers are also assigned other jobs besides daily teaching. These burdens prevent the teachers from learning motivation.

Evaluation and Implement:

In order to evaluate the teacher's manual, it was used, in August 2008, as the training manual for 4 English-teacher training courses on English pronunciation. The 270 attendants were teachers with Non-English Degree of Schools under the Jurisdiction of Office of Basic Education Commission, in Loei and Nong Bua Lum Provinces. The positive responses were revealed by the attendants. It was shown that the manual meets English teachers' needs although the training time was only one day. It could be concluded that to solve English-teaching problems, the teachers' knowledge could be taken the priority before the others.

Suggestion:

Besides the pronunciation, English grammar, English culture and teaching techniques are to be studied.

Key words: English teaching Skill Development for English pronunciation
English teachers at Basic levels Problems on English teaching

ความเป็นมาของปัญหา

ปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านภาษาอังกฤษของผู้สอน ที่ส่วนมากไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยตรง ทำให้ส่งผลกระทบต่อผลลัพธ์ทางการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

ผู้มีความรู้ในศาสตร์ต่างๆ ควรจะรู้ทั้งเนื้อหา (content) ว่าเป็นเรื่องอะไร (To know what) และ รู้วิธีการนำไปใช้อย่างเหมาะสม (To know how) เพราะการที่มีความรู้ถึงแก่นแท้หรืออย่างน้อย เข้าใจถึงธรรมชาติและเนื้อหาของศาสตร์นั้นๆ ในระดับดีพอสมควร การนำความรู้ออกไปใช้ก็

จะมีลักษณะที่มีความเป็นธรรมชาติ มีการปรับใช้ให้เหมาะสมได้ตามสถานการณ์ รู้วิธีการประยุกต์ การปรับเปลี่ยนเนื้อหา กรณีที่ผู้ใช้ความรู้ในศาสตร์นั้นๆรู้ว่าเป็นอะไร (To know what) แต่ไม่เข้าใจแก่นของเนื้อหาและไม่รู้ถึงความเหมาะสมในการใช้ ว่าควรใช้เมื่อไร อย่างไร การเรียนรู้ การถ่ายทอดความรู้ก็จะเป็นลักษณะการท่องจำ (learn by rote) มากกว่า ความเข้าใจที่แท้จริง

ในปัจจุบันนักวิชาการสาขาภาษาต่างประเทศในประเทศไทย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ มักจะพัฒนาผู้สอนภาษาอังกฤษในด้านวิธีการสอน การใช้เครื่องมือต่างๆ การผลิตสื่อ โดยมีฐานความเชื่อว่าผู้สอนโดยมากสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ย่อมมีความรู้เรื่องเนื้อหาภาษาอังกฤษในระดับดี แนวคิดเช่นนี้จำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงคุณวุฒิทางการศึกษาของผู้สอนเป็นประเด็นสำคัญ คือ อาจารย์ผู้สอนในระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยมากเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาต่างๆ ไม่ค่อยมีการกำหนดคุณวุฒิทางการศึกษาที่เฉพาะเจาะจง ในขณะที่อาจารย์ผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา มักจะมีการกำหนดคุณวุฒิทางการศึกษาที่ตรงตามวิชาที่สอน เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เป็นต้น

การพัฒนาผู้สอนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ซึ่งเป็นระดับประถมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- 6 จึงควรเริ่มต้นที่รากฐานแห่งความรู้เสียก่อน เมื่อผู้สอนมีความพร้อมด้านความรู้แล้ว วิธีการประยุกต์ความรู้ การนำไปใช้สอนในชั้นเรียนย่อมเป็นไปได้ง่ายขึ้น ดังที่ สมยศ แม่นแย้ม (2543 หน้า 2) กล่าวไว้ว่า “.....ครูทุกคนจะต้องรู้ภาษาอังกฤษ ใช้ภาษาอังกฤษได้ในระดับดีทุกคน มิฉะนั้นก็จะไม่สามารถพัฒนาตัวนักเรียนได้” ข้อความดังกล่าว เน้นถึงความรู้ความสามารถของผู้เป็นครูว่า จะต้องมีความพอในระดับหนึ่ง จึงจะสอนนักเรียนได้ดี ผู้ที่ได้เน้นย้ำในประเด็นของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในลักษณะเดียวกันคือ ชนาธิป พรกุล (2543 หน้า 6-7) ที่ได้กล่าวว่า “....ครูปัจจุบัน ไม่ว่าจะจบการศึกษาระดับใด ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้ใหม่ๆที่ทันสมัยจากอินเทอร์เน็ตและมัลติมีเดีย ...”

ซึ่งเป็นความจริงที่วิทยาการในปัจจุบัน มีการก้าวกระโดดไปไกลจนถึงขั้นที่เรียกว่าโลกไร้พรมแดน ครูจำเป็นต้องสามารถปรับตัว ปรับความรู้ให้สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ แต่การที่จะพัฒนาตนเองได้เช่นนี้ ย่อมต้องขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้และโอกาสของผู้เป็นครู นักการศึกษาด้านภาษาอังกฤษในปัจจุบัน ได้พยายามจัดให้มีการพัฒนาความรู้ให้ครูในด้านต่างๆ เช่น วิธีการสอน การใช้สื่อ การประยุกต์หลักสูตร ฯลฯ การพัฒนาเช่นนี้เปรียบเสมือนการมีข้อสมมุติฐานว่า ครูทุกคนมีความรู้ภาษาอังกฤษในระดับดีดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งหมายถึงการไม่คิดว่า คุณวุฒิทางการศึกษาของครู อาจจะเป็นปัญหาสำคัญข้อหนึ่ง ณ ปัจจุบันนี้ ยังไม่พบ

งานวิจัยที่มุ่งศึกษาถึงคุณวุฒิการศึกษาทางภาษาอังกฤษของผู้สอน ว่าส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอน ผู้เรียน และตัวผู้สอนเองอย่างไร

ในสถานการณ์ที่เป็นจริงในปัจจุบัน โดยเฉพาะการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 1-2 ปรากฏว่าครูที่ประจำการ ต้องสอนหลายวิชา พบว่าส่วนมากโรงเรียนไม่มีครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษแม้แต่คนเดียว และยิ่งไปกว่านั้น พบว่ามีผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษบางคนในช่วงชั้นที่ 3-4 ไม่ได้สำเร็จการศึกษาสาขาภาษาอังกฤษ งานวิจัยนี้ จึงมีข้อสังเกตว่า ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ส่วนหนึ่งน่าจะมีความเกี่ยวข้องกับความรู้แนวคิดที่ว่า ความรู้พื้นฐานเดิมของครูย่อมส่งผลกระทบต่อความรู้ที่จะต้องถ่ายทอดให้นักเรียน

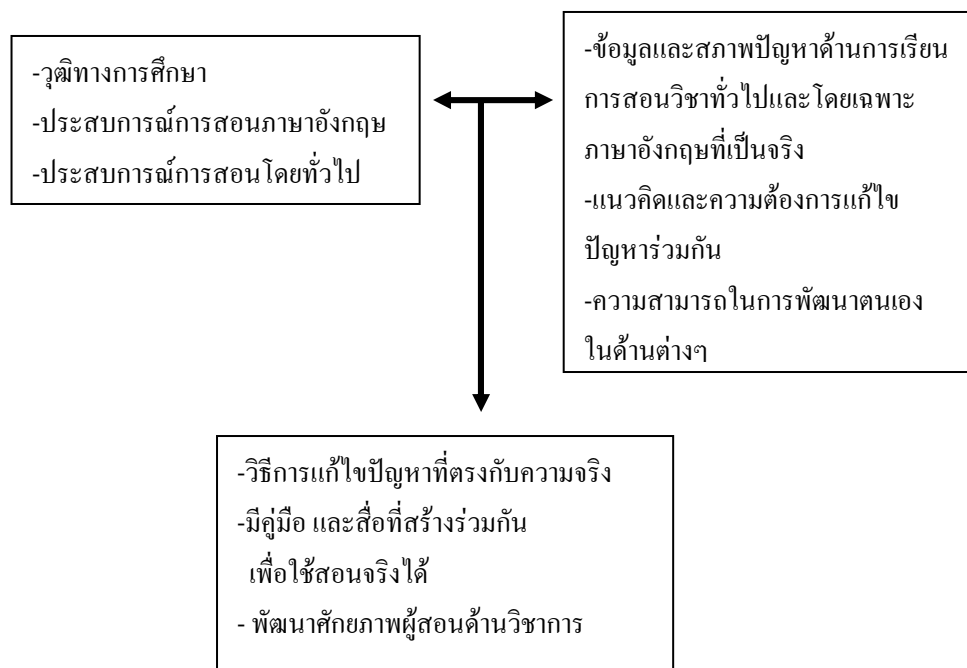
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.5.1 เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุในด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูในช่วงชั้นที่ 1

1.5.2 เพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ หรือ กึ่งคู่มือครูที่สามารถใช้ควบคู่ไปกับตำราเรียนที่สอนจริง

1.5.3 เพื่อพัฒนาทักษะครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้สามารถทำวิจัยการเรียนการสอนเองได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยโครงการ รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภูมิศึกษา โรงเรียนบ้านน้ำภู อำเภอเมือง จังหวัดเลย ซึ่งโรงเรียนบ้านน้ำภู เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานานาชาติเล็ก มีครูประจำการ 17 คน รวมทั้งผู้อำนวยการโรงเรียน ไม่มีครูที่สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง

วิธีการวิจัยเป็นการวิจัยแบบทดลอง ขั้นแรก มีการสำรวจข้อมูลพื้นฐานจากครูผู้สอน ภาษาอังกฤษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่จำกัดช่วงชั้นจำนวน 88 ราย และสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติม 20 ราย นำข้อมูลมาวิเคราะห์ร่วมกับคณะผู้วิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการจากโรงเรียนบ้านน้ำภู จำนวน 16 ราย มีการจัดกิจกรรมประกอบการทดลอง คือ อบรมและพัฒนาความรู้ของครูตามวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมกับเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์ที่เป็นจริง รวบรวมวิธีแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความต้องการของสมาชิกในโครงการให้มากที่สุด นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยได้ปรับกิจกรรมที่คาดว่าจะประโยชน์ให้มากที่สุด จนได้คู่มือการพัฒนาทักษะการออกเสียงภาษาอังกฤษของครู ซึ่งมีการวิพากษ์และทดลองใช้โดยครูประจำการในช่วงชั้นที่ 1 ของโรงเรียนในอำเภอต่างๆโดยใช้วิธีเจาะจงว่าต้องเป็นผู้สอนช่วงชั้นที่ 1 แต่โรงเรียนที่ใช้ทดลองใช้วิธีการแบบรายสัปดาห์ มีครูเข้าร่วมทดลองใช้คู่มือ จำนวน 40 คน ต่อมาผู้วิจัยได้ประเมินคู่มือในสถานการณ์จริง 4 ครั้ง โดยการใช้คู่มืออบรมครูในช่วงชั้นที่ 1-3 ช่วงชั้นละ 1 วัน พร้อมกับการเผยแพร่คู่มือ 350 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็นอัตราส่วนร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหา และรายงานผลแบบพรรณนา

ผลสรุปจากการวิจัย

ปัญหาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม มีปัญหาไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเฉพาะปัญหาของครูผู้สอน คือ ปัญหาด้านการออกเสียงภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านไวยากรณ์ วัฒนธรรม วิธีการสอน การสร้างสื่อ สำหรับปัญหาที่มีมากเป็นอันดับแรกคือ การออกเสียงภาษาอังกฤษ เมื่อวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลที่ได้รับระหว่างการทดลอง พบว่าปัญหาที่เป็นจุดเริ่มของปัญหาทั้งปวง คือ ความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษของครูผู้สอน โดยเฉพาะในช่วงชั้นที่ 1 ที่ไม่

มีผู้สอนคนใดสำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง การสอนนักเรียนเป็นการสอนตามคู่มือครูที่ได้รับควบคู่กับตำราที่ใช้สอน คณะผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ปัญหาที่หลากหลาย และเลือกแก้ไขปัญหาที่ผู้สอนแทบทุกคนระบุตรงกัน คือ ปัญหาการออกเสียงภาษาอังกฤษ

คณะผู้วิจัยจึงใช้วิธีการประยุกต์ความรู้ด้านภาษาศาสตร์ เน้นสัทศาสตร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างคู่มือในการออกเสียงภาษาอังกฤษ สำหรับครูที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษ และกระจายให้ผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1 ในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเลยจำนวน 40 คนได้ทดลองใช้ ปรากฏว่าได้รับการตอบรับจากผู้สอนเป็นอย่างดี และเมื่อนำไปใช้ในสถานการณ์จริง คือ อบรมผู้สอนในช่วงชั้นที่ 1-3 ในเดือนสิงหาคม 2551 จำนวนรวมทั้งสิ้น 350 คน ผลการประเมิน ณ สถานที่การอบรมแสดงให้เห็นว่าคู่มือที่สร้างขึ้นมามีฐานคิดจากการวิจัย สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้สอนในระดับที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ของผู้สอนภาษาอังกฤษในช่วงชั้นที่ 1 ในเรื่อง ไวยากรณ์ วัฒนธรรมและวิธีการสอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ภาคผนวก ซ

ประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

โครงการวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรณีศึกษา: โรงเรียนบ้านน้ำทิพย์ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย”

หัวหน้าโครงการวิจัย :

ชื่อ-สกุล

นางสาวกฤษณา ยอดมงคล

ที่ทำงานปัจจุบัน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

จังหวัดเลย 42000

โทรศัพท์สำนักงานและโทรสาร 0-4283-5230

โทรศัพท์ส่วนตัว 08-4034-9539

งานที่รับผิดชอบ

เป็นอาจารย์สอนในกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษและวิชาในกลุ่มภาษาศาสตร์

ตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8

การศึกษา

2539-2542

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)

มหาวิทยาลัยมหิดล

2526-2528

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)

มหาวิทยาลัยมหิดล

2519-2522

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การวิจัย

1-18 มีนาคม 2546

วิจัยเดี่ยว (เชิงทดลอง) เรื่องการใช้สัทอักษรเพื่อพัฒนาการ
ออกเสียงภาษาอังกฤษกรณีศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
โรงเรียนบ้านน้ำภู หมู่บ้านน้ำภู
อำเภอเมือง จังหวัดเลย สนับสนุนทุนวิจัย โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มิถุนายน 2546-ตุลาคม 2546

วิจัยร่วมเชิงสำรวจ สำรวจความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับอุดม
ศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
สนับสนุนทุนวิจัย โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ตุลาคม 2547-มีนาคม 2548

หัวหน้าโครงการวิจัย (เชิงคุณภาพ) เรื่อง
“การวิจัยและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อสนับสนุน
พัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติภูกระดึง”
สนับสนุนโครงการวิจัยโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

พฤศจิกายน 2550 (ผู้วิจัยร่วม) โครงการวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ
ป้องกันไฟป่า: กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติภูเรือ

ผู้วิจัยร่วม:

1. ชื่อ-สกุล	นางสาวสุนทรี ธนะบุตร
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านน้ำภู ตำบลนาอ้อ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
ตำแหน่งทางบริหาร	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านน้ำภู - งานรับผิดชอบอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย
ตำแหน่งทางวิชาการ	ครูผู้ชำนาญการ (ค.ศ. 2)

- การศึกษา** 2518 ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง (ภาษาอังกฤษ)
วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์
- 2523 ครุศาสตร์บัณฑิต (ภาษาไทย)

- 2. ชื่อ-สกุล** นางศรีสุดา ดาวงษา
- ที่ทำงานปัจจุบัน** โรงเรียนบ้านน้ำภู ตำบลนาอ้อ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย
- ตำแหน่งทางวิชาการ** ครูเชี่ยวชาญพิเศษ (ค.ศ. 3) สาระภาษาไทย
- งานที่รับผิดชอบ** ครูผู้สอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
- เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคลากรประจำโรงเรียน
- งานรับผิดชอบอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย
- การศึกษา** 2523 ครุศาสตร์บัณฑิต (ภาษาไทย)
วิทยาลัยครูเลย

- 3. ชื่อ-สกุล** นางสาวยิ่งศักดิ์ กชโคตร
- ที่ทำงานปัจจุบัน** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
จังหวัดเลย 42000
โทรศัพท์สำนักงานและโทรสาร 0-4283-5230
โทรศัพท์ส่วนตัว 0-86648-9970
e-mail kochakote@yahoo.com
- งานที่รับผิดชอบ** เป็นอาจารย์สอนในกลุ่มวิชาภูมิศาสตร์และสังคมศาสตร์
- ตำแหน่งทางวิชาการ** อาจารย์ 2 ระดับ 7

การศึกษา	2547- ปัจจุบัน กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาเอกหลักสูตรวิทยาศาสตร์ ดุสิตบัณฑิต (หลักสูตรภูมิสารสนเทศ) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา (อยู่ในขั้นตอนเตรียมเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์) 2535-2540 การศึกษามหาบัณฑิต (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2531-2534 ครุศาสตร์บัณฑิต (สังคมศึกษา) วิทยาลัยครูเลย
ผลงานวิชาการ	1. เอกสารประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์กายภาพ 2. เอกสารประกอบการสอนวิชาภูมิศาสตร์ภูมิภาคโลก
ประสบการณ์การวิจัย	1. ผู้วิจัยร่วมเชิงสำรวจเรื่อง สำรวจความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่สถาบันราชภัฏเลย ของนักเรียนระดับอุดมศึกษา ปี 2546 2. ผู้วิจัยร่วมเชิงคุณภาพเรื่อง การพัฒนาระบบมาตรฐานคุณภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ: กรณีแหล่งท่องเที่ยวสวนหินผางาม กิ่ง อ.หนองหิน จังหวัดเลย ปี 2546 3. หัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่า: กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติภูเรือ ปี 2550